
**Baròmetre
d'economia
circular
de l'empresa
catalana**

Edició 2022

© Col·legi d'Economistes de Catalunya

2a edició:
novembre 2022

CONSELL D'EDICIÓ

Ana Garcia

Presidenta de la Comissió d'Economia
i Sostenibilitat. Vocal de la Junta de Govern
del Col·legi d'Economistes de Catalunya

Albert Garcia

Vicepresident de la Comissió d'Economia
i Sostenibilitat del Col·legi d'Economistes
de Catalunya

Mar Isla

Investigadora de la Càtedra d'Economia Circular
i Sostenibilitat del Tecnocampus Mataró-Maresme
i membre de la Comissió d'Economia i Sostenibilitat
del Col·legi d'Economistes de Catalunya

Mireia Cañellas

Responsable del Desenvolupament Sostenible.
Departament d'Acció Climàtica, Agricultura
i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya

RELATOR

Albert Garcia

Vicepresident de la Comissió d'Economia
i Sostenibilitat del Col·legi d'Economistes
de Catalunya

DISSENY GRÀFIC

pfp, disseny

Aquesta publicació s'ha realitzat en col·laboració
amb el Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat
de Catalunya, la Càtedra d'Economia Circular
i Sostenibilitat del Tecnocampus Mataró-Maresme,
Foment del Treball i PIMEC

Contingut

Presentació	4
Introducció	6
1 Característiques del qüestionari i de la mostra	8
2 Resultats principals	11
3 Detalls de resultats	14
Bloc 1: Valoració de la importància de l'economia circular	14
Bloc 2: Com d'important és per a la seva empresa?	19
Bloc 3: Avenços realitzats o planificats	30
Bloc 4: Barreres per avançar	39
Bloc 5: Finançament	48
Bloc 6: Valoració de l'impacte de la COVID-19	60
4 Oportunitats per a l'actuació futura	62
5 Agraïments	64

Presentació

El marc polític emblemàtic de la Unió Europea (UE), el Pacte Verd Europeu, identifica la necessitat de polítiques i accions profundament transformadores en les properes dècades que involucrin tots els àmbits de l'economia i la societat. Al mateix temps les recents crisis mundials com la pandèmia de la COVID-19, el conflicte bèl·lic entre Rússia i Ucraïna o els desastres climàtics, han posat de manifest les vulnerabilitats del sistema socioeconòmic actual i han qüestionat la seva perdurabilitat en el temps.

Una de les conseqüències de més ample abast és la dificultat de subministrament de recursos estratègics (des d'alimentaris i energètics, fins a semiconductors) que han interromput cadenes de valor mundials, posant de manifest la necessitat de reforçar la nostra resiliència davant la dependència exterior. Es calcula que Catalunya té un dèficit de recursos de 10 Mt any, que s'han d'importar des d'altres països, mentre que gairebé 5 Mt de residus tenen com a destí final la incineració o el dipòsit controlat. Això suposa una pèrdua de recursos materials i provoca una forta dependència dels recursos d'altres parts del món. En aquest sentit, les polítiques d'economia circular que permeten allargar la vida dels recursos esdevenen una gran oportunitat de futur.

Durant els darrers anys Europa ha continuat fent esforços significatius per avançar en aquesta direcció amb mesures com el passaport ambiental de productes i l'Estratègia per a la circularitat i sostenibilitat dels productes tèxtils. Destacar també l'aprovació del Reglament de Taxonomia, una peça clau del Pla d'Acció en Finances Sostenibles de la Unió Europea ja que estableix un sistema per classificar les activitats econòmiques en funció de la sostenibilitat ambiental, un pas necessari per canalitzar capital cap a aquestes activitats.

Des de la Generalitat de Catalunya també s'ha avançat en la direcció d'implementar una economia regenerativa, neutra en emissions i inclusiva. Per posar alguns exemples, destacar les línies de subvencions en economia circular de l'Agència de Residus de Catalunya que, amb una inversió de fins a 35,6 M€ entre els anys 2016 i 2021, ha permès de consolidar una línia estable de finançament de projectes emblemàtics en aquest camp. Esmentar també el recent llançament del Pacte per la Moda Circular com a partenariat públic privat entre institucions i empreses de les diferents baules de la cadena de valor tèxtil de Catalunya que facilita la incorporació de mesures de circularitat, l'impuls de projectes col·laboratius i la millora de la competitivitat del sector.

El sector privat està fent esforços per reforçar un model econòmic circular. Sense anar més lluny, durant el *Circular Economy Hotspot Catalunya 2021* es van donar a conèixer nombrosos casos d'èxit desplegats per tot el territori. Més enllà d'impulsar iniciatives i polítiques emblemàtiques, esdevé una prioritat verificar quina és la repercussió real que estan tenint aquestes iniciatives en el teixit productiu de Catalunya. I és per això que des de la Comissió d'Economia i Sostenibilitat del Col·legi d'Economistes de Catalunya, Foment del Treball Nacional, PIMEC, la Càtedra d'Economia Circular i Sostenibilitat del Tecnocampus Mataró-Maresme i el Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya hem impulsat, per segon any consecutiu, l'elaboració de l'enquesta per valorar el grau de coneixement i d'implementació de l'economia circular en el conjunt de les empreses de Catalunya. L'objectiu és consolidar aquesta valuosa col·laboració entre institucions i repetir bianualment aquesta enquesta perquè esdevingui un Baròmetre que mostri els avanços reals, i adaptar les polítiques facilitadores de forma fonamentada i coordinada.

Introducció

La primera edició del Baròmetre d'economia circular de l'empresa catalana del 2020 va coincidir amb un any complex per a tota la societat i per a les empreses ja que estàvem vivint un escenari pandèmic amb la COVID-19.

L'edició del Baròmetre del 2022 ha coincidit amb un escenari també complex per diversos motius que detallem seguidament, però valorem els resultats obtinguts i estem convençuts que estem en el camí correcte per portar a terme un projecte a llarg termini, on podrem comptar amb la col·laboració del teixit empresarial.

Per tant, ens agradaria destacar el següent:

1. És el segon Baròmetre i es comença a reconèixer com un instrument útil que aporta informació sobre l'economia circular del sectors econòmics de Catalunya i que ajuda, com ho va fer la primera edició, a establir línies mestres sobre la situació i les tendències.
2. Si l'edició prèvia va ser complicada per la pandèmia, en aquesta edició s'ha posat de manifest la magnitud dels impactes resultat de la pandèmia, més enllà dels que s'intuïen el 2020.
3. El primer trimestre del 2021 ja vam començar a patir l'increment dels preus energètics, de matèries primeres així com molts problemes a la cadena de subministrament degut a una contracció de l'oferta. L'escenari econòmic s'ha agreujat per la guerra d'Ucraïna des del febrer 2022, coincidint amb el període de realització de l'enquesta. La situació econòmica derivada d'aquest context, restriccions energètiques, dèficit de recursos, a més de l'alerta sobre la crisi alimentària, ha

derivat cap a un escenari de grans incerteses per a les empreses amb amenaces mundials que ens han portat a un context econòmic molt diferent.

4. Amb tot plegat, els resultats semblen evidenciar les tensions dels sectors econòmics i les dificultats davant un escenari de gran incertesa per facilitar els avenços de la transició ecològica.

5. Enguany, s'han mantingut els blocs d'estructura del contingut del baròmetre 2020 per tal de poder analitzar l'evolució. Com a canvi destacable a nivell de tipologia d'empreses analitzades, s'ha ampliat l'àmbit d'estudi a empreses d'1 a 9 persones treballadores i també a facturacions inferiors a 1 M€. S'han aplicat també variacions menors en el contingut d'algunes preguntes.

6. Emfatitzar que s'ha volgut posar de manifest quin és el grau de coneixement de l'empresa sobre el marc institucional de l'economia circular: lleis, plans, estratègies i instruments de suport.

L'enquesta s'estructura en els següents blocs:

Bloc 0: Caracterització de l'empresa

Bloc 1: Valoració de la importància de l'economia circular

Bloc 2: Com d'important creu que és o pot ser per a la seva empresa

Bloc 3: Avenços realitzats o planificats

Bloc 4: Barreres per avançar

Bloc 5: Finançament

Característiques del qüestionari i de la mostra

Gràfic 1

Distribució de les respostes segons matriu o grup. Comparativa 2022-2020.

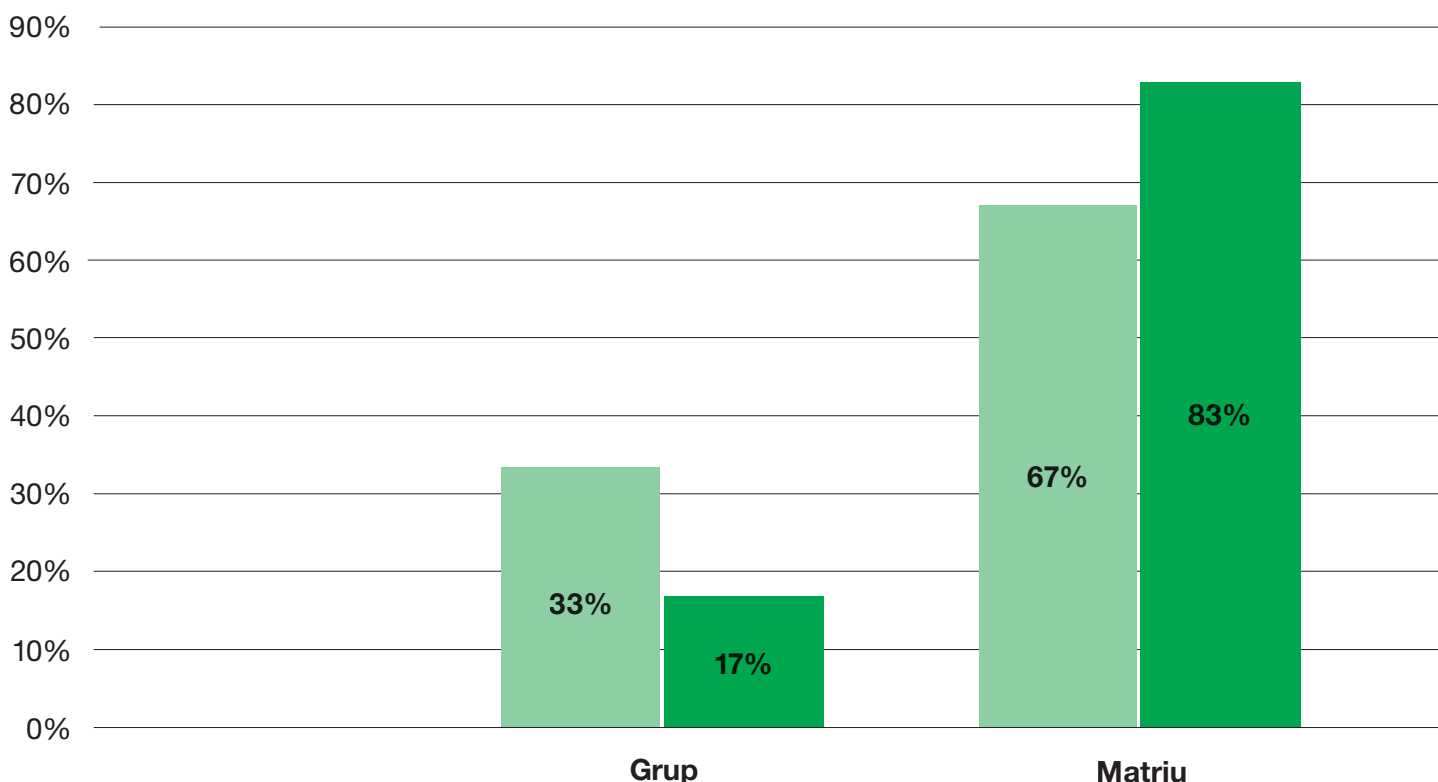
Pregunta:

Les respostes de l'enquesta corresponen a l'empresa matriu o grup?

■ Dades 2020
■ Dades 2022

L'enquesta s'ha realitzat a totes les empreses del sector industrial, construcció i terciari. A diferència del qüestionari fet l'any 2020, aquest any 2022 també s'ha distribuït a les empreses d'1 a 9 persones treballadores a fi d'aconseguir incorporar a l'avaluació del baròmetre sobre Economia Circular les empreses més petites.

S'han recollit un total de 204 respostes, 54 de les quals corresponen a empreses d'1 a 9 persones treballadores. El número total d'empreses amb persones assalariades, censades a Catalunya l'any 2021 és de 270.199, el que dona uns resultats estadístics amb un nivell de confiança del 95% i un marge d'error del 7%.

Gràfic 2

Distribució de les respostes per sector.
Comparativa 2022-2020

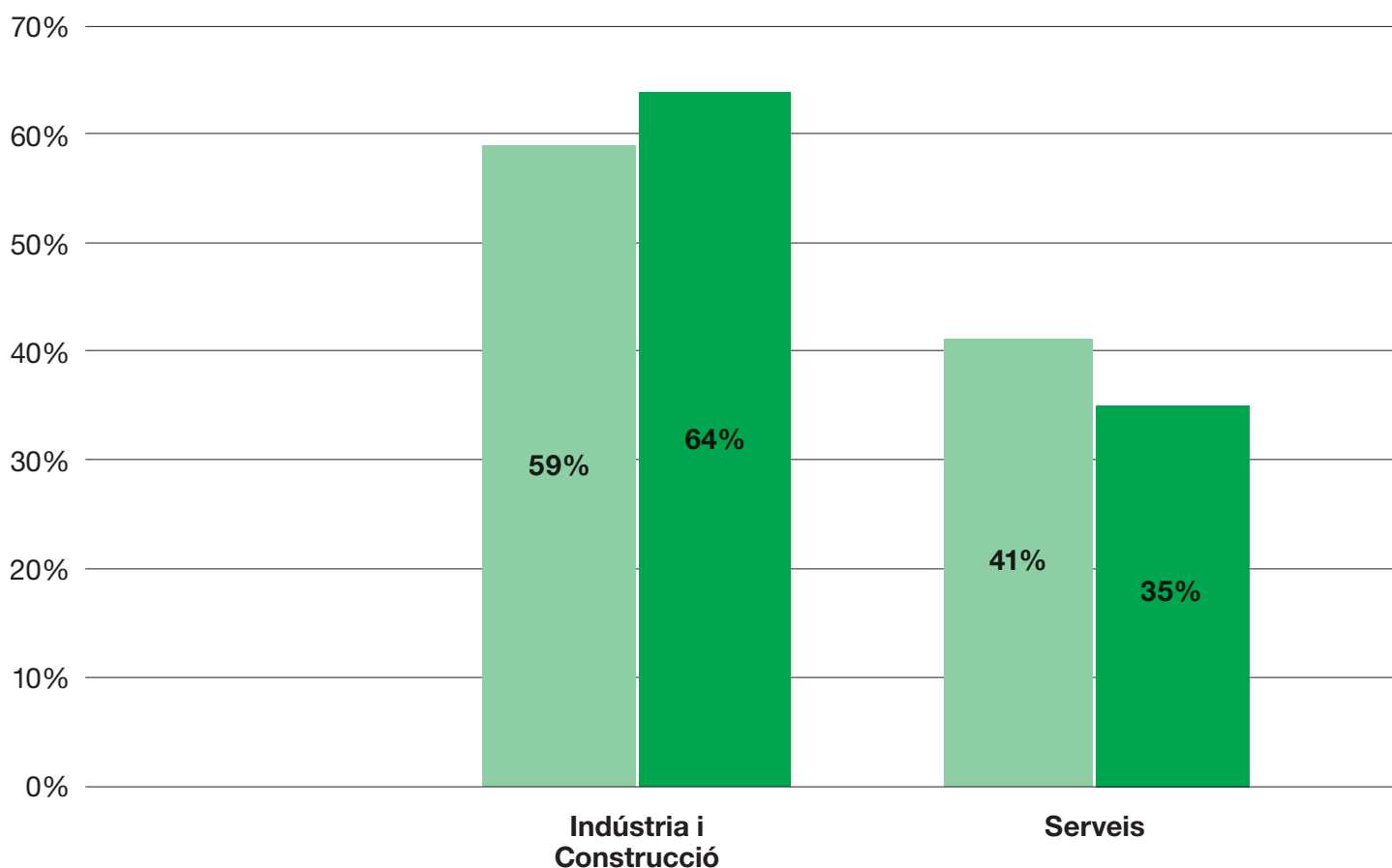
Pregunta:

A quin sector pertany la seva empresa?

Del total de les empreses que han respost el qüestionari, el 83% correspon a empreses matriu i un 17% a empreses filials d'un grup més gran. Aquests percentatges han variat de forma significativa en relació a les respostes rebudes a l'enquesta de l'any 2020, on el 67% correspon a empreses matriu i un 33% a empreses filials. Aquest és un dels resultats de la incorporació, a l'any 2022, d'empreses d'1 a 9 persones treballadores, les quals majoritàriament no són empreses filials.

Respecte al sector d'activitat, el 64% de la mostra són empreses industrials i empreses de la construcció, i un 35% són empreses de serveis. En relació als resultats de l'enquesta de l'any 2020, es reforça la representació de les empreses industrials i de construcció respecte a les empreses del sector serveis.

■ Dades 2020
■ Dades 2022

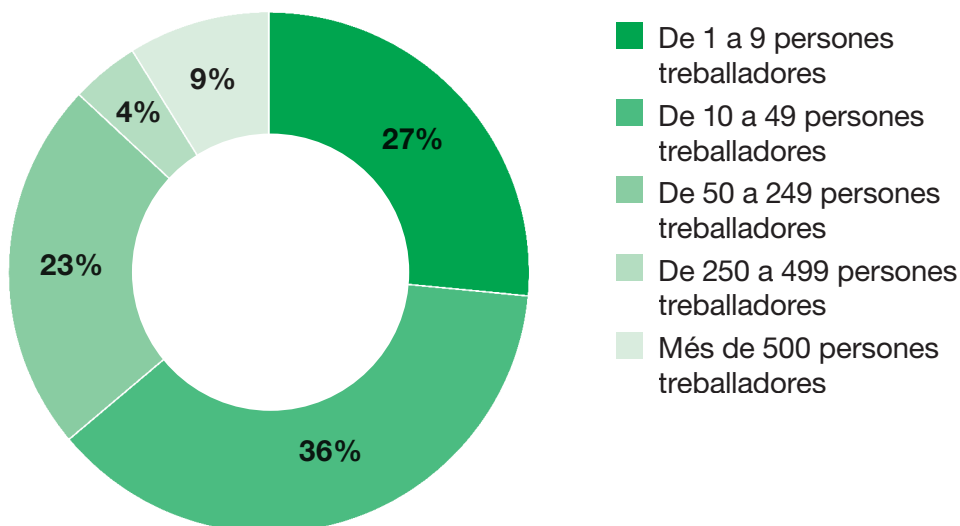
Les empreses més petites són les que han aportat més respostes a l'enquesta de l'any 2022. Les empreses d'1 a 9 persones treballadores, i les empreses de 10 a 49 persones treballadores representen el 27% i el 36% respectivament, del total de les respostes rebudes.

Gràfic 3

Distribució de les respostes segons grandària. 2022

Pregunta:

Número de persones treballadores en conjunt a l'empresa o grup.

Les dades del gràfic 4 il·lustren aquest extrem. Mentre l'any 2020 el 35% de les respostes rebudes corresponien a empreses grans, amb més de 250 persones treballadores, la majoria de les respostes a l'enquesta de l'any 2022 corresponen a empreses de 10 a 49 persones treballadores que, amb la suma de les respostes de les empreses, novament incorporades d'1 a 9 persones treballadores, donen un total del 63% de les enquestes contestades.

Gràfic 4

Distribució de les respostes segons grandària.
Comparativa 2022-2020

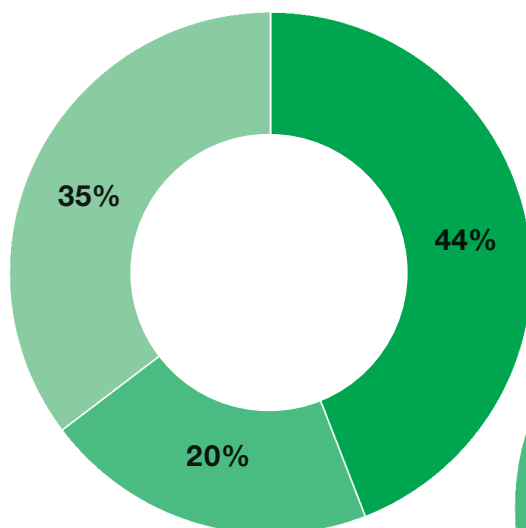
Pregunta:

Número de persones treballadores en conjunt a l'empresa o grup.

Per tant, es pot arribar a la conclusió que les empreses que han respost a l'enquesta, per grandària i sector, tendeixen a ser empreses industrials i de la construcció, i a més empreses petites.

Dades 2020

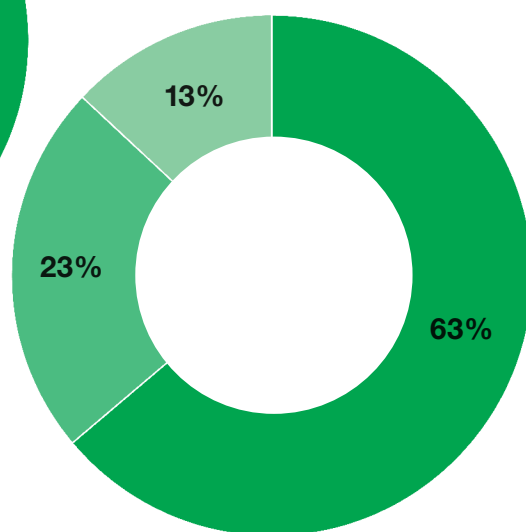
- De 10 a 49 persones treballadores
- De 50 a 250 persones treballadores
- Més de 250 persones treballadores

Dades 2020

Dades 2022

- Fins a 49 persones treballadores
- De 50 a 250 persones treballadores
- Més de 250 persones treballadores

Dades 2022

Com perceben les empreses què és l'economia circular

1. Les empreses que han respost a l'enquesta, consideren que tenen un coneixement mig-alt del concepte d'economia circular tant pel que fa a les empreses industrials i de la construcció com a les empreses de serveis (*gràfics 5 i 6*). Encara que el coneixement predominant s'ha mantingut al mateix nivell que l'any 2020, el percentatge d'empreses que el tenen s'ha reduït.
2. Si bé no existeix una resposta unànime en relació al què les empreses entenen per economia circular, la majoria de les empreses enquestades relacionen el concepte d'economia circular amb la reducció de residus, la reutilització i l'extensió de vida dels productes i el reciclatge (*gràfic 7*). Cal destacar que a l'enquesta de l'any 2020 un 38% de respostes indiquen que l'economia circular implica un canvi del model de negoci, percentatge que s'ha reduït al 20% en l'enquesta actual (*gràfic 7*).
3. Les empreses tenen un nivell acceptable de coneixement de les directives, lleis i plataformes públiques vinculades a l'economia circular, encara que aquest coneixement té marge de millora (*gràfics 17, 18 i 19*).
4. En general es considera, i especialment entre les empreses més grans, que la transició cap a l'economia circular és urgent (*gràfic 8*). Tot hi mantenir-se alta, aquesta necessitat d'urgència s'ha reduït en relació als resultats de l'enquesta de l'any 2020 (*gràfic 9*). És probable que la consideració variant de la transició cap a l'economia circular com més o menys urgent sigui resultat de la pròpia novetat del concepte d'economia circular i que s'estabilitzi en el temps i amb el desenvolupament gradual d'iniciatives en les quals els seus efectes en els ingressos i/o en el marge no en siguin determinants (*gràfic 14*).

5. Els motius més importants per fer la transició cap a l'economia circular són la reducció dels riscos ambientals i la dependència de materials i l'estalvi de costos. Aquests motius, expressats en els resultats de l'enquesta de l'any 2022, representen un canvi respecte els motius expressats a l'enquesta de l'any 2020, quan es consideraven més importants la reputació corporativa i respondre a les necessitats dels clients (*gràfics 14 i 15*).

Iniciatives més rellevants en la implantació de l'economia circular

1. De la mateixa manera que a l'enquesta de l'any 2020, la dimensió de l'empresa continua tenint força influència a l'hora d'impulsar iniciatives en l'economia circular. Les empreses més grans també semblen més actives en el 2022. En general, les iniciatives d'economia circular que s'han dut a terme es centren en el reciclatge, en la millora de l'eficiència de l'ús dels recursos i en la seva recuperació. Per contra, les iniciatives vinculades a la integració de la reforma i remanufactura dels productes i a la servitització es consideren més difícils d'abordar (*gràfic 20*).

2. Igualment les empreses vinculen el progrés en l'economia circular amb la millora de l'eficiència de processos dins de la cadena de subministrament. Les empreses grans posen èmfasi en la valorització dels residus i en la incorporació i adquisició de matèries primeres renovables. Per contra les empreses més petites indiquen tenir dificultats en influir i augmentar la capacitat de valoració dels residus (*gràfic 22*).

3. L'aplicació de mètriques per avaluar l'impacte dins l'empresa de les seves pròpies iniciatives en economia circular continua sent un tema amb un fort espai de millora, especialment a les empreses petites que no tenen tan integrada l'economia circular en l'estratègia de l'empresa. L'avaluació de l'impacte de les iniciatives d'economia circular es considera que s'ha reduït en els resultats de l'enquesta de l'any 2022 en relació als resultats de l'enquesta de l'any 2020 (*gràfics 23 i 24*).

Barreres a superar i estímuls per avançar

1. La disponibilitat de material reciclat de qualitat i la dificultat per recuperar materials per al reciclatge es confirmen com les barreres més assenyalades a superar per avançar cap a

l'economia circular, especialment per a les empreses de 10 a 49 persones treballadores del sector industrial i de la construcció. Igualment es confirma, en relació a l'any 2020, que ni la percepció de risc empresarial, ni les dificultats per part dels accionistes són barreres que impedeixin avançar cap a l'economia circular (*gràfics 28, 29 i 30*).

2. Tot i que el percentatge d'empreses que afirmen haver realitzat inversions per a la implantació de l'economia circular en els darrers anys, ha disminuït en relació als resultats de l'any 2020 (*gràfic 45*), continua havent-hi una gran convicció que, per anar cap a l'economia circular, cal fer inversions (*gràfics 40, 41*). Més d'una tercera part de les empreses que han fet inversions afirmen haver rebut ajuts (*gràfic 46*). El grau de coneixement sobre els ajuts disponibles continua, al igual que l'any 2020, amb possibilitats de millora (*gràfics 37, 38 i 39*).

3. D'acord amb les empreses enquestades, el sistema financer és sensible als temes d'economia circular i es considera que, en general, aquest fet ajuda a l'obtenció de finançament (*gràfic 42*).

3

Detalls de resultats

Gràfic 5

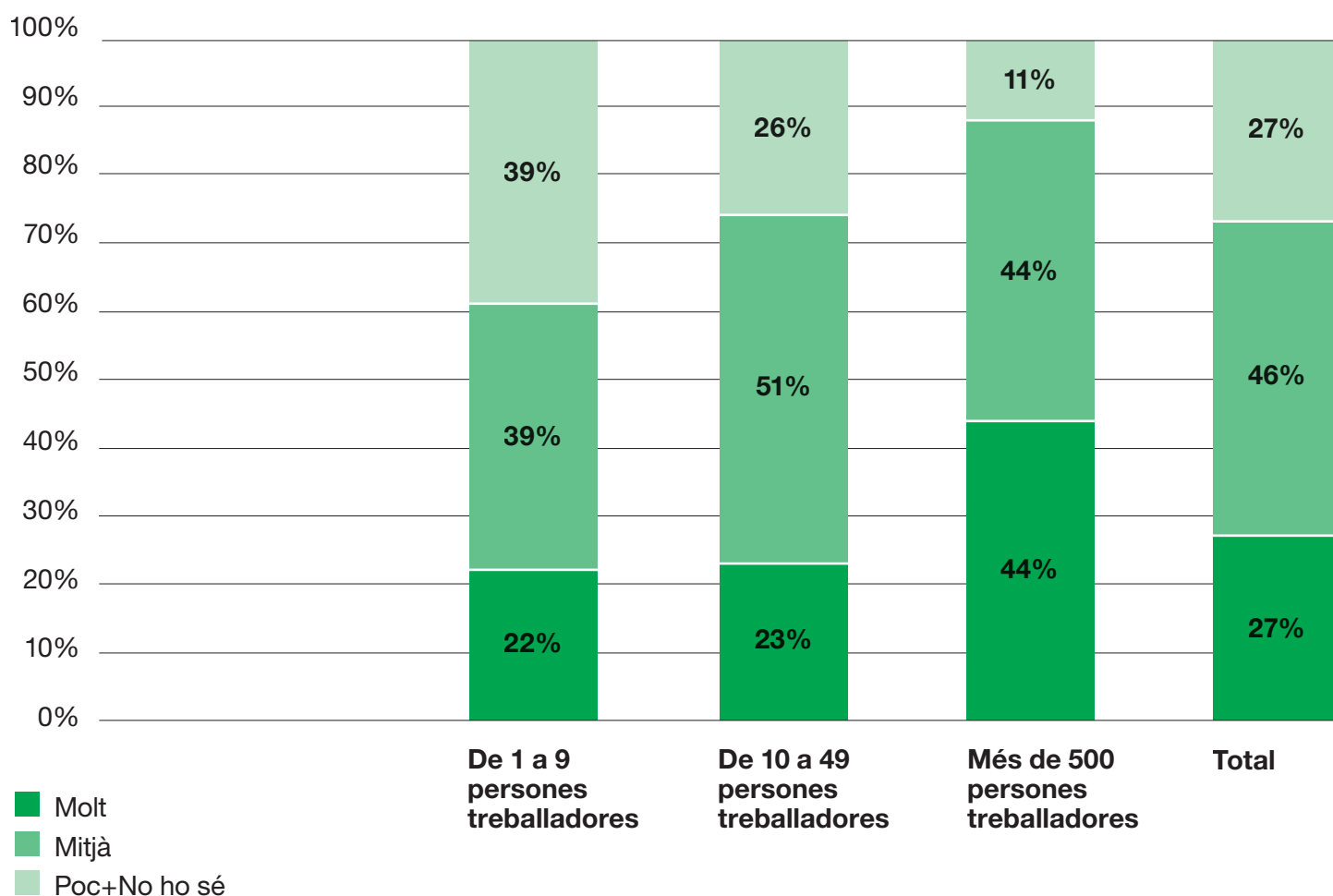
Grau de coneixement de l'economia circular segons grandària. 2022

Pregunta:

Quin grau de coneixement creu que té sobre l'economia circular?

Bloc 1: Valoració de la importància de l'economia circular

Com es pot apreciar al gràfic 5, les empreses afirmen tenir un grau força alt de coneixement de què és l'economia circular. Aquesta valoració del grau de coneixement que les empreses consideren que tenen, és major en les empreses grans on un 44% d'aquestes valoren que tenen un coneixement alt. Aquest percentatge d'alt coneixement va disminuint en funció de la grandària de l'empresa. Només un 22% de les empreses petites afirmen tenir un alt grau de coneixement.

Gràfic 6

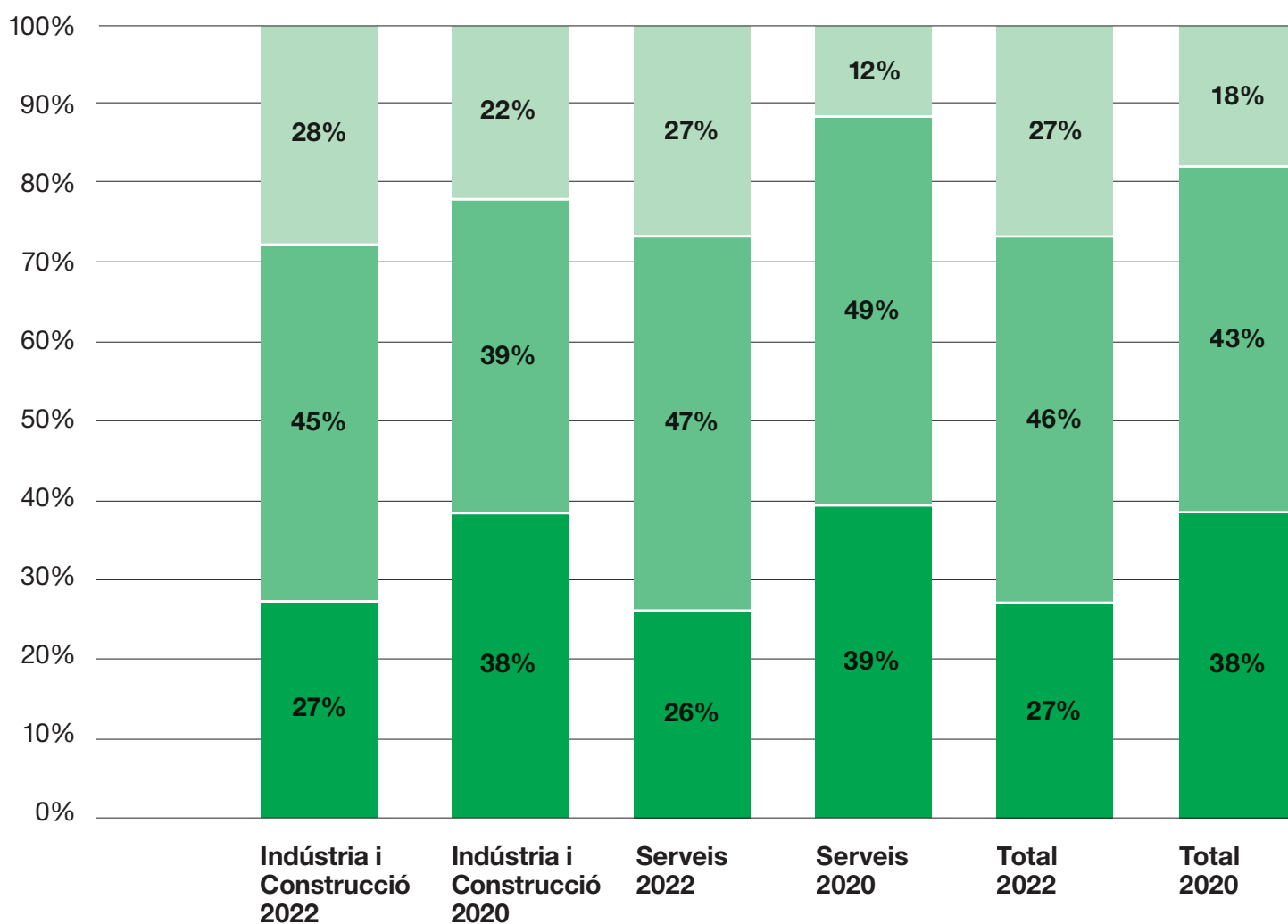
Grau de coneixement de l'economia circular per sector. Comparativa 2022-2020

Pregunta:

Quin grau de coneixement creu que té sobre l'economia circular?

Per sectors, el grau de coneixement de l'economia circular presenta una variació, entre l'any 2020 i l'any 2022, similar entre el sector industrial i de construcció i el sector de serveis. El percentatge d'empreses que afirmen tenir un coneixement alt ha disminuït uns 11 punts en les empreses industrials i de construcció i uns 13 punts en les empreses de serveis.

De manera congruent, l'afirmació de tenir un poc grau de coneixement ha augmentat, especialment entre les empreses del sector serveis.

■ Molt
■ Mitjà
■ Poc+No ho sé

Gràfic 7

Millor descripció del concepte d'economia circular. Comparativa 2022-2020

Pregunta:

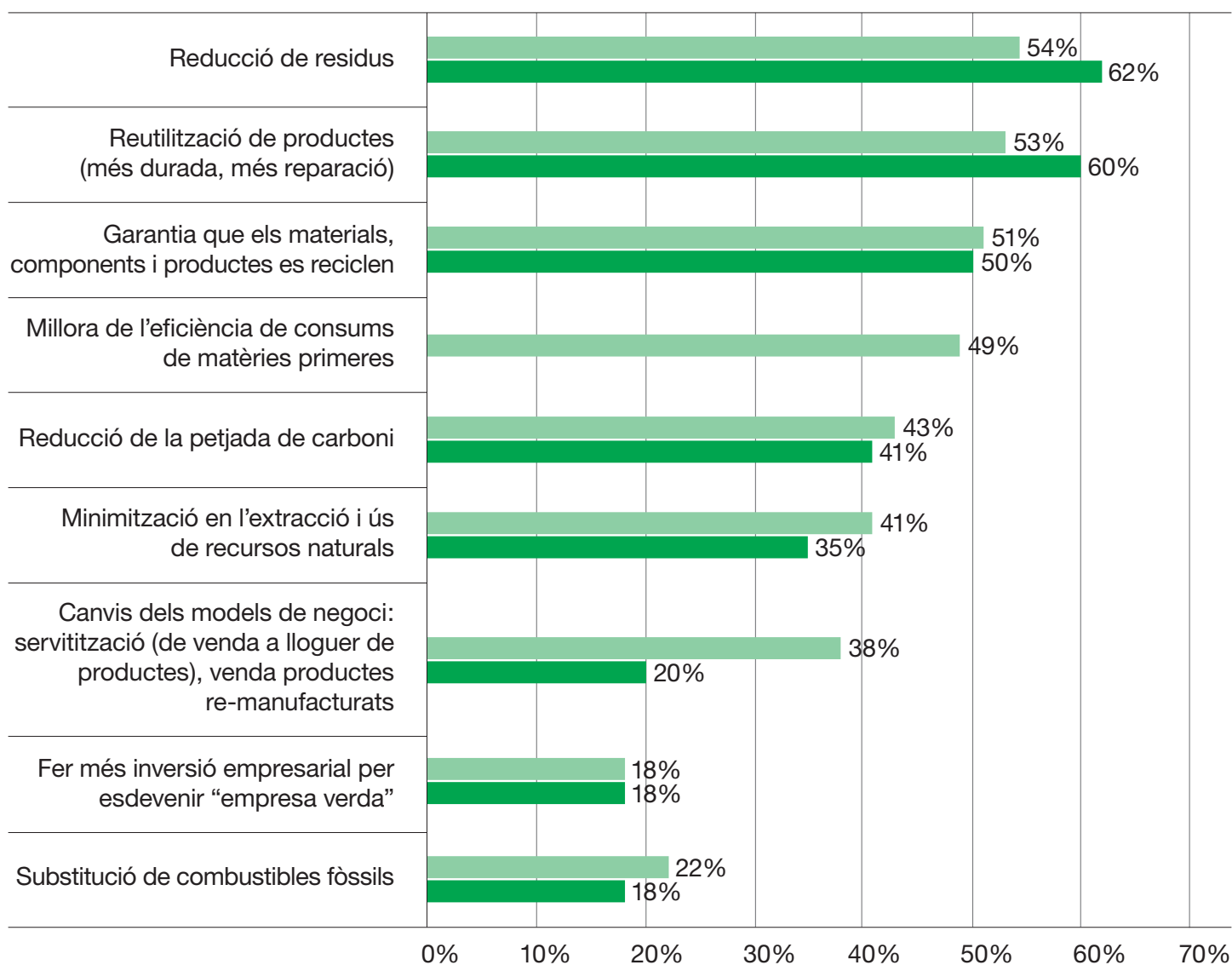
Quina de les opcions següents descriu millor per a vostè el concepte d'economia circular?

Igual que l'any 2020, les respostes de l'any 2022 no són unànimes entre les empreses enquestades. Tot i així, les del 2022 accentuen la identificació de l'economia circular amb la reducció de residus que recull un 62% de respostes. També amb la reutilització de productes, 60%, i amb la garantia de materials, components i productes que es reciclen, 50%.

Val la pena ressaltar que la nova opció presentada a l'enquesta de l'any 2022 relativa a vincular l'economia circular amb la millora de l'eficiència de consums de matèries primeres ha aconseguit una resposta afirmativa en el 49% de les empreses.

De la mateixa manera que a l'enquesta de l'any 2020, la substitució dels combustibles fòssils i l'interès per esdevenir "empresa verda" són significativament, les opcions menys esmentades.

■ % respostes 2020
■ % respostes 2022

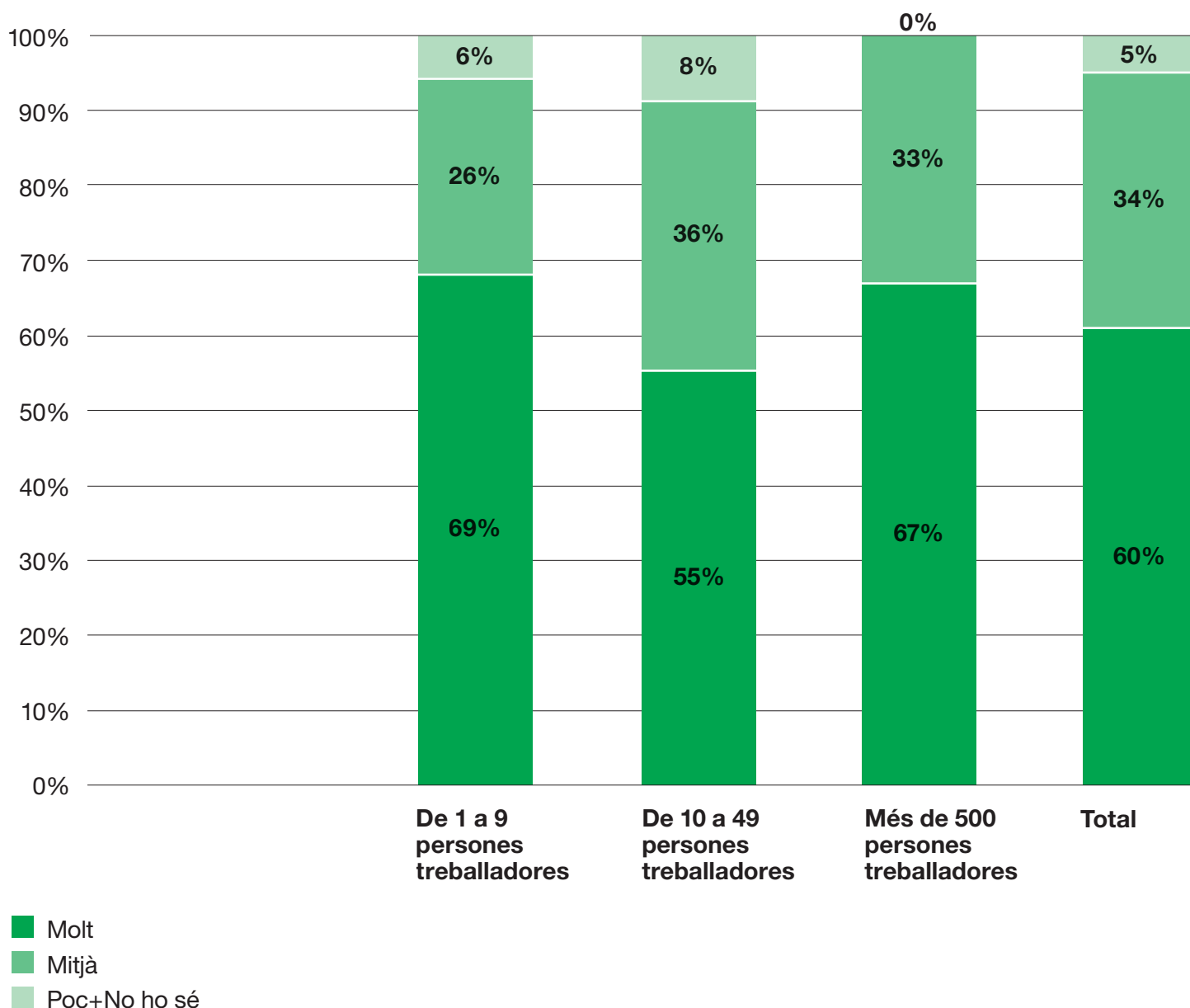
Gràfic 8

Urgència de realitzar la transició cap a l'economia circular segons grandària. 2022

La resposta a la urgència d'anar cap a una economia circular és positiva, un 60% d'empreses així ho considera, i també és molt transversal entre les empreses petites, mitjanes i grans.

Pregunta:

Com d'urgent considera realitzar la transició cap a l'economia circular?

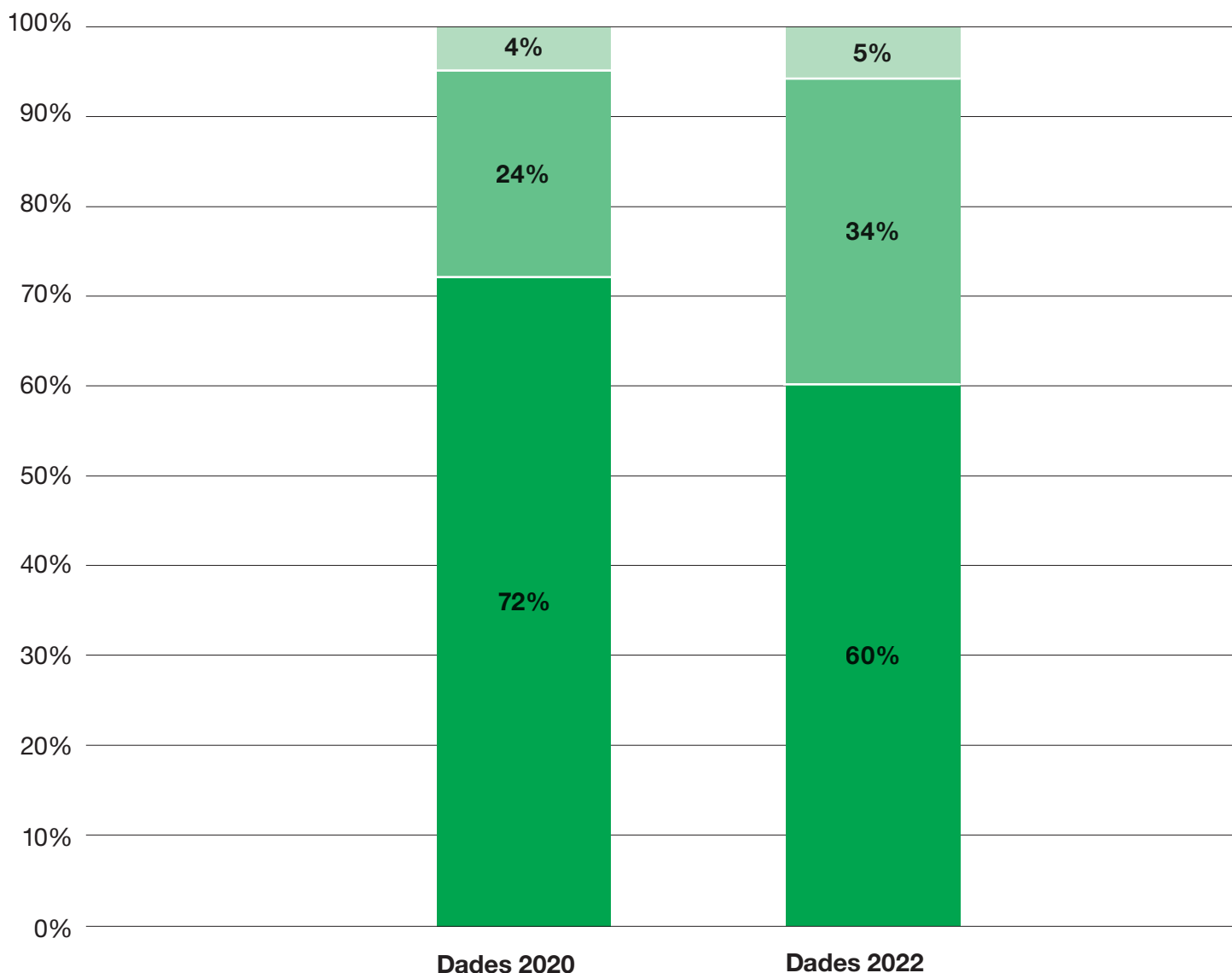
Gràfic 9

Urgència de realitzar la transició cap a l'economia circular. Comparativa 2022-2020

En relació a l'enquesta de l'any 2020, s'ha produït una reducció molt significativa de l'interès per la urgència en la transició cap a l'economia circular en el conjunt mostrat. S'ha passat d'un 72% en el 2020 a un 60% a l'enquesta del 2022.

Pregunta:

Com d'urgent considera realitzar la transició cap a l'economia circular?

- Molt
- Mitjà
- Poc+No ho sé

Gràfic 10

Nivell d'influència de l'economia circular en l'estratègia de creixement futur de l'empresa segons grandària. 2022

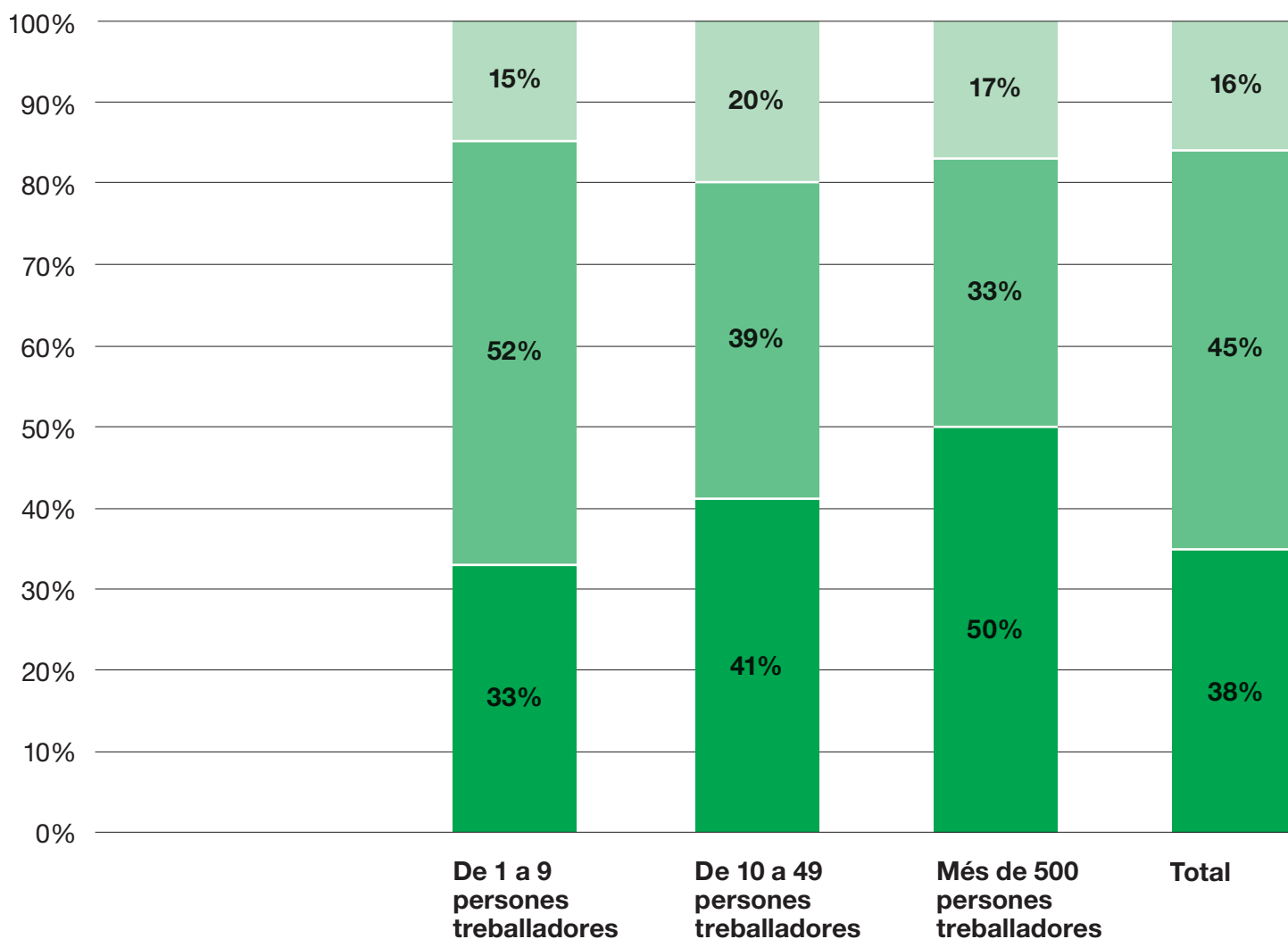
Pregunta:

Quin nivell d'influència té l'economia circular en l'estratègia de creixement futur de l'empresa?

Bloc 2: Com d'important és per a la seva empresa?

L'economia circular té una certa influència en la definició de l'estratègia de l'empresa en un 45% dels casos. Aquesta influència arriba a ser forta en un altre 38% de les empreses. Només un 16% de les empreses considera que l'economia circular no té cap influència en el moment de definir la seva estratègia.

Aquesta influència és dispar en funció de la grandària. Així el 50% de les empreses grans considera que la influència és forta, mentre que la proporció baixa al 33% en el cas de les empreses més petites, de 1 a 9 persones treballadores.

- Força influència
- Alguna influència
- Mínima+Cap influència
- NS/NC

Gràfic 11

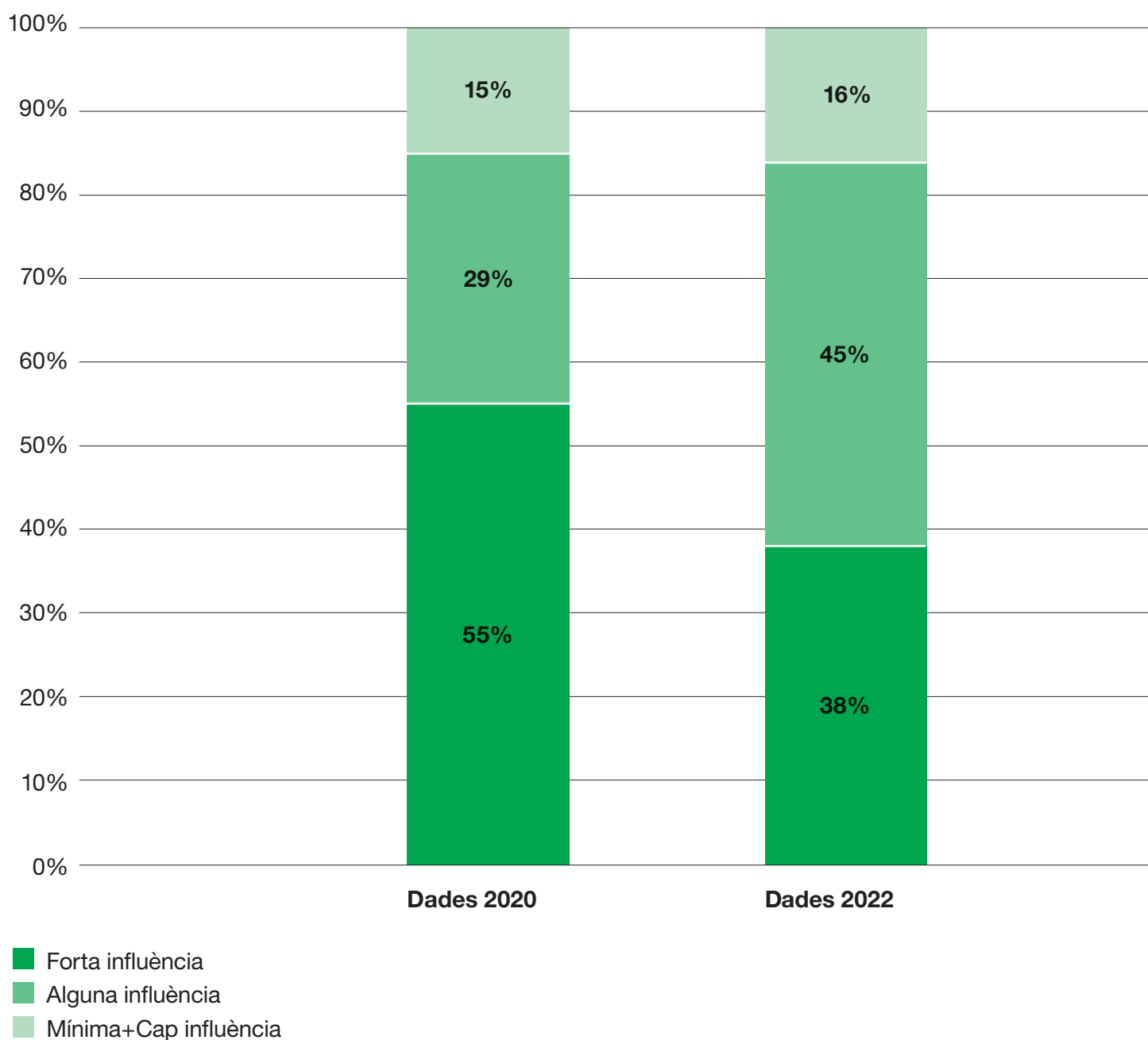
Nivell d'influència de l'economia circular en l'estratègia de creixement futur de l'empresa. Comparativa 2022-2020

Pregunta:

Quin nivell d'influència té l'economia circular en l'estratègia de creixement futur de l'empresa?

El gràfic 11 mostra que la influència de l'economia circular en l'estratègia de creixement de l'empresa s'ha reduït en la comparativa agregada de l'any 2022 versus l'any 2020. Els resultats de l'enquesta de l'any 2022 mostren que aquesta influència és forta només en el 38% de les empreses, mentre que les dades de l'any 2020 mostren que la influència era forta en més d'un 55% de les empreses.

Els resultats de l'enquesta de l'any 2022 indiquen que la majoria de les empreses, un 45%, considera que sí que hi ha alguna influència de l'economia circular en la definició de l'estratègia de creixement però aquesta influència no és tan forta com ho era en els resultats de l'any 2020.

Gràfic 12

Relació entre la urgència global de la transició i la influència en l'estratègia de creixement de futur de l'empresa. 2022

Pregunta:

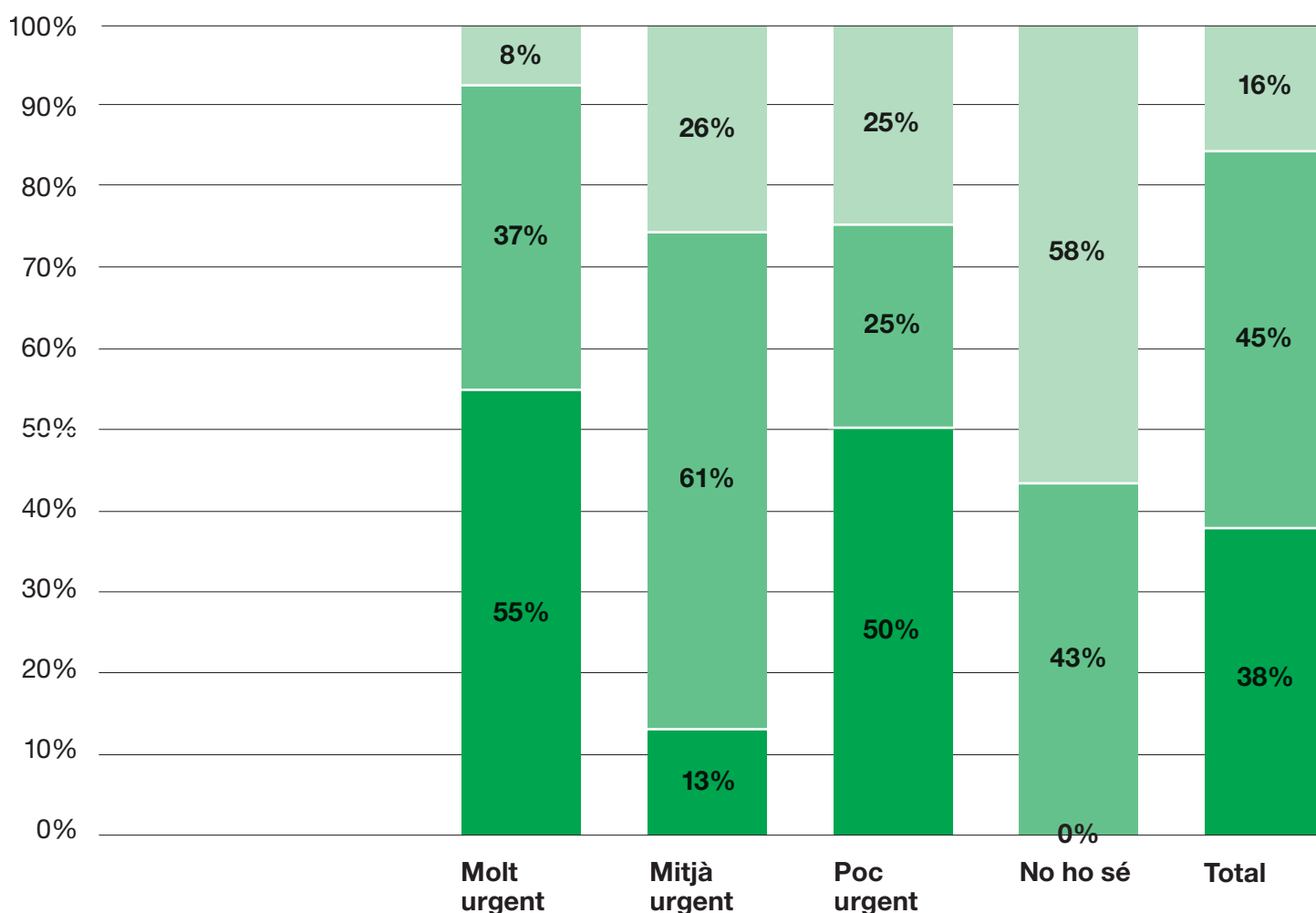
Com d'urgent considera realitzar la transició cap a l'economia circular?
Quin nivell d'influència té l'economia circular en l'estratègia de creixement futur de l'empresa?

- Forta influència
- Alguna influència
- Mínima+Cap influència

En la pregunta anterior s'analitza si l'economia circular té una consideració forta o no tan forta en la confecció de l'estratègia de creixement de l'empresa. Ara ens preguntem si la valoració d'urgència cap a l'economia circular es vincula molt o poc amb la importància que es dona a l'economia circular en la confecció de l'estratègia de creixement.

En principi es podria suposar que les empreses que donen una major importància a l'economia circular en la definició de la seva estratègia, també consideren que la seva transició cap a l'economia circular és més urgent.

Aquest supòsit s'acompleix però sense una gran diferència entre les empreses que informen dels diferents graus d'urgència: les empreses que consideren que la transició cap a l'economia circular és urgent, només consideren a l'economia circular en un 55% en la definició de la seva estratègia, mentre que les empreses que consideren aquesta transició poc urgent la prenen en consideració al moment de definir l'estratègia en un 50% de casos.

Gràfic 13

Relació entre la urgència global de la transició i la influència en l'estratègia de creixement de futur de l'empresa.

Comparativa 2022-2020

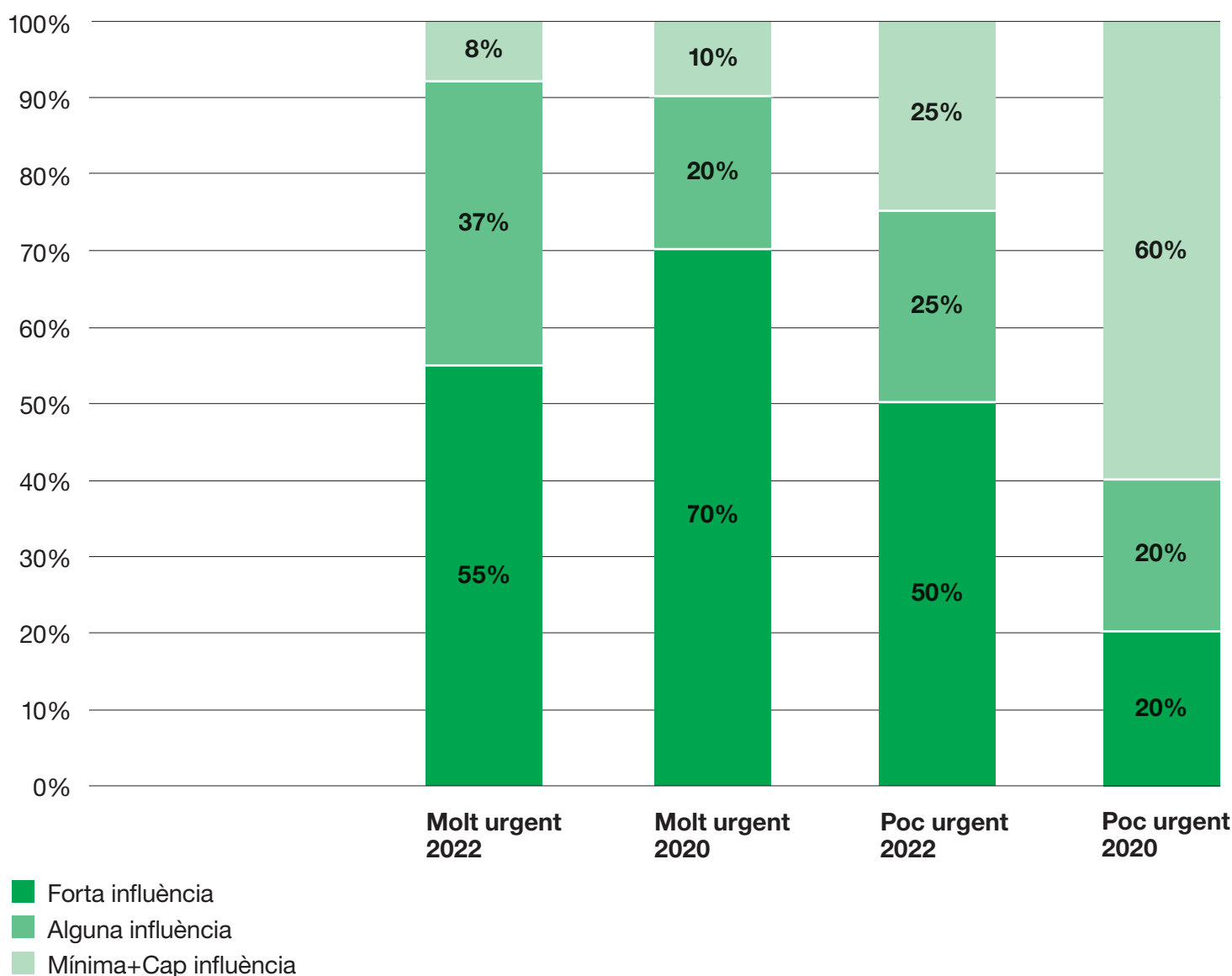
Pregunta:

Com d'urgent considera realitzar la transició cap a l'economia circular?
Quin nivell d'influència té l'economia circular en l'estratègia de creixement futur de l'empresa?

El gràfic 13 explicita el fet descrit anteriorment. La relativa similitud de la influència de l'economia circular entre les empreses que consideren molt urgent la seva transició i les empreses que la consideren poc urgent en l'enquesta de l'any 2022, no es presentava en l'enquesta de l'any 2020.

En les dades de l'any 2020, les empreses que afirmaven que l'economia circular tenia una forta consideració en la seva estratègia, també consideraven molt urgent, en un 70% dels casos, anar cap a la transició a l'economia circular.

Sembla doncs, que el sentit d'urgència ha disminuït en general i que en qualsevol cas no està tan vinculat a la seva importància de l'economia circular al moment de definir l'estratègia de creixement de l'empresa.

En relació als motius que impulsen les empreses a implementar l'economia circular, els resultats de l'enquesta indiquen que el motiu principal és la reducció de riscos ambientals i la dependència de recursos escassos, indicat per un 63% de les empreses i de manera bastant semblant entre les empreses de diferent grandària. Aquest motiu és l'indicat especialment per les empreses petites amb un 65% dels casos.

Altres motius indicats per un 50% o més de les empreses són: reducció d'emissions, estalvi de costos i millorar la reputació i el patrimoni de la marca. La reducció d'emissions i la millora de la reputació, són els motius que més respostes recullen per part de les grans empreses.

A l'altre extrem, amb menys del 25% de respostes, apareixen els beneficis fiscals, la resposta a la millora de marges i beneficis i, per últim, respondre a l'acció dels competidors.

Aquesta escala de motius és bastant independent de la grandària de les empreses, si bé hi ha diferències per dimensió en tots els motius, però en conjunt les respostes segueixen una graduació bastant similar.

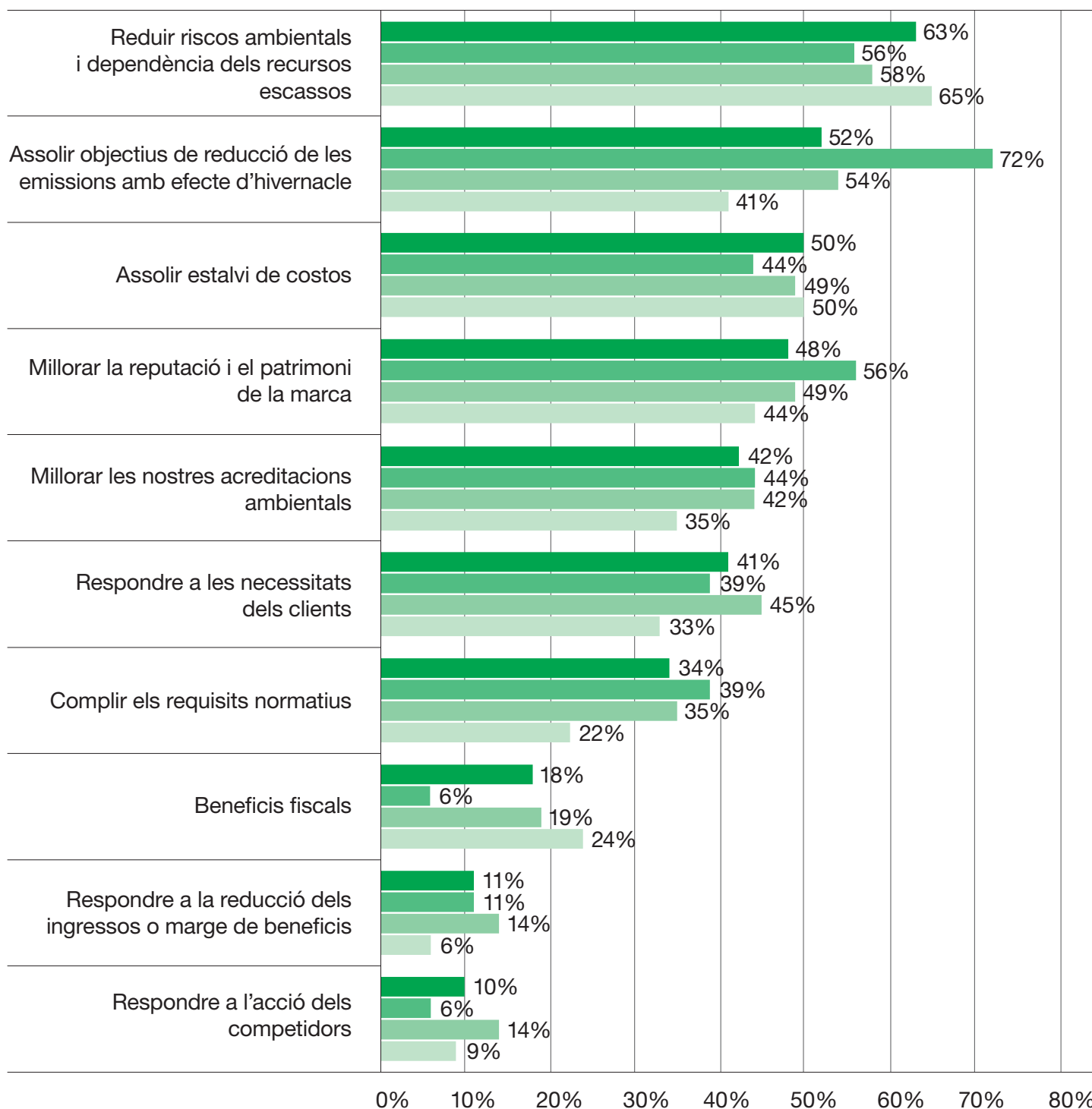
Gràfic 14

Motivacions més importants per la implantació de l'economia circular segons grandària. 2022

Pregunta:

Quines serien les motivacions més importants per a la seva empresa per dur a terme iniciatives relacionades amb aspectes circulars dins la cadena de producció?

- Total
- Més de 500 persones treballadores
- De 10 a 49 persones treballadores
- De 1 a 9 persones treballadores

Gràfic 15

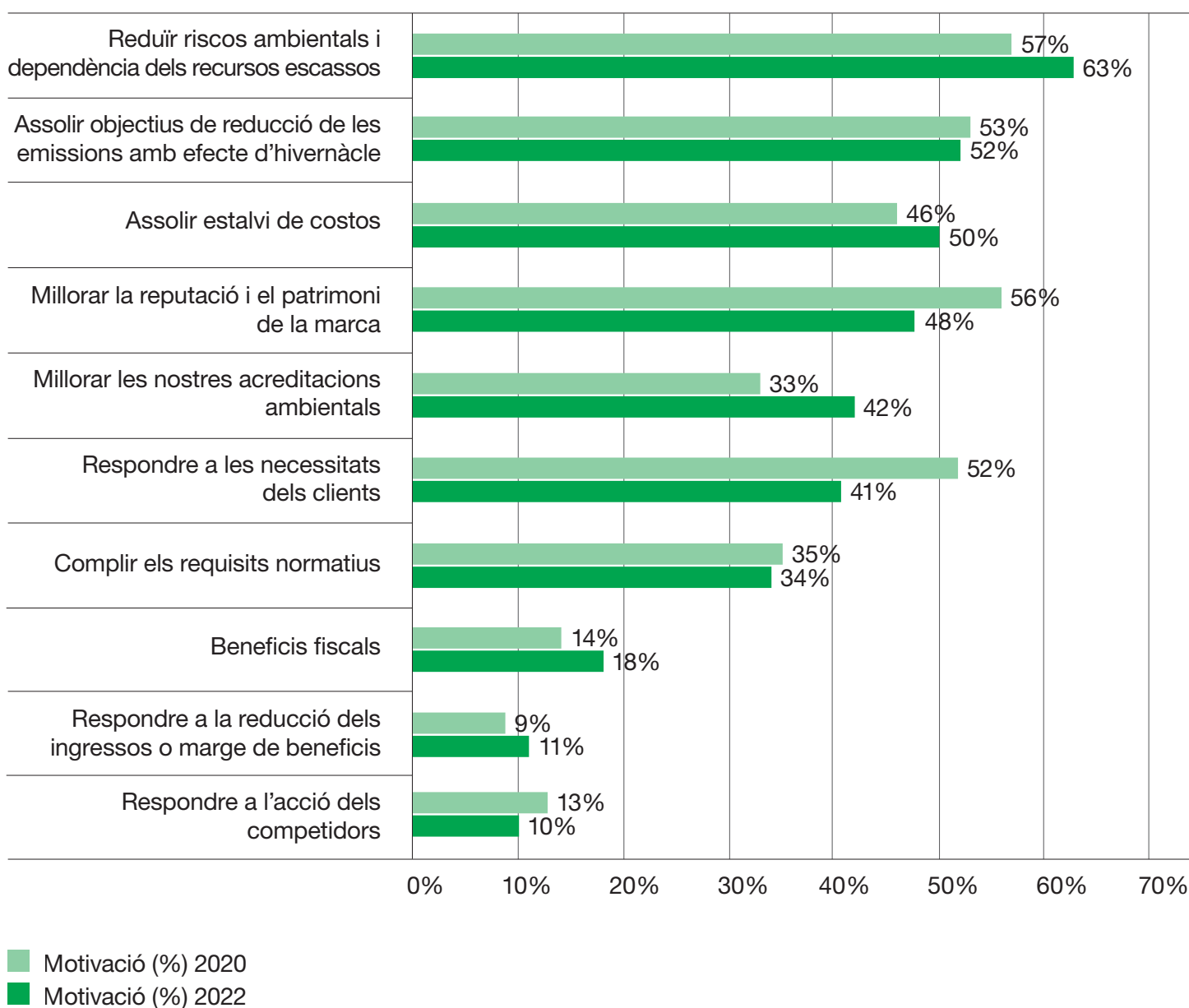
Motivacions més importants per a la implantació de l'economia circular.
Comparativa 2022-2020

Pregunta:

Quines serien les motivacions més importants per a la seva empresa per dur a terme iniciatives relacionades amb aspectes circulars dins la cadena de producció?

En relació a les motivacions més importants per a la implantació de l'economia circular, si comparem els resultats de l'enquesta de l'any 2022 amb els resultats de l'enquesta de l'any 2020, no hi trobem variacions importants excepte en els temes de millorar la reputació de la marca i de respondre a les necessitats dels clients. Aquests dos temes han reduït la seva importància per emprendre l'acció per anar cap a una economia circular.

Per contra, motivacions com la reducció de la dependència dels recursos escassos, reduir els costos o millorar l'acreditació ambiental, han augmentat la seva importància.

Gràfic 16

Motivacions més importants per la implantació de l'economia circular segons la seva importància a l'estratègia de l'empresa. 2022

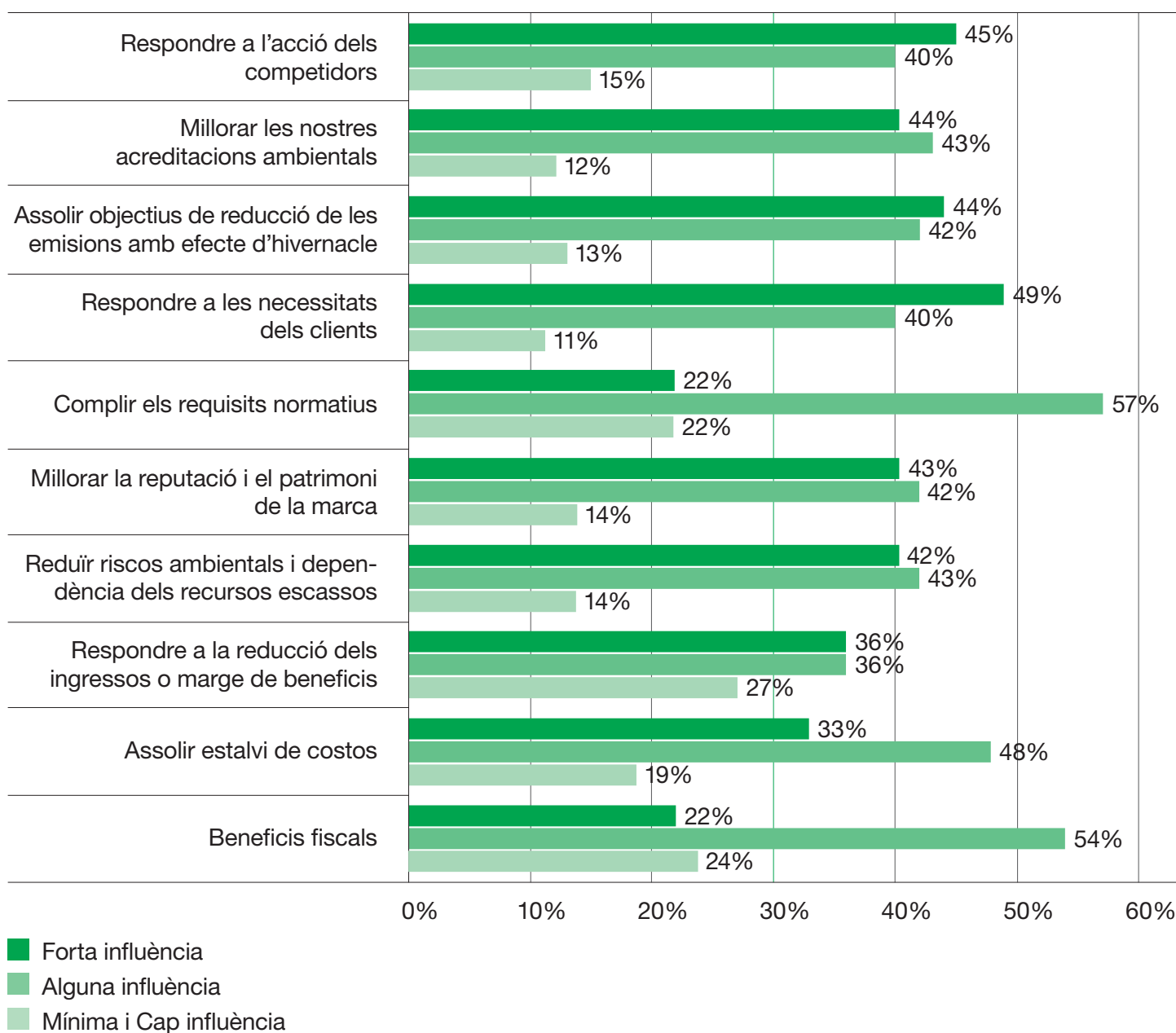
Pregunta:

Quines serien les motivacions més importants per a la seva empresa per dur a terme iniciatives relacionades amb aspectes circulars dins la cadena de producció?

El tractament conjunt de la importància estratègica de l'economia circular i de les motivacions per l'economia circular aporta trets d'interès per l'anàlisi.

Es podria esperar que en general, les empreses en les que l'economia circular té forta influència en l'estratègia, tinguin major pes en totes les motivacions. Però els resultats de l'enquesta de l'any 2022 ofereixen excepcions significatives especialment vinculades a les empreses que afirmen que l'economia circular té una influència mitjana en la seva estratègia.

Per les empreses que la influència és mitjana, complir els requisits normatius, assolir estalvis de costos i sobretot els beneficis fiscals, són clarament les motivacions més importants.

Gràfic 17

Plans i lleis en primera i segona posició segons coneixement i possibles implicacions per a la vostra empresa. 2022

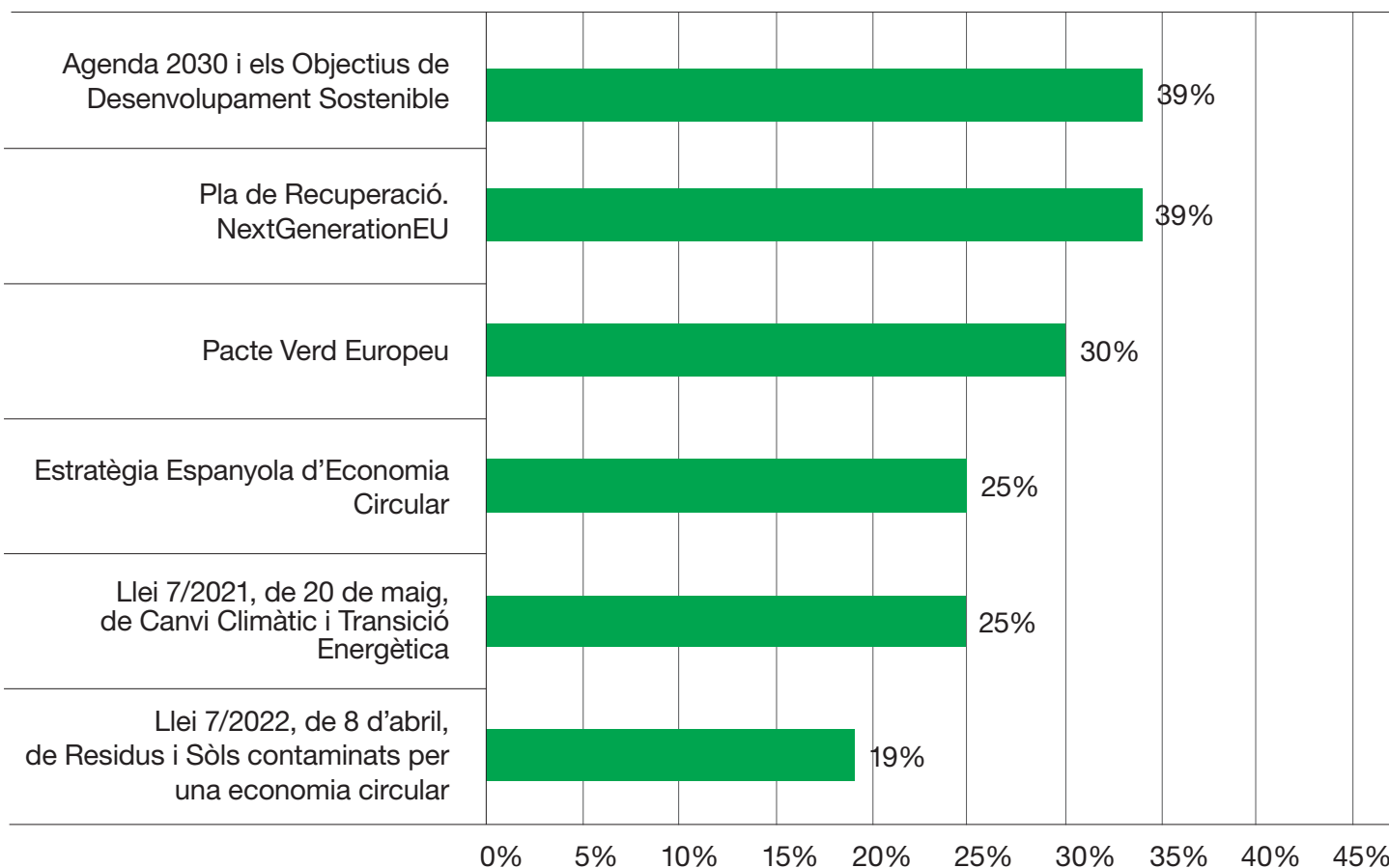
Pregunta:

Ordeneu per ordre de coneixement i importància les 6 iniciatives i lleis que afecten a l'economia circular.

A continuació es tracta el tema del coneixement objectiu que tenen les empreses en relació a les directives, lleis i plataformes de les diferents administracions i que afecten a l'economia circular.

El gràfic 17 recull en percentatge les empreses que han situat en primera o segona posició les diverses iniciatives i lleis presentades a l'enquesta. Tant l'Agenda 2030 de Nacions Unides com el Pla de Recuperació Next Generation de la Unió Europea han rebut respostes del 39% de les empreses, la qual cosa pot interpretar-se com un nivell acceptable de coneixement si bé amb marges per a la millora. Igualment, el Pacte Verd Europeu ha aconseguit la resposta, en primera o segona posició, del 30% de les empreses. Per contra, l'Estratègia Espanyola d'Economia Circular 2030, i la Llei del Canvi Climàtic i Transició Energètica, han rebut la resposta del 25% de les empreses. Per últim, la Llei de Residus i Sòls contaminats, només han rebut el 19% de respostes.

Aquestes dades semblen indicar que les empreses que han respost l'enquesta coneixen més i consideren més important per les possibles implicacions a les seves organitzacions, les iniciatives internacionals i de la Unió Europea que les impulsa-des des d'Espanya.

Gràfic 18

Plans i lleis en primera i segona posició segons coneixement i possibles implicacions per a la vostra empresa segons grandària. 2022

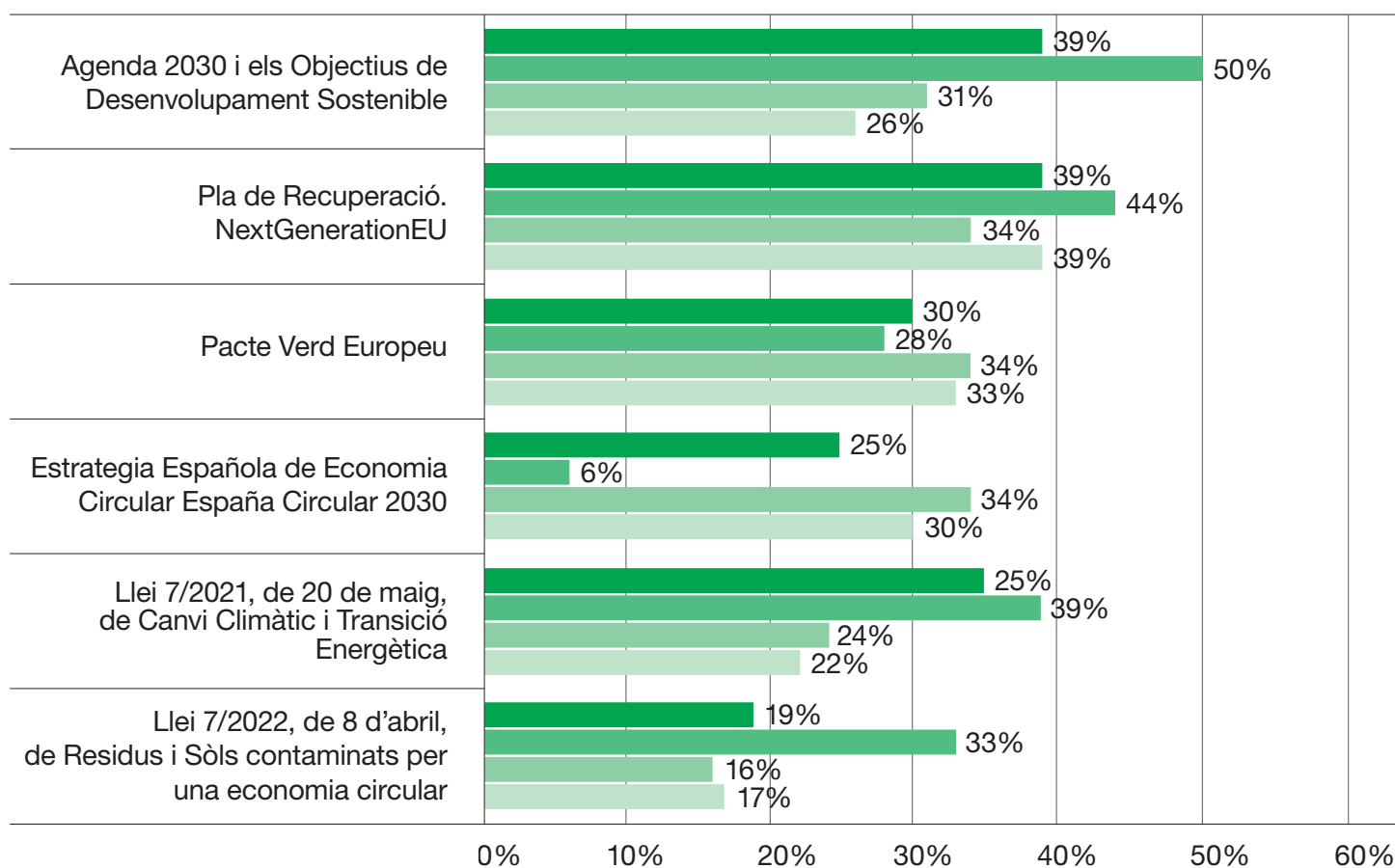
Pregunta:

Ordeneu per ordre de coneixement i importància les 6 iniciatives i lleis que afecten a l'economia circular.

En el gràfic 18 es despleguen les dades del gràfic anterior segons la grandària de les empreses.

En general, són les empreses més grans les que valoren en posicions més altes les respostes a les diferents iniciatives i lleis de l'enquesta.

Hi ha una excepció en el cas del Pacte Verd Europeu i molt especialment en el cas de l'Estratègia Espanyola d'Economia Circular. El grau de coneixement que les grans empreses diuen tenir són 28% i 6% respectivament.

- Total
- Més de 500 persones treballadores
- De 10 a 49 persones treballadores
- De 1 a 9 persones treballadores

Gràfic 19

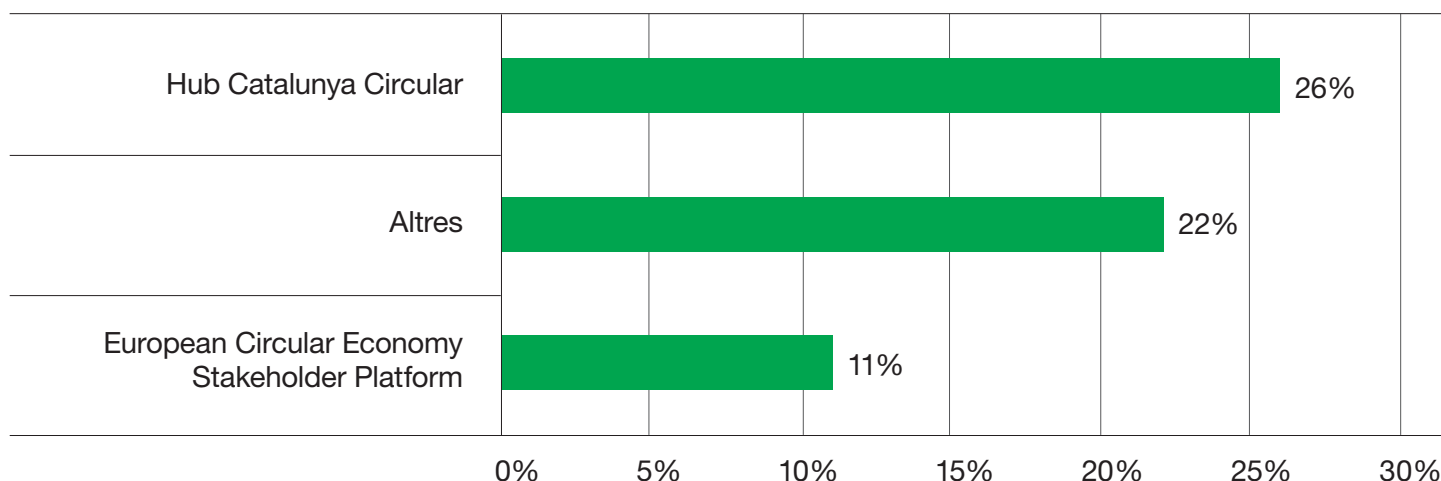
Grau de coneixement de les plataformes públiques d'informació i d'acompanyament. 2022

Pregunta:

Quines plataformes públiques de informació i d'acompanyament coneixen?

La plataforma Hub Catalunya Circular és la més coneguda per les empreses de la mostra, amb un 26% dels casos.

El conjunt d'altres plataformes només recullen un 21% de les respostes i European Circular Economy Shareholders Platform només és coneguda per un 12% de les empreses de la mostra.

Bloc 3: Avenços realitzats o planificats

El qüestionari inclou la pregunta sobre les iniciatives recents de l'empresa vinculades a algun aspecte de l'economia circular. El resultat mostra que, principalment i a molta distància de la resta, apareix la millora de l'eficiència seguit de la recuperació de recursos (ús de primeres matèries reciclades), amb el 63% i el 60% de les empreses.

Aquestes iniciatives van seguides de les orientades a l'extensió de la vida dels productes amb un 42% de les empreses, a formació al personal sobre temes d'economia circular, amb un 39%, exigir garanties ambientals a la cadena de subministrament amb un 33%, i al redisseny (o ecodisseny) per facilitar la recuperació de materials en un 28% de les empreses.

Formen el grup d'iniciatives menys impulsades aquelles relacionades amb l'intercanvi de subproductes (21%), la recuperació de materials naturals escassos (16%), la integració de la reforma i la remanufactura de productes (11%), i per últim, la introducció de l'opció de venda de serveis dels productes (6%).

La grandària de l'empresa és significativa en la promoció d'iniciatives d'economia circular.

El 78% de les grans empreses han implementat iniciatives de millora en l'eficiència de l'ús dels recursos i en la recuperació de materials escassos. Aquest percentatge es redueix en tots els altres grups d'empreses de menor dimensió.

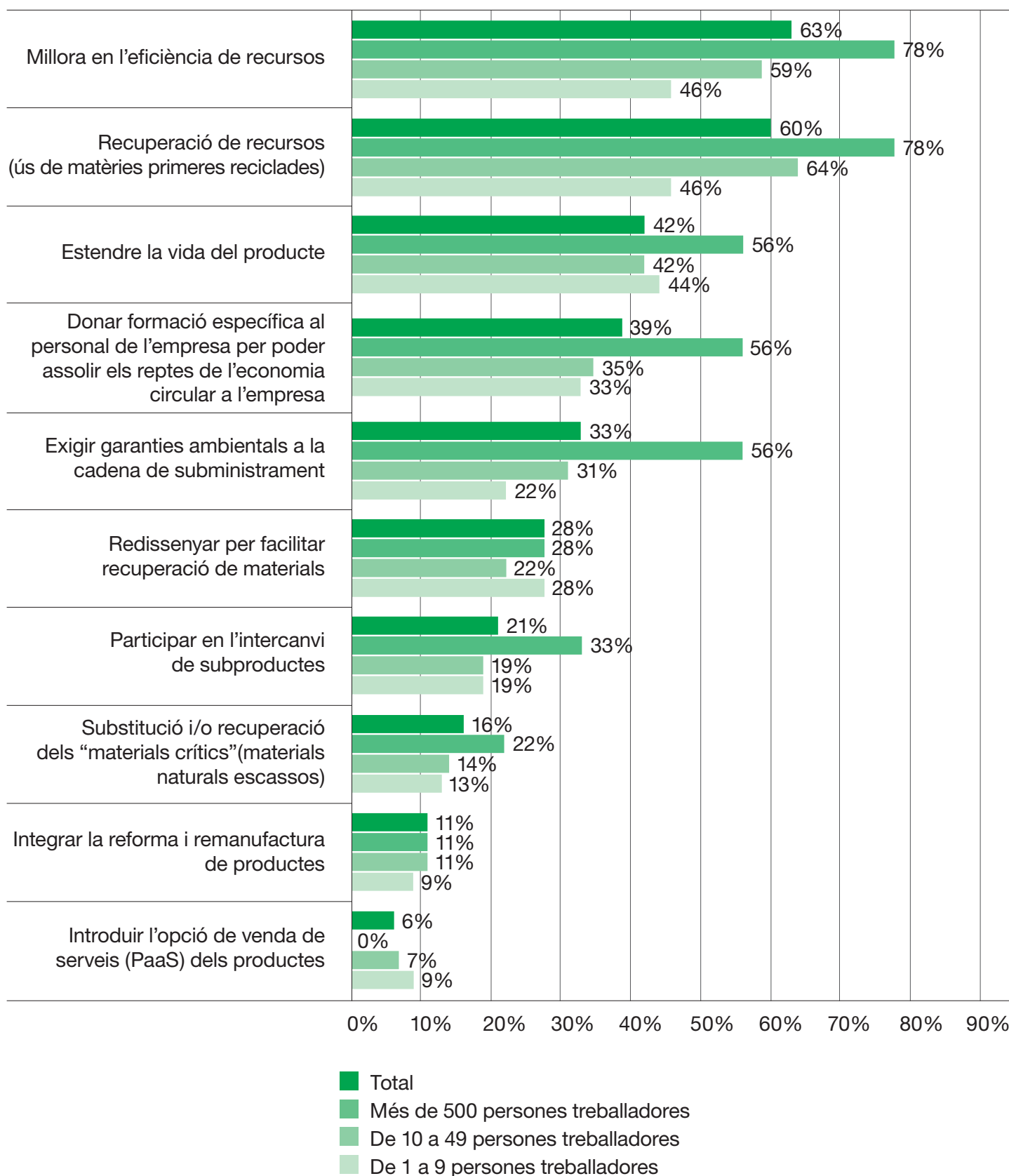
Per contra, les empreses més petites, d'1 a 9 persones treballadores, són les que promouen menys iniciatives en tots els casos, excepte en la introducció de l'opció de venda de serveis (lloguer) del producte que arriba a un 9% de casos.

Gràfic 20

Iniciatives vinculades a l'economia circular portades a terme els darrers tres anys segons grandària. 2022

Pregunta:

Han portat a terme a la seva empresa alguna de les iniciatives o mesures següents en els darrers tres anys?

Gràfic 21

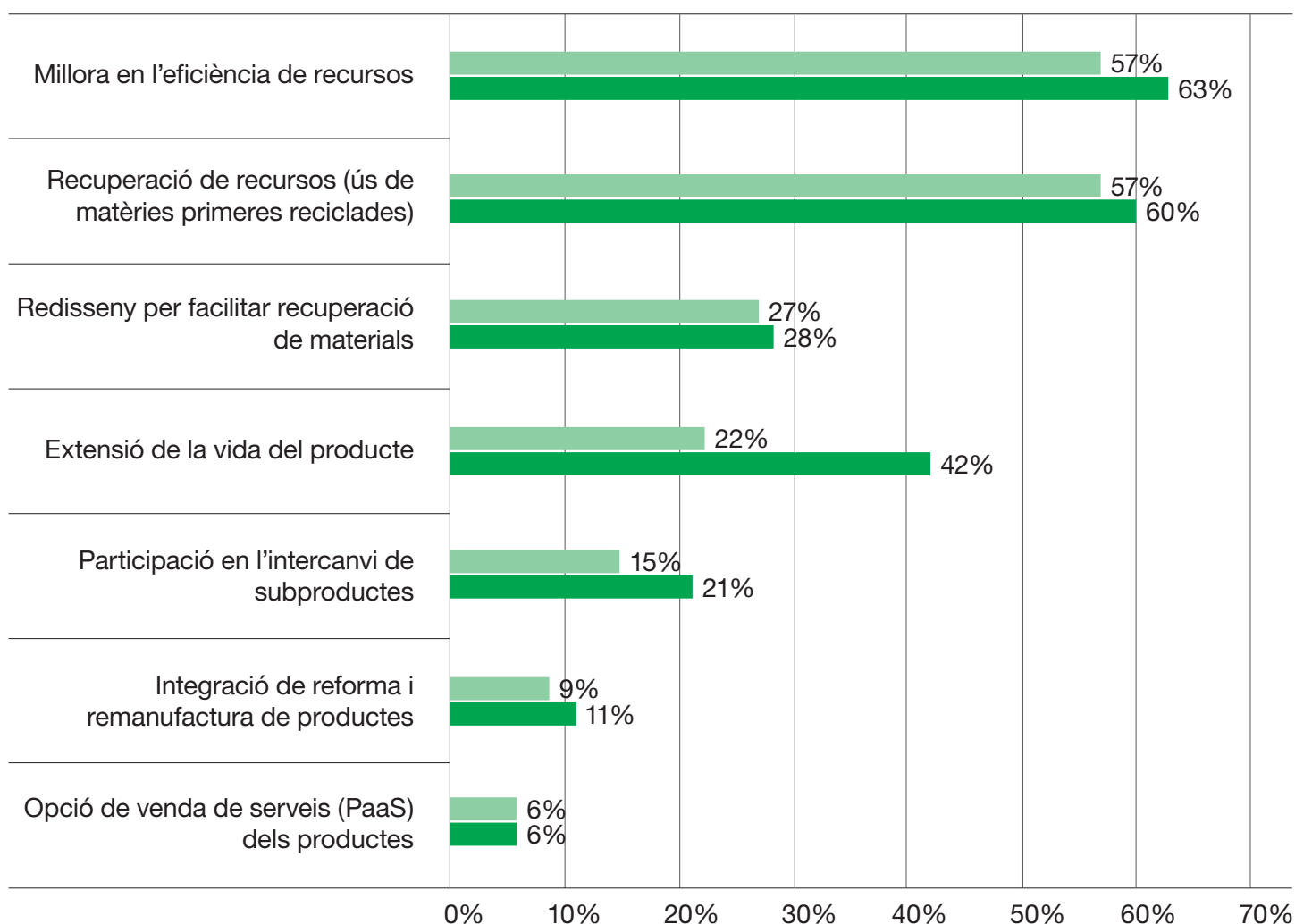
Iniciatives vinculades a l'economia circular portades a terme els darrers tres anys. Comparativa 2022-2020

Pregunta:

Han portat a terme a la seva empresa alguna de les iniciatives o mesures següents en els darrers tres anys?

En comparació als resultats de l'enquesta de l'any 2020, les iniciatives vinculades a l'economia circular, han augmentat l'any 2022, d'acord amb els resultats de l'enquesta d'aquest any.

L'augment s'ha produït en tots els tipus d'iniciatives i de forma destacada, passant d'un 22% de les empreses a un 42%, la iniciativa d'estendre la vida útil dels productes.

■ Dades 2020
■ Dades 2022

Gràfic 22

Part de la cadena de valor que l'empresa prioritza o prioritzarà segons grandària 2022

Pregunta:

Quines parts de la cadena de valor de la seva empresa prioritzen o prioritzaran per aplicar pràctiques d'economia circular?

- Total
- Més de 500 persones treballadores
- De 10 a 49 persones treballadores
- De 1 a 9 persones treballadores

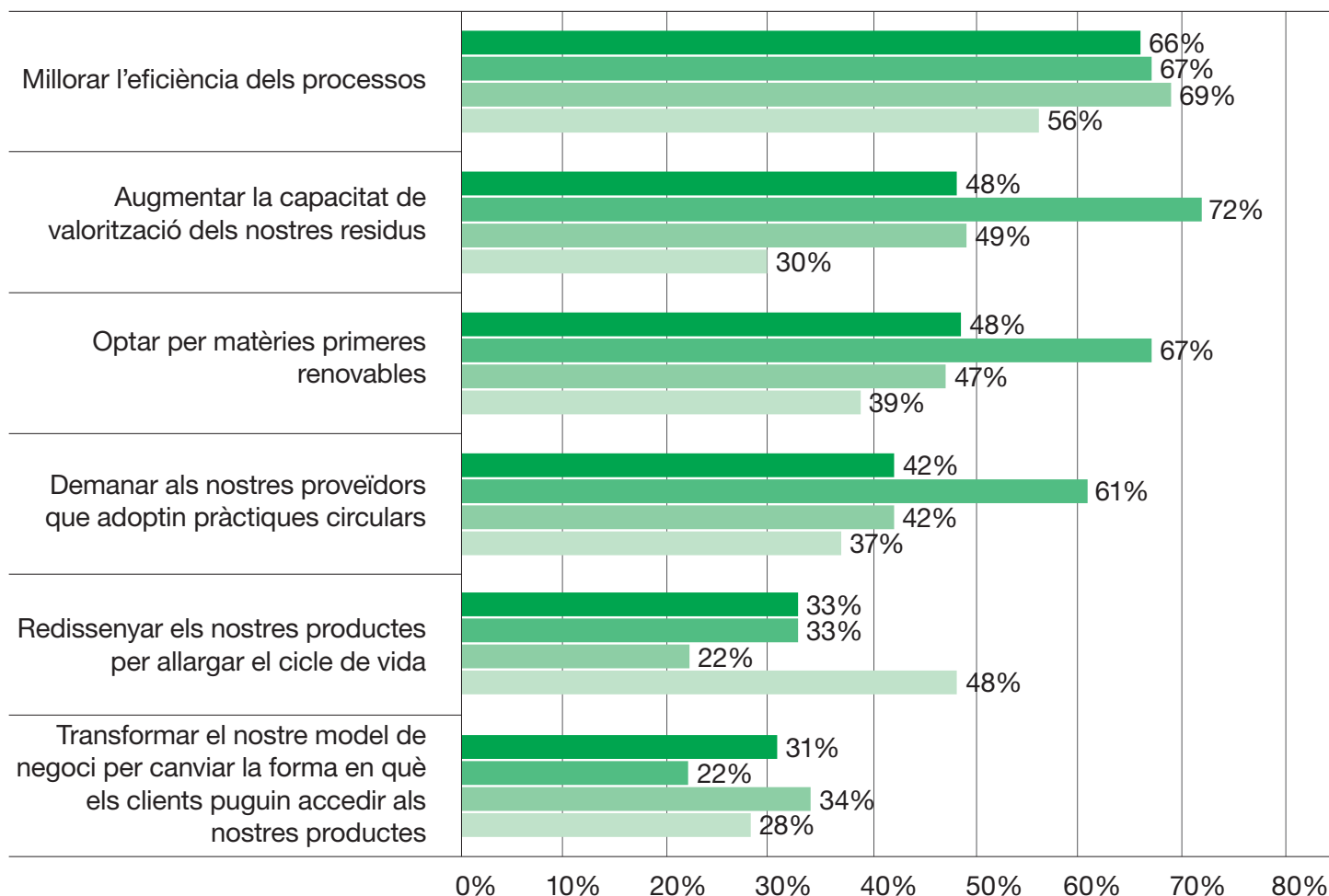
Respecte a l'aplicació de l'economia circular en els diferents elements i diferents parts de la cadena de valor, les empreses han respost que és la millora de l'eficiència dels processos on estan més focalitzades.

El 66% de les empreses apunten a la millora de l'eficiència com la prioritat a l'hora d'incorporar l'economia circular en la cadena de valor.

Cal anotar que un 72% de les empreses grans, amb més de 500 persones treballadores, afirmen tenir prioritats quan es parla de la capacitat d'augmentar la valorització dels residus. Un 67% també prioritzen optar per primeres matèries renovables.

Respecte a l'exigència als proveïdors que adoptin pràctiques circulars, trobem 61% de les empreses.

Per contra, són les empreses més petites d'entre 1 i 9 persones treballadores, les que opten en un 48% dels casos per redissenyar els productes amb l'objectiu d'allargar la seva vida útil.

Gràfic 23

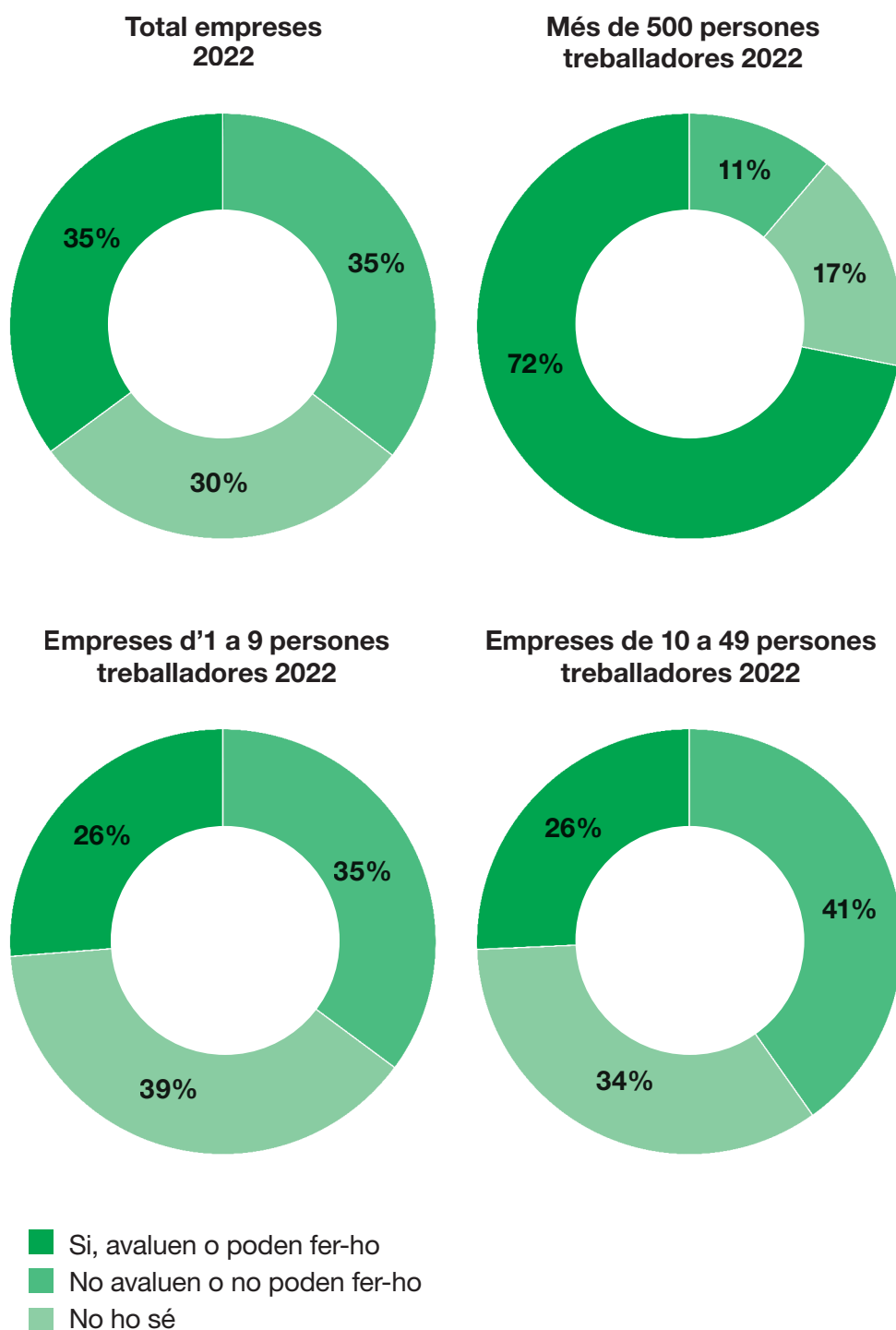
Distribució de les empreses segons avaluació dels avenços cap a l'economia circular. 2022

Pregunta:

Han pogut obtenir, o poden estimar, resultats concrets sobre els avenços fets fins al moment en economia

En general, les empreses presenten dificultats a l'hora d'avaluar o poder avaluar els avenços de les seves iniciatives cap a l'economia circular.

Només un 35% de les empreses avaluen o poden fer-ho. La grandària influeix en la capacitat per fer aquesta avaluació. El 72% de les empreses grans de més de 500 persones treballadores, afirmen fer o poder fer aquesta avaluació. Per contra, les empreses de menys de 49 persones treballadores, només un 26% fan l'avaluació o la poden fer.

Gràfic 24

Proporció d'empreses que evaluen els avenços de les accions cap a l'economia ambiental segons la seva incidència en la seva estratègia. Comparativa 2022-2020

Pregunta:

Incidència en la valoració dels impactes dels avenços fets fins al moment en economia circular segons la importància de l'economia circular a l'estratègia empresarial.

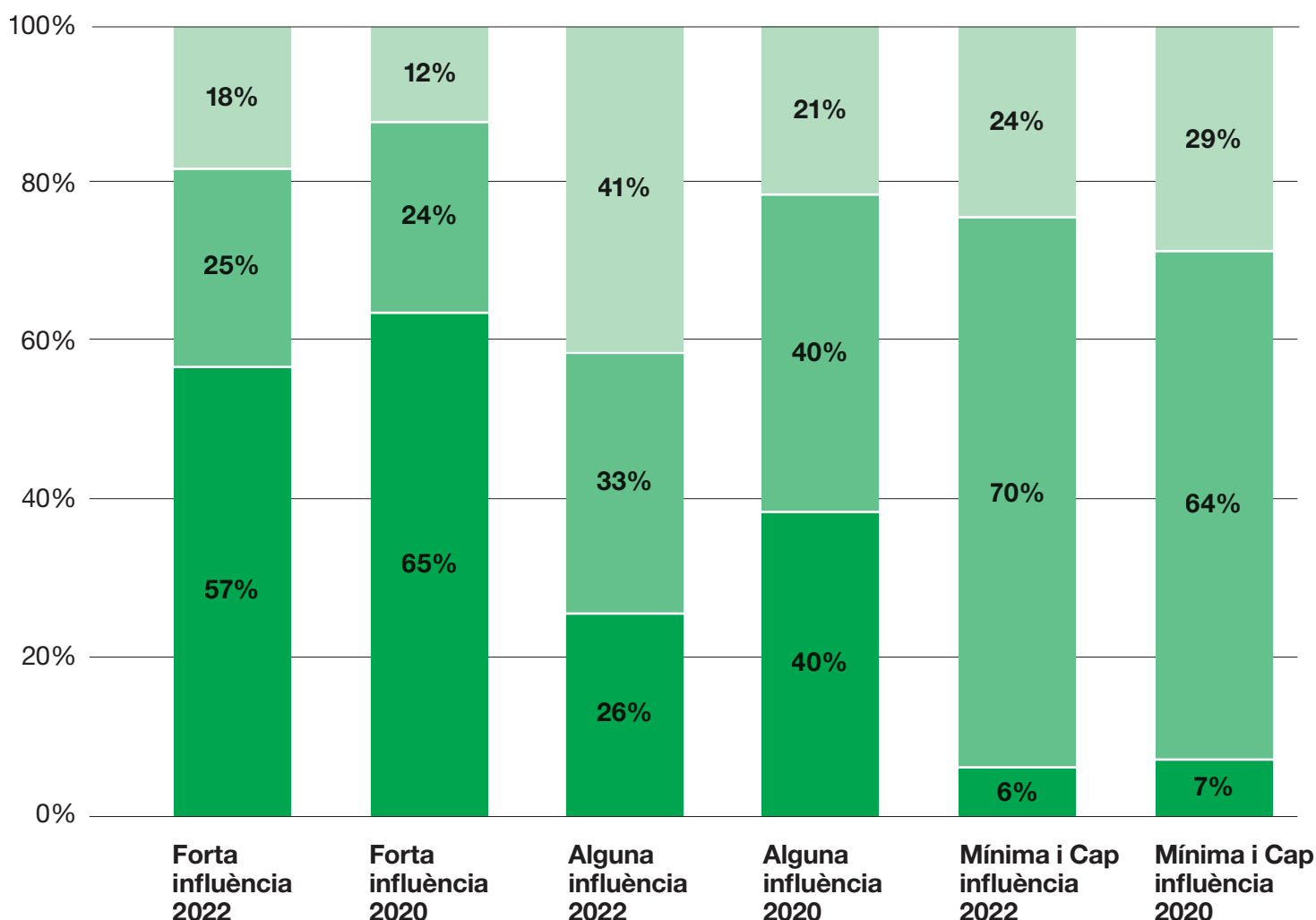
A més de la grandària de l'empresa com a determinant per avaluar o poder avaluar les accions d'economia circular, el gràfic 24 mostra que també el grau d'influència de les accions d'economia circular en l'estratègia de l'empresa és un factor determinant per fer o poder fer l'avaluació d'aquestes accions.

De fet els resultats comparats de les enquestes de l'any 2022 i de l'any 2020, mostren aquesta situació, les empreses en les quals la influència de les accions d'economia circular és major, també disposen de major capacitat d'avaluar o de poder avaluar les accions fetes en aquest terreny. Es manté aquesta tendència però s'avalua menys.

En el cas de les empreses en les que l'economia circular només té alguna influència en la seva estratègia, la reducció de valoració de les iniciatives d'economia circular ha disminuït 14 punts en les dues edicions del baròmetre.

- Si, avaluen o poden fer-ho
- No avaluen o no poden fer-ho
- No ho sé

Entrant en més detall en les categories d'avenços ambientals que les empreses avaluen, es demana la distinció segons corresponguin a impactes de caràcter econòmic, social o ambiental.

Gràfic 25

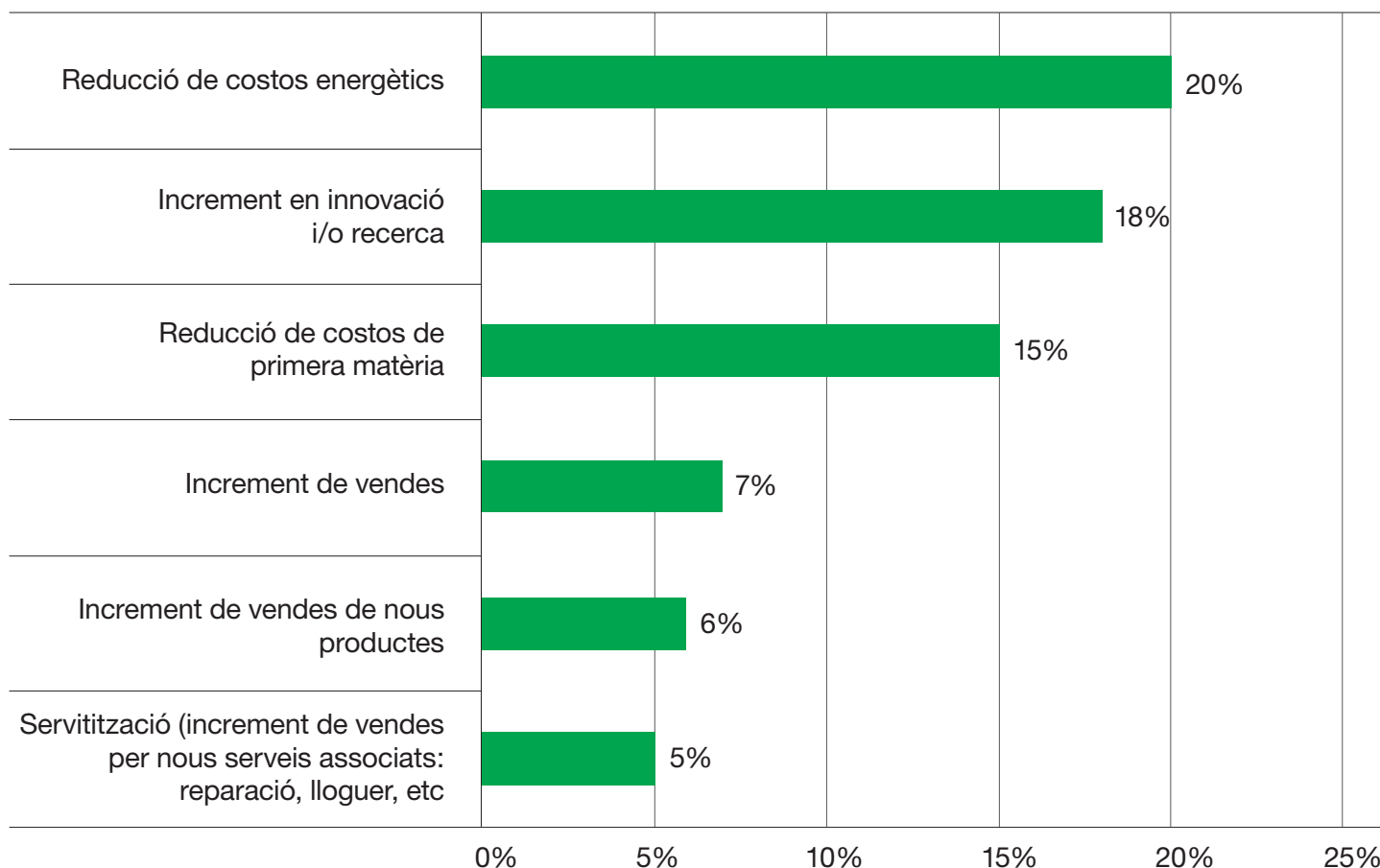
Tipus d'impactes econòmics
avaluats per les empreses.
2022

Pregunta:

Han pogut obtenir, o poden
estimar, resultats concrets
sobre els avenços fets fins
al moment en economia
circular a la seva empresa?
En cas afirmatiu, identifiquei
quins impactes s'han pogut
constatar. Econòmics

Entre les repercussions de tipus econòmic, els impactes més
avaluats són els que fan referència a les variacions en costos,
amb els costos energètics en primera posició, amb un 20%
d'empreses que els mesura, seguits de l'increment de la inno-
vació i/o recerca, un 18%, i la reducció de costos de matèries
primeres en un 15%.

Després, i a molta distància amb respostes d'un 7% o inferior,
les empreses esmenten altres impactes referits a variacions
en ingressos per increment de vendes de nous productes i
de serveis associats a aquests productes.

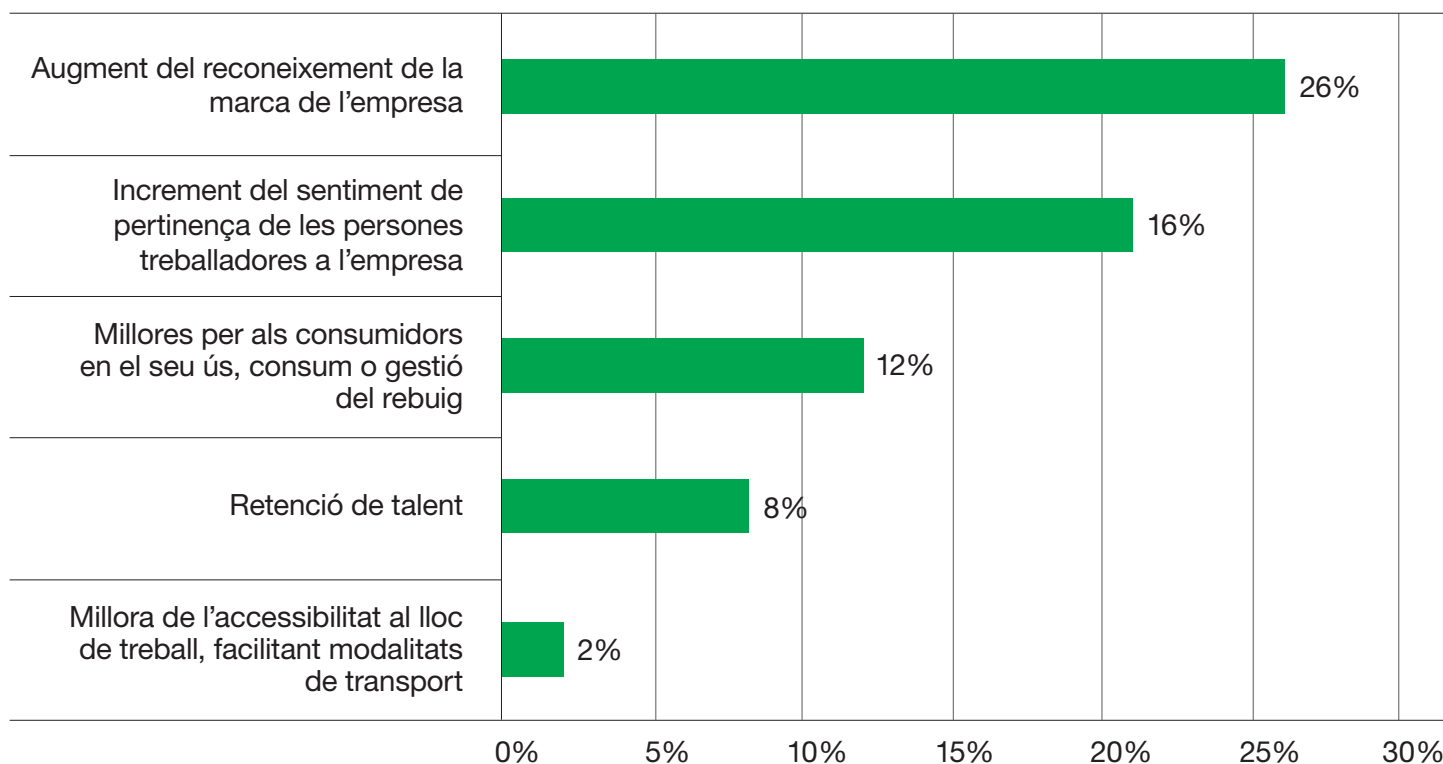
Gràfic 26

Tipus d'impactes socials
avaluats per les empreses.
2022

Pregunta:

Han pogut obtenir, o poden
estimar, resultats concrets
sobre els avenços fets fins
al moment en economia
circular a la seva empresa?
En cas afirmatiu, identifi-
qui quins impactes s'han pogut
constatar. Socials

Respecte als impactes de caràcter social, destaca l'interès per a avaluar el reconeixement de la marca en un 26% de les empreses, seguidament el sentiment de vinculació de les persones treballadores a l'empresa, amb un 16%, en les darreres posicions es situa l'impacte en la retenció de talent amb un 8%. La millora d'accessibilitat al lloc de treball és la menys reconeguda amb un 2%. En la posició intermèdia, un 12% les empreses afirmen avaluar les repercussions en les millores per als seus consumidors.

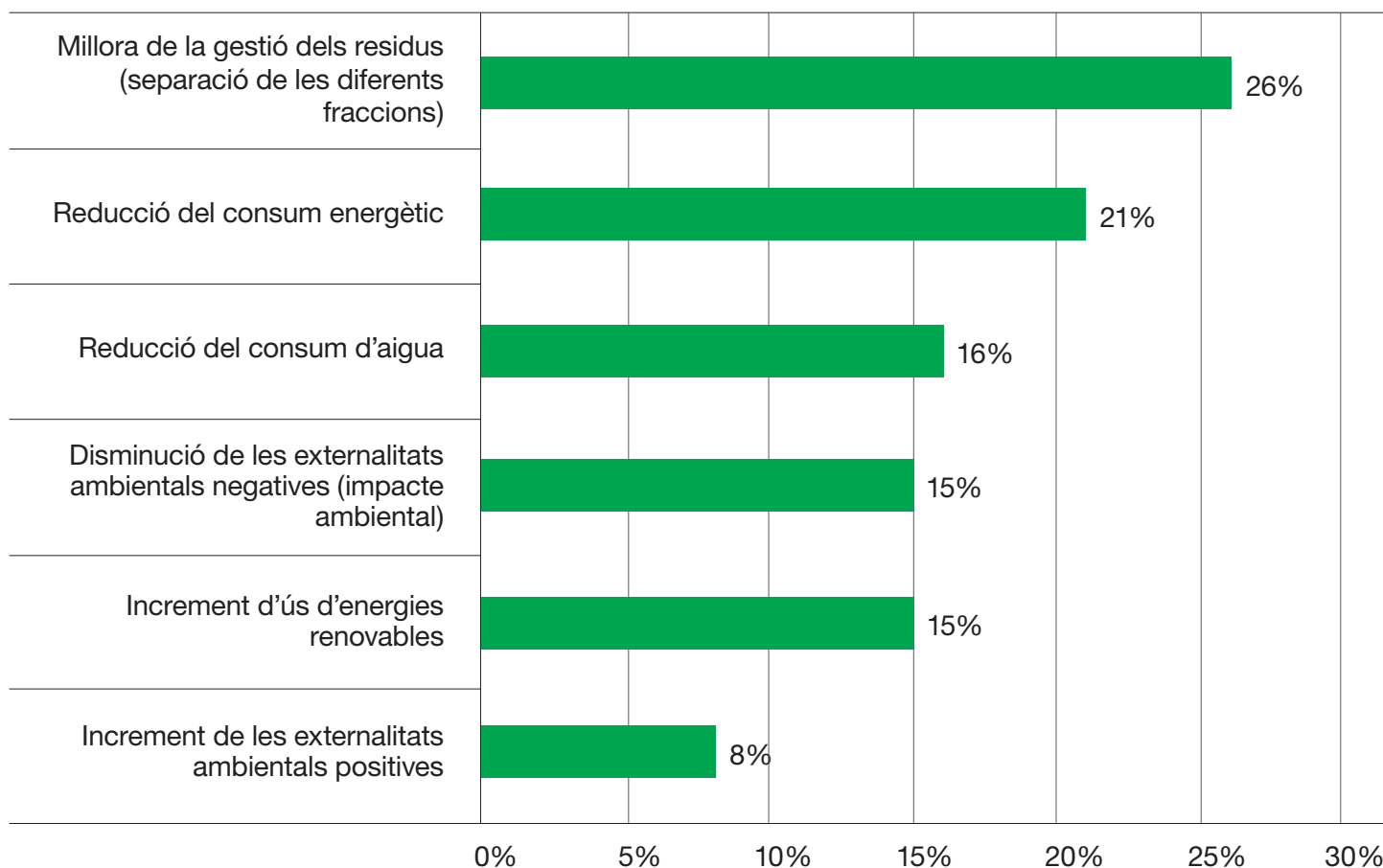
Gràfic 27

Tipus d'impactes ambientals
avaluats per les empreses.
2022

Pregunta:

Han pogut obtenir, o poden
estimar, resultats concrets
sobre els avenços fets fins al
moment en economia circular
a la seva empresa? En cas
afirmatiu, identifiqui quins
impactes s'han pogut
constatar. Ambientals

Per últim, respecte a l'avaluació de les millores en els impactes ambientals, un 26% de les empreses afirmen avaluar la millora en la gestió dels residus. A continuació avaluen la reducció de consum d'energia, 21%, i de consum d'aigua, 16%. L'impacte ambiental i l'increment de l'ús d'energies renovables s'avaluen en un percentatge similar, un 15%. L'últim tema avaluat, amb un 8% d'empreses, és l'increment de les externalitats ambientals positives.

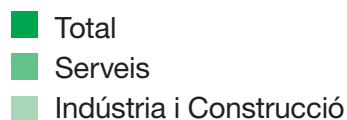
Bloc 4: Barreres per avançar

En general, s'assenyalen barreres per avançar però no de forma determinant, és a dir que cap barrera supera el 50%.

Les dues barreres amb més respostes, 1) disponibilitat de material reciclat-subproducte amb la qualitat necessària i 2) dificultat per recuperar material pel reciclatge, han estat considerades per un 42% de les empreses, especialment en el cas de les empreses del sector industrial i de la construcció amb respostes del 47% i del 44%, respectivament. En general, les empreses del sector industrial i construcció troben més barreres per avançar que les del sector serveis.

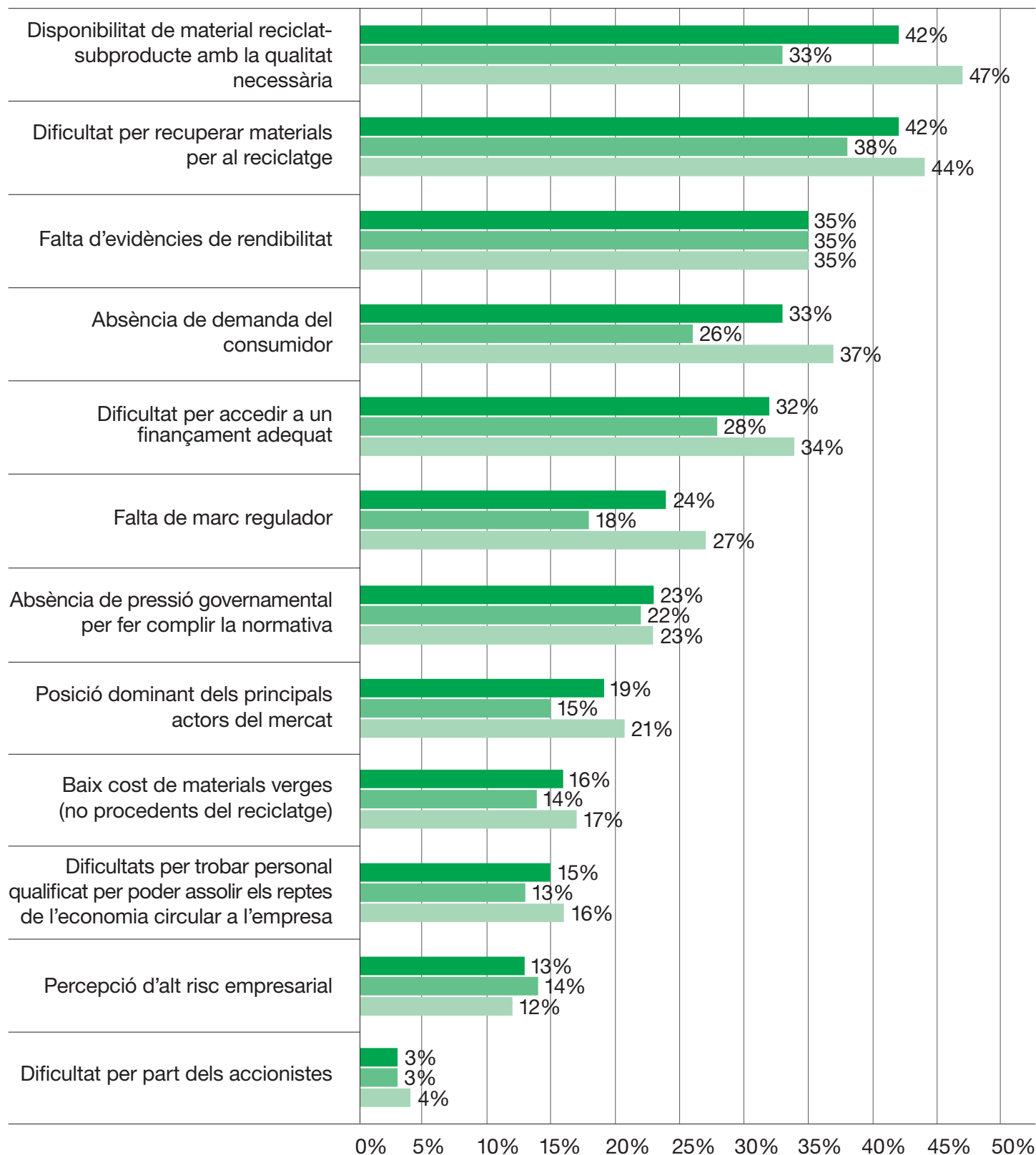
Un 35% de les empreses, tant industrials i de la construcció com de serveis, considera que la falta d'evidències de rendibilitat és una barrera important per tirar endavant iniciatives d'economia circular. En un percentatge menor, 33% i 32%, respectivament, trobem les barreres d'absència de demanda del consumidor i la dificultat per accedir a un finançament adequat.

En el costat oposat, les empreses no consideren que el baix cost de materials verges, amb un 16%, la dificultat de trobar personal qualificat en economia circular amb un 15%, la percepció de risc empresarial amb un 13% i la posició dels accionistes amb un 8%, siguin barreres que frenin el desenvolupament d'iniciatives d'economia circular.

Gràfic 28
Principals barreres per
a l'economia circular
per sector. 2022

Pregunta:
Quines són les principals bar-
reres a l'adopció de pràctiques
i/o models d'economia circular
en la seva empresa?

Per grandària, són les empreses petites d'entre 10 i 49 persones treballadores i les molt petites amb persones treballadores d'entre 1 i 9, les que responen amb més barreres, excepte en els dos casos de falta de marc regulador i d'absència de pressió governamental per complir la normativa, en les quals són les empreses grans les que més respostes apunten, amb un 39% i 33% de les empreses respectivament.

Les empreses d'entre 10 i 49 persones treballadores consideren que la disponibilitat de material reciclat-subproducte amb qualitat i la dificultat per recuperar materials per al reciclatge, són en el seu cas, les barreres més importants amb un 49% i 47% d'empreses d'aquest grup.

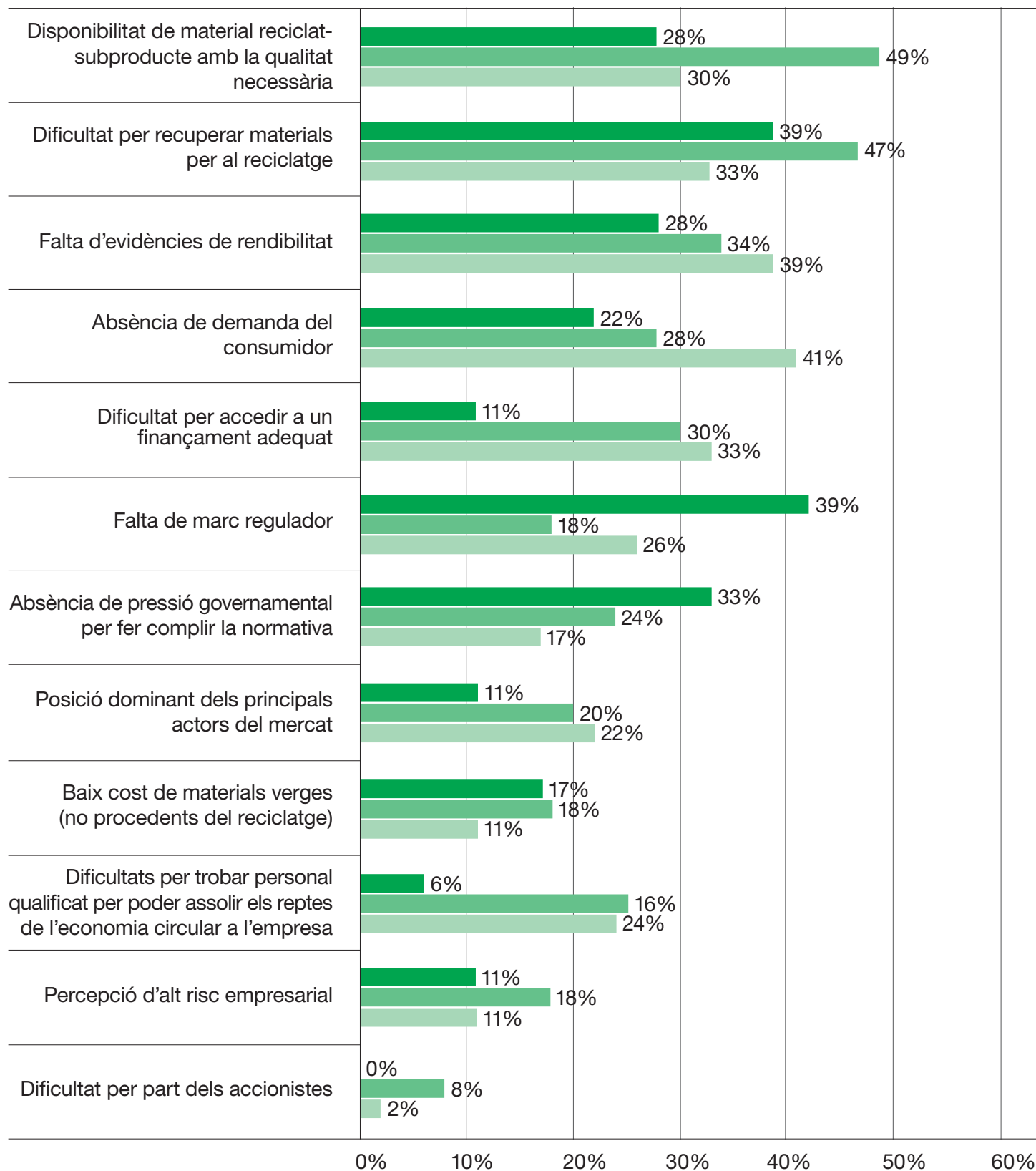
Per contra, per a les empreses d'entre 1 i 9 persones treballadores, en un 41% de casos, l'absència de demanda del consumidor és la seva barrera més important. També els hi costa més, en un 24% de casos, trobar personal qualificat per tirar endavant iniciatives d'economia circular.

Les dificultats per part dels accionistes, no són cap mena de barrera per a les empreses grans, i només ho és en un 8% i en un 2% dels casos per a les empreses entre 10 i 49 i entre 1 a 9 persones treballadores, respectivament.

- Més de 500 persones treballadores
- De 10 a 49 persones treballadores
- De 1 a 9 persones treballadores

Gràfic 29
Principals barreres per a l'economia circular segons grandària. 2022

Pregunta:
Quines són les principals barreres a l'adopció de pràctiques i/o models d'economia circular en la seva empresa?

Gràfic 30

Principals barreres per a l'economia circular.
Comparativa 2022-2020

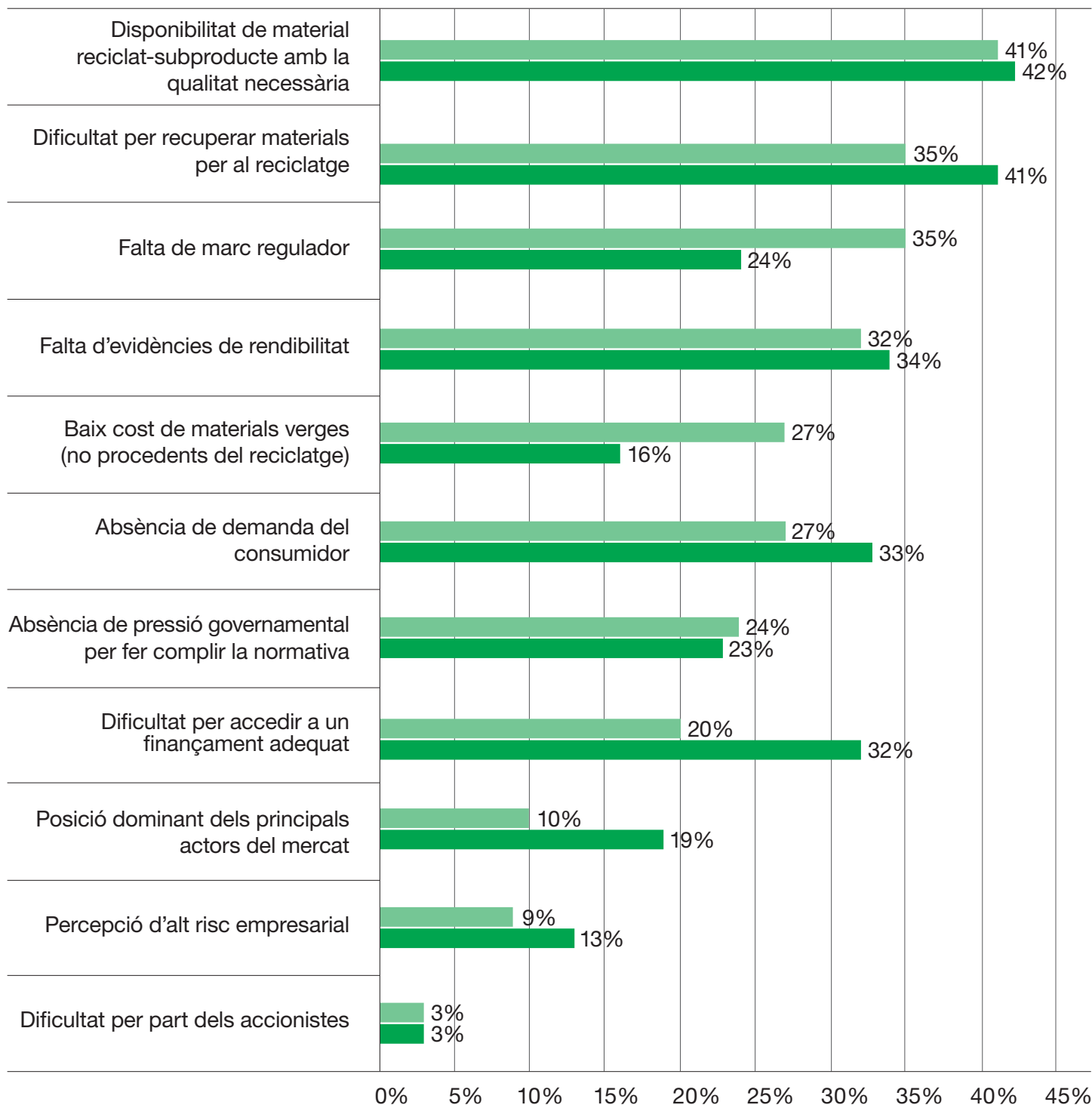
Per a totes les possibles barreres indicades, les respostes de l'enquesta de l'any 2022 són més altes que les de l'enquesta de l'any 2020, excepte la barrera de falta de marc regulador. A l'any 2022, aquesta barrera s'ha reduït.

Pregunta:

Quines són les principals barreres a l'adopció de pràctiques i/o models d'economia circular en la seva empresa?

Són significativament altes les barreres d'absència de demanda del consumidor, amb un 33% d'empreses, i la dificultat per accedir a un finançament adequat, amb un 32% d'empreses.

■ Dades 2020
■ Dades 2022

Gràfic 31

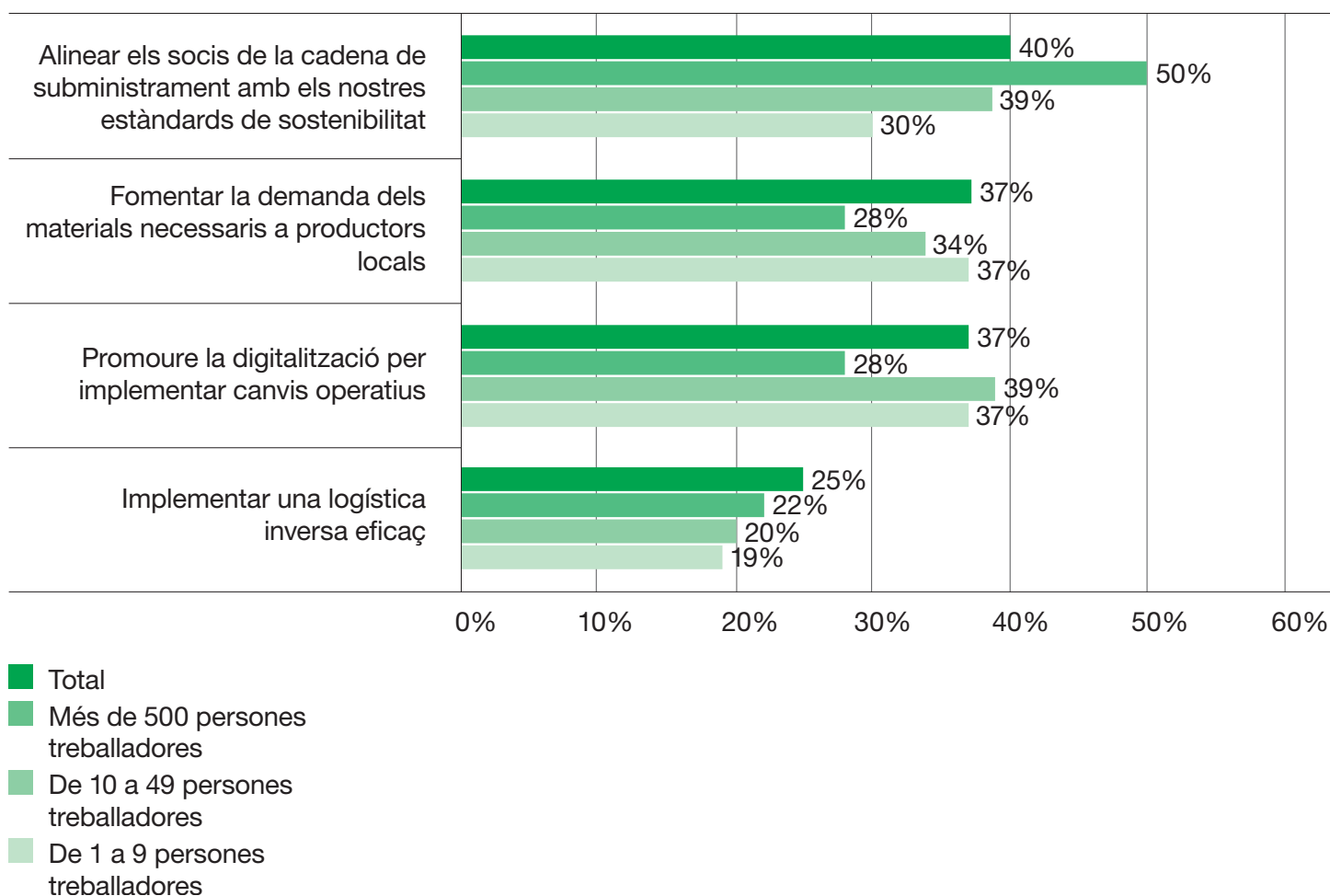
Mesures a la cadena de subministraments més importants segons grandària. 2022

Pregunta:

Quines són les mesures de la cadena de subministrament que més poden contribuir a la transició?

Vinculat a la pregunta sobre barreres, es va demanar l'opinió sobre les diferents alternatives, relacionades amb la cadena de subministrament, que més podrien contribuir a reforçar la transició cap a una economia circular.

Les mesures proposades són acceptades entre un 40% i un 25% de les empreses, però cal destacar que les grans responen en un 50% a la necessitat d'alinear els socis de la cadena de subministrament amb els seus estàndards.

Gràfic 32

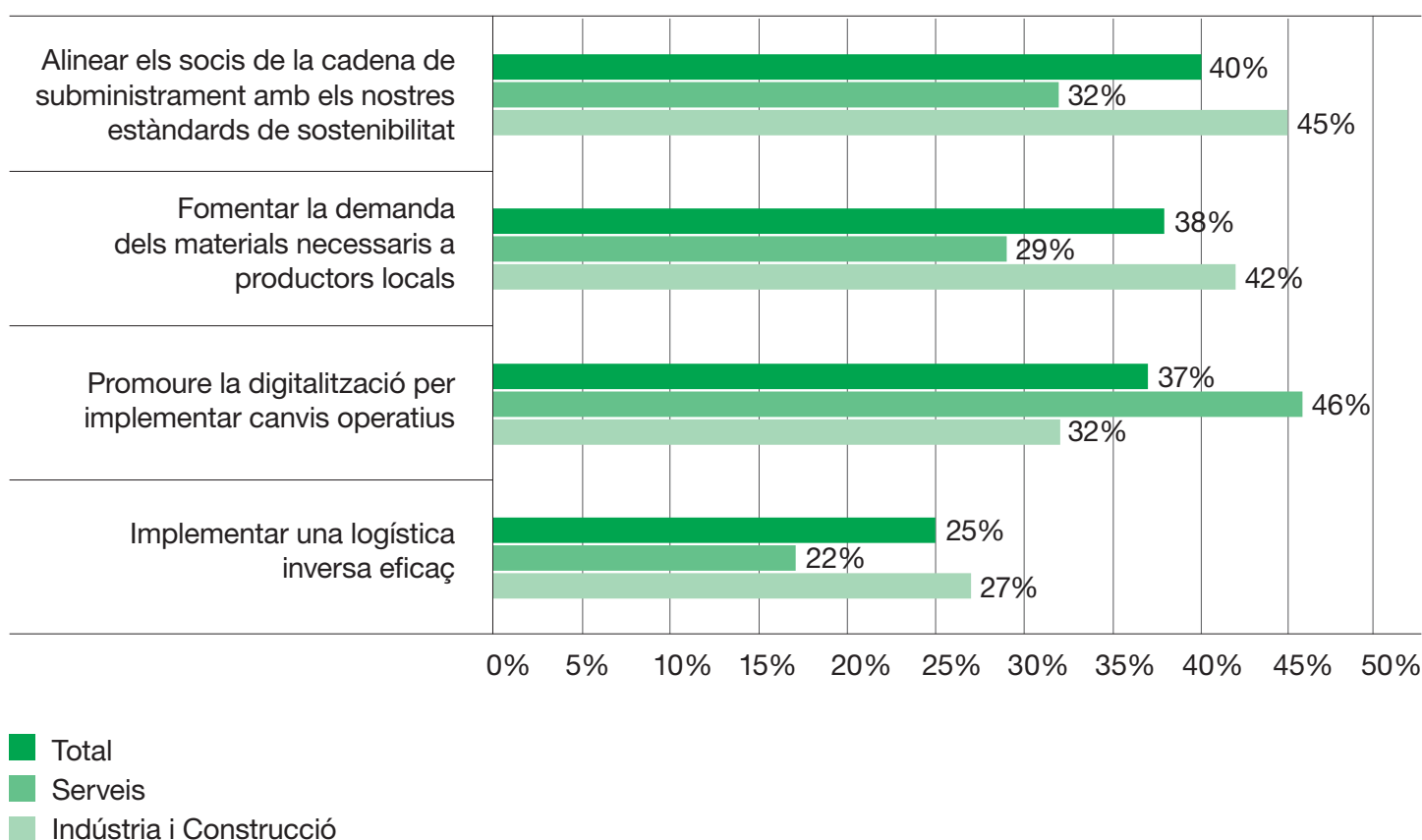
Mesures a la cadena de subministrament més importants per sector. 2022

Pregunta:

Quines són les mesures de la cadena de subministrament que més poden contribuir a la transició?

Són els sectors de la indústria i la construcció els que, amb un 45%, responen que alinear als socis de la cadena de subministrament als seus estàndards de sostenibilitat, és la mesura més important per avançar cap a l'economia circular, i amb un 42%, fomentar la demanda de materials necessaris a productors locals.

Per contra, és el sector serveis el que emfatitza promoure la digitalització per implementar canvis operatius com la mesura més important per a la transició cap a l'economia circular, amb un 46% de respostes.

Gràfic 33

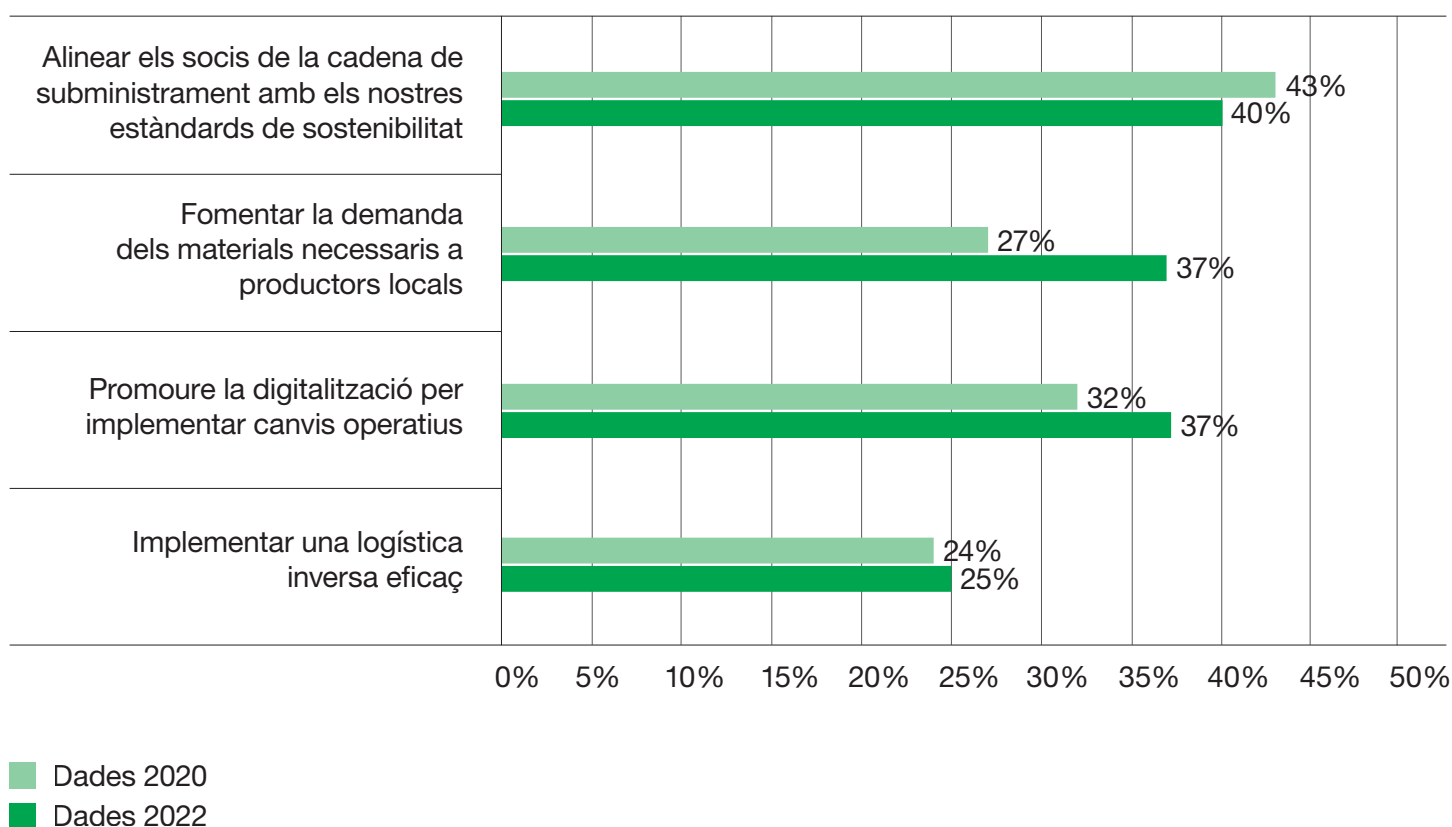
Mesures a la cadena de subministrament més importants. Comparativa 2022-2020

Pregunta:

Quines són les mesures de la cadena de subministrament que més poden contribuir a la transició?

En comparació als resultats de l'any 2020, alinear els socis de la cadena de subministrament als seus estàndards de sostenibilitat, continua sent la mesura amb més respostes per part d'un 40% d'empreses.

Respecte als resultats de l'any 2020, les mesures de fomentar la demanda de materials a productors locals i promoure la digitalització, han agafat protagonisme en un 37% de les empreses en aquesta edició.

Gràfic 34

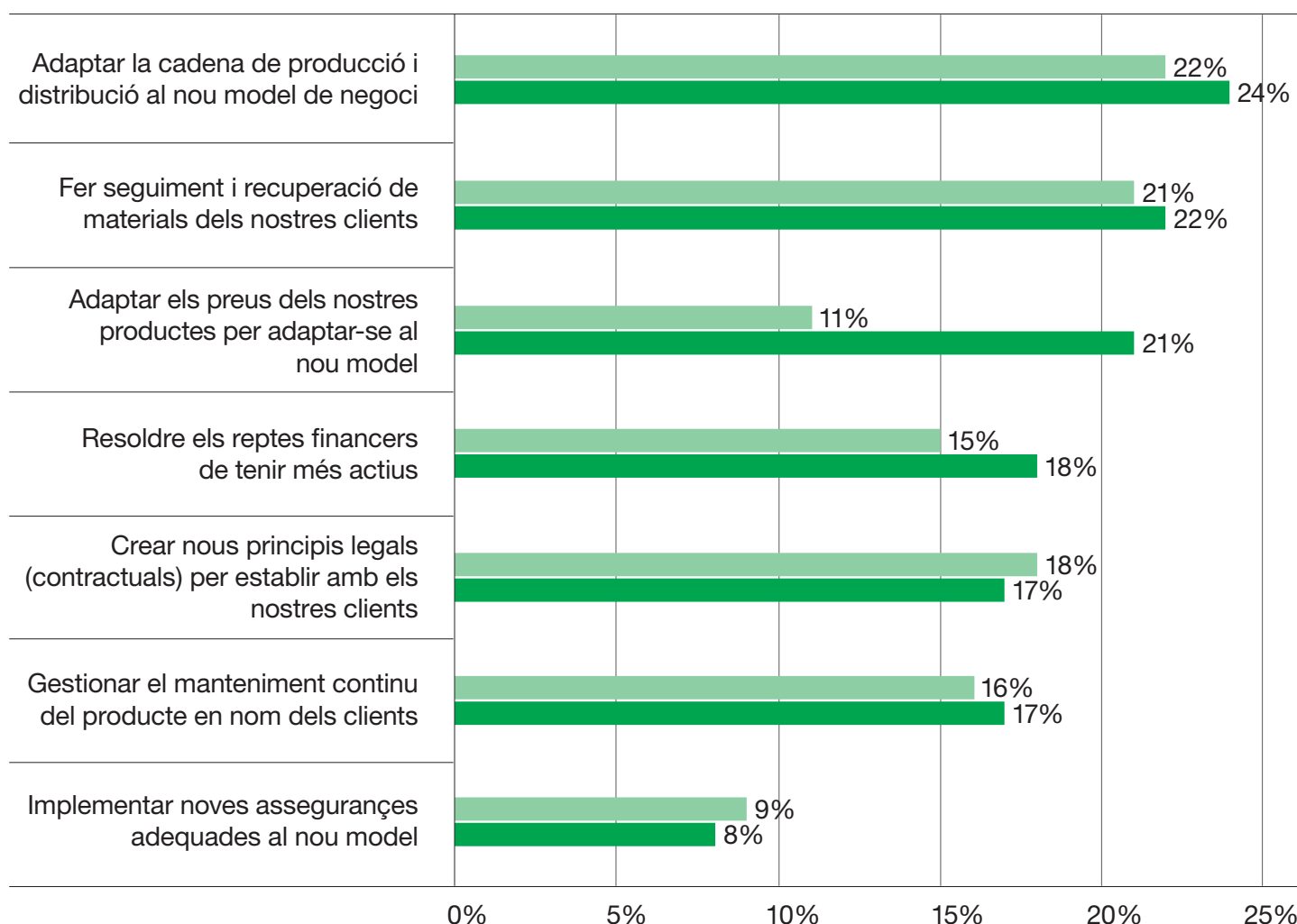
Dificultats per passar de vendre productes a vendre serveis. Comparativa 2022-2020

Pregunta:

Si la seva empresa passés d'un model de venda de producte a oferir-lo com a servei, quines de les modificacions serien les més difícils d'aplicar?

La introducció de models de servitització (models de venda dels serveis dels productes que es produeixen), és una iniciativa que només obté l'interès del 6% de les empreses segons les dades recollides al gràfic 20 comentat anteriorment.

La llista de les diferents dificultats per passar de vendre productes a vendre serveis, presentada per l'enquesta, ha rebut resposta entre un 24% de les empreses quan s'assenyala la dificultat d'adaptar la cadena de producció i un 8% quan es menciona implementar noves assegurances de les empreses.

■ Dades 2020
■ Dades 2022

Bloc 5: Finançament

Dins d'aquest darrer bloc, el qüestionari aborda la relació de l'empresa amb l'administració pública i el sector financer, així com la seva percepció sobre el suport que reben les iniciatives empresarials que tracten l'economia circular.

Gràfic 35

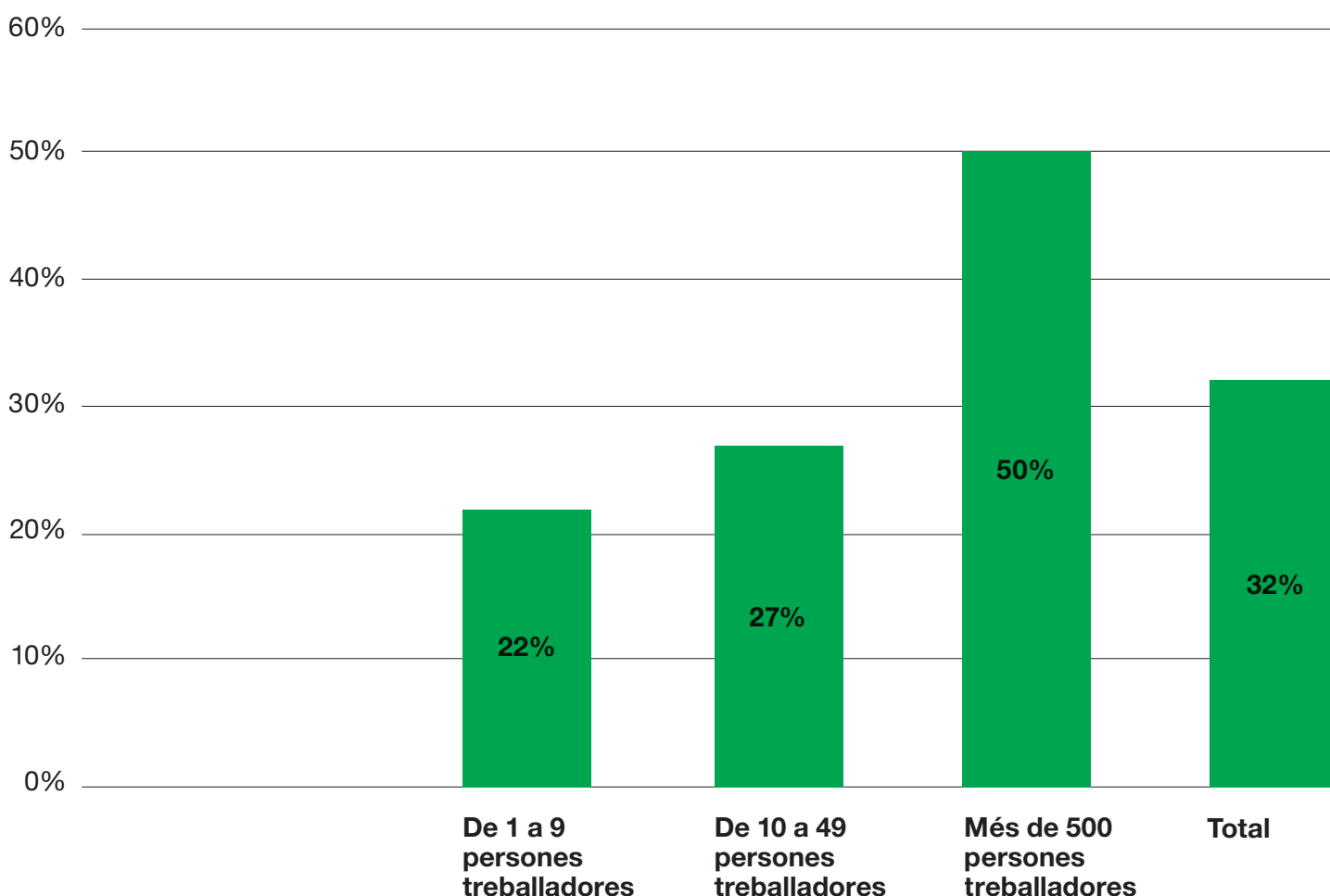
Grau de coneixement dels instruments de suport de l'administració pública segons grandària. 2022

Pregunta:

Coneix els instruments de l'administració pública per fomentar l'economia circular i verda a la seva empresa?

Un 32% de les empreses afirma conèixer els instruments de suport que posa a la seva disposició l'administració pública. No hi ha per aquesta resposta grans variacions entre sectors (indústria i construcció i serveis) o entre grup i matriu, però segons la grandària de les empreses la variació sí que és significativa.

Per a les empreses més grans de 500 persones treballadores la resposta és destacadament superior, un 50%, mentre que entre les empreses d'1 a 9 persones treballadores, només un 22% afirma conèixer aquests tipus d'instruments de les administracions públiques.

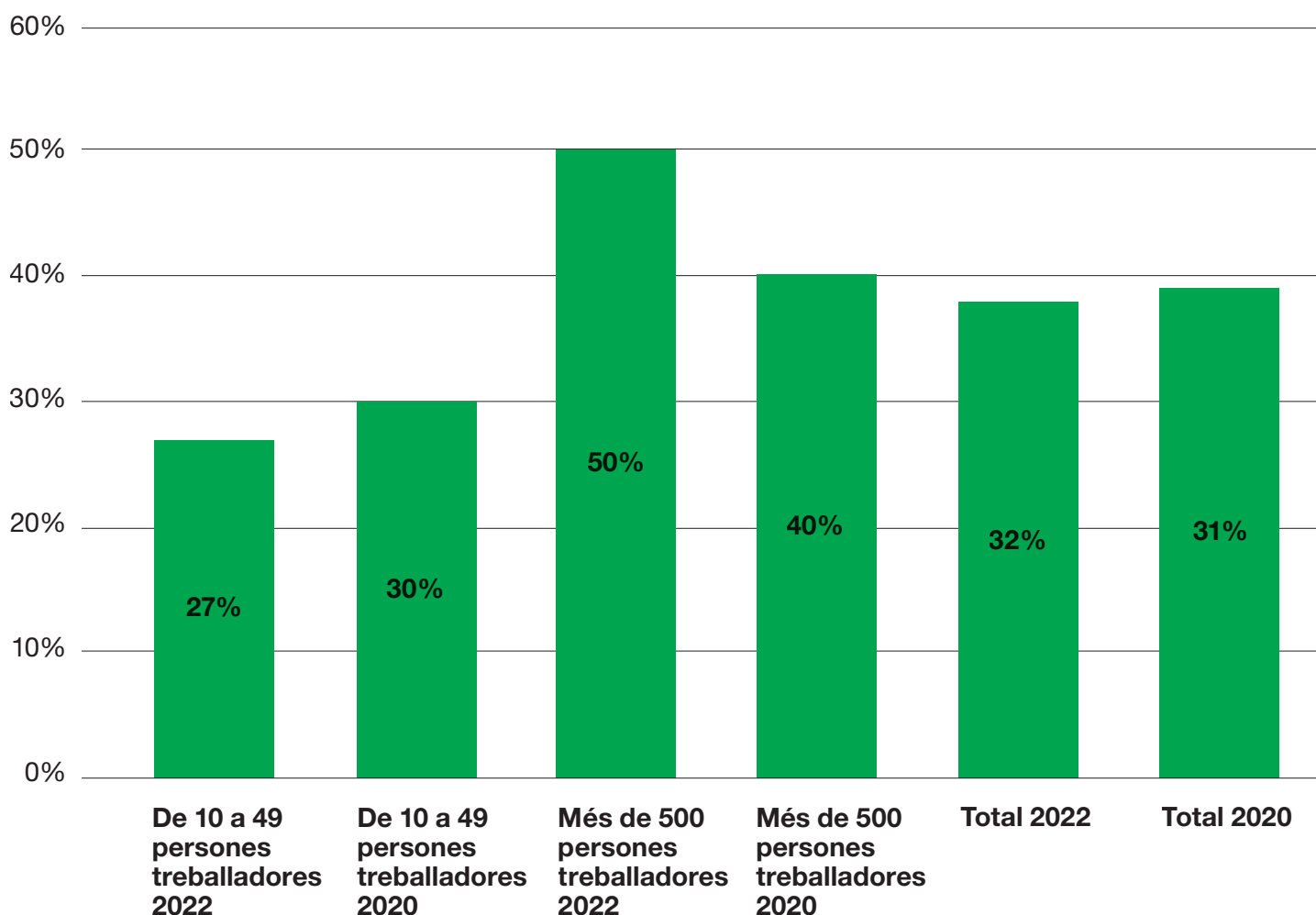
Gràfic 36

Grau de coneixement dels instruments de suport de l'administració pública per grandària. Comparativa 2022-2020

El gràfic 36 ressalta el fet del coneixement dels instruments de suport de l'administració pública per part de les empreses grans i mostra també que aquest coneixement per aquest grup d'empreses ha crescut significativament en relació a l'enquesta de l'any 2020 si bé pel conjunt de la mostra l'increment és més modest.

Pregunta:

Coneix els instruments de l'administració pública per fomentar l'economia circular i verda a la seva empresa?

Gràfic 37

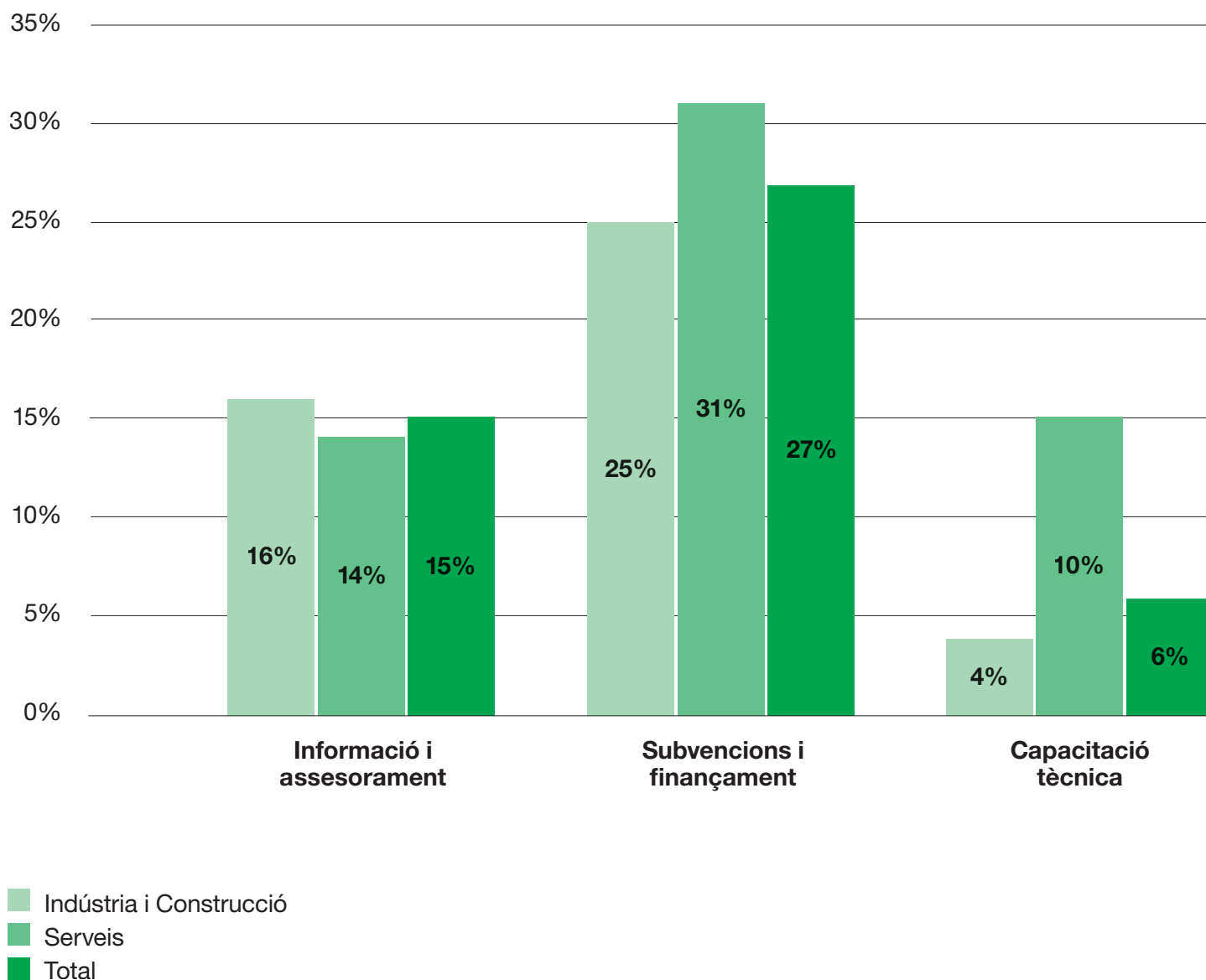
Instruments de l'administració pública que coneixen les empreses per sector. 2022

El tipus d'instruments més coneguts per les empreses són els vinculats a les subvencions i al finançament, amb un 27% de les empreses. El grup d'empreses de serveis afirma conèixer aquests instruments en un 31%.

Pregunta:

Coneix els instruments de l'administració pública per fomentar l'economia circular i verda a la seva empresa?

Són menys coneguts els instruments d'informació i assessorament i els de capacitat tècnica, amb un coneixement del 15% i 6% de les empreses respectivament.

Gràfic 38

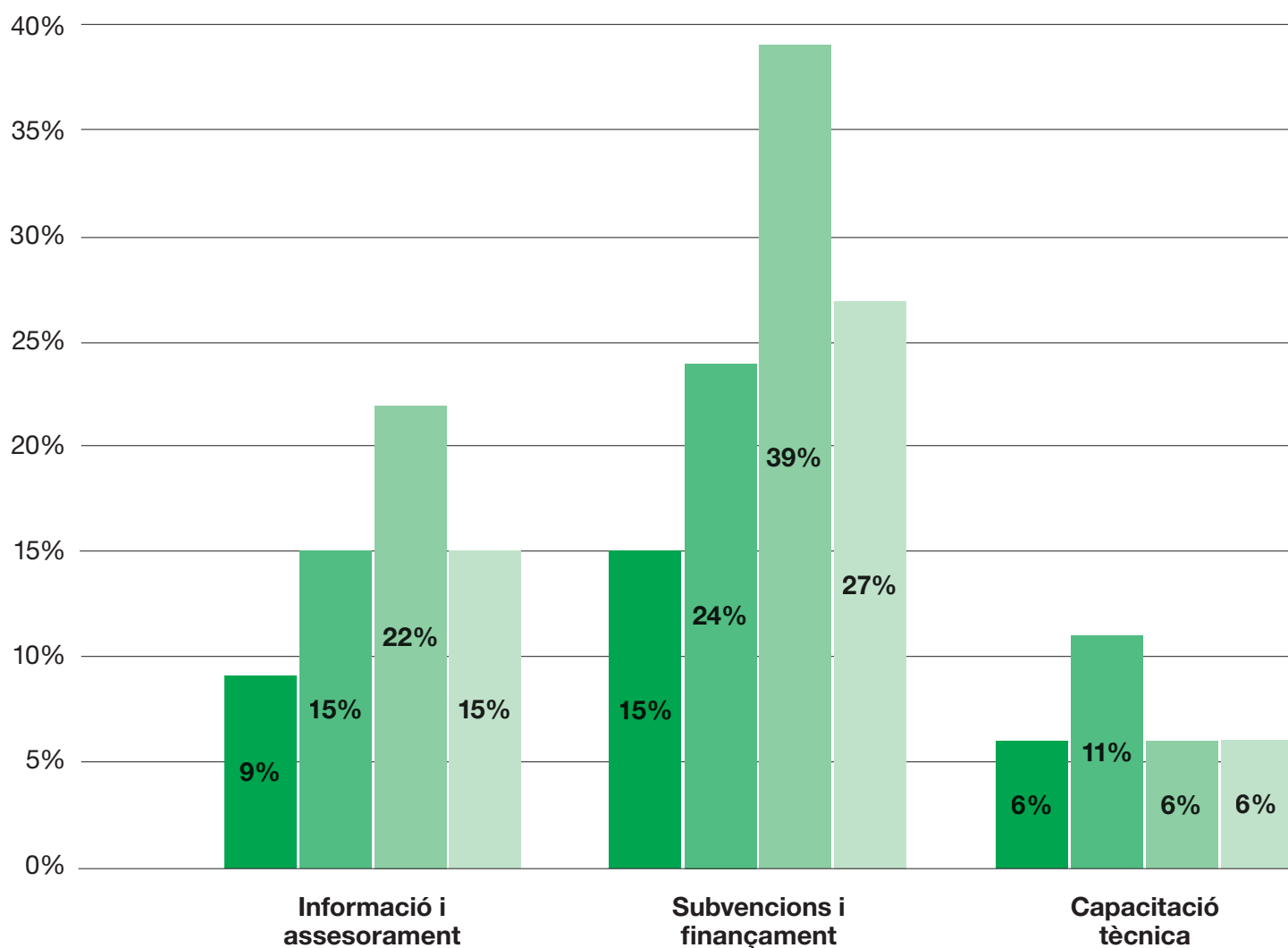
Instruments de l'administració pública que coneixen les empreses segons grandària. 2022

Les empreses de més de 500 persones treballadores afirmen conèixer en un 39% de casos els instruments de subvencions i de finançament, en un 22% dels casos, els d'informació i d'assessorament i només en un 6% dels casos, els de capacitat tècnica.

Pregunta:

Coneix els instruments de l'administració pública per fomentar l'economia circular i verda a la seva empresa?

Per a les empreses d'entre 10 i 49 persones treballadores, aquests percentatges de coneixement són el 24%, 15% i 11% respectivament. Les empreses d'entre 1 i 9 persones treballadores, afirmen conèixer menys aquest tipus d'instruments amb percentatges del 15%, 9% i 6% respectivament.

- De 1 a 9 persones treballadores
- De 10 a 49 persones treballadores
- Més de 500 persones treballadores
- Total

Gràfic 39

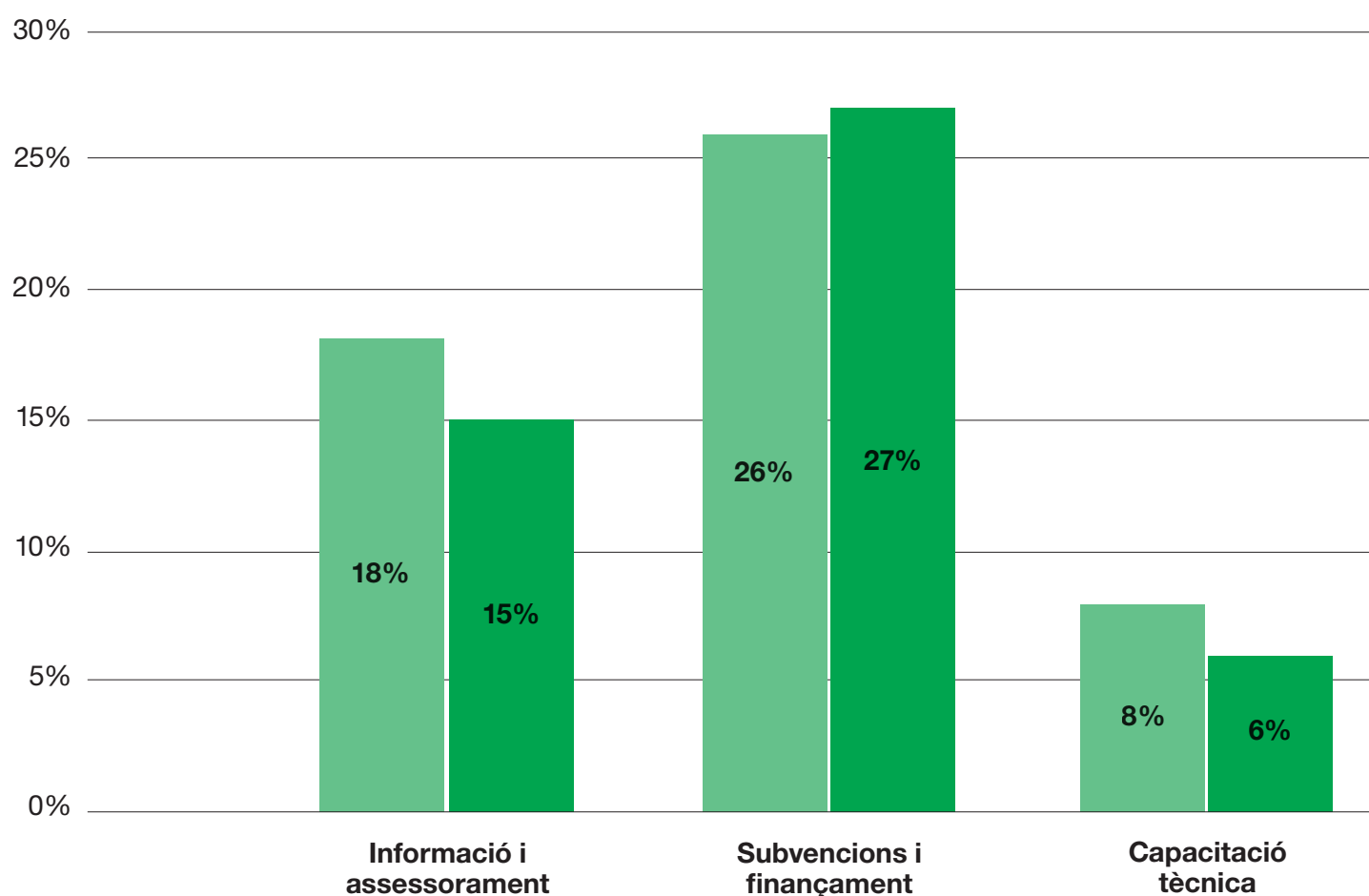
Instruments de l'administració pública que coneixen les empreses. Comparativa 2022-2020

Pregunta:

Coneix els instruments de l'administració pública per fomentar l'economia circular i verda a la seva empresa?

En una comparativa general entre els resultats de l'enquesta de l'any 2020 i la de l'any 2022, només en els instruments de subvenció i finançament, els de l'any 2022 són una mica superiors als de l'any 2020 i només en un 1%.

Pels altres instruments, d'informació i assessorament, i de capacitat tècnica, el coneixement que les empreses afirmen tenir ha davallat un 3% i un 2% respectivament.

■ Dades 2020
■ Dades 2022

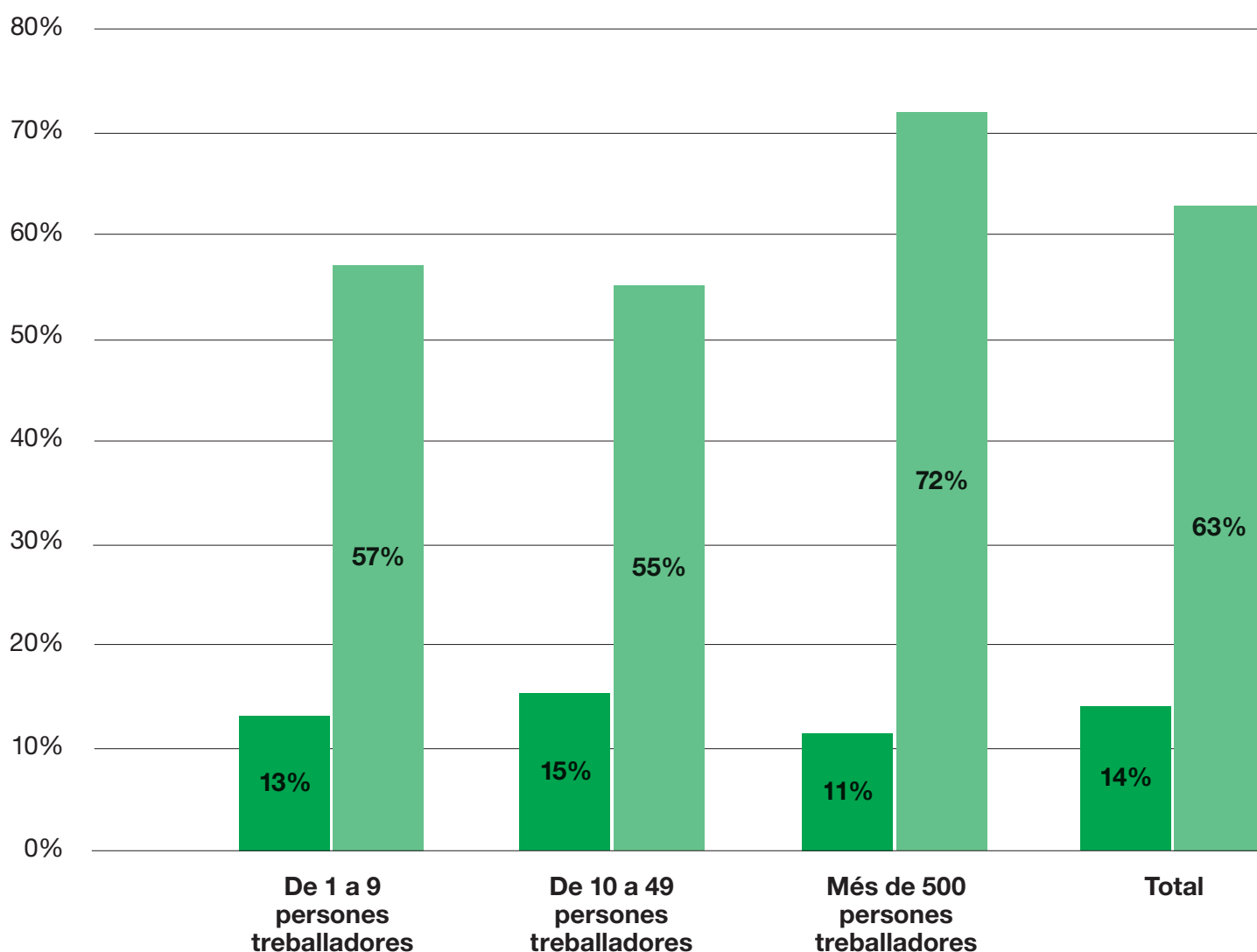
Gràfic 40

Opinió sobre l'exigència de fer inversions per a la transformació cap a l'economia circular segons grandària. 2022

L'opinió que la transició cap a l'economia circular requereix inversions, és majoritària. El 63% de les empreses així ho considera i aquest percentatge s'enfila fins el 72% de les empreses amb més de 500 persones treballadores.

Pregunta:

Quina és la seva opinió respecte a la implantació de mesures relacionades amb l'economia circular?

- No exigeix inversions específiques
- Exigeix inversions específiques i, en conseqüència, nous recursos financers

Gràfic 41

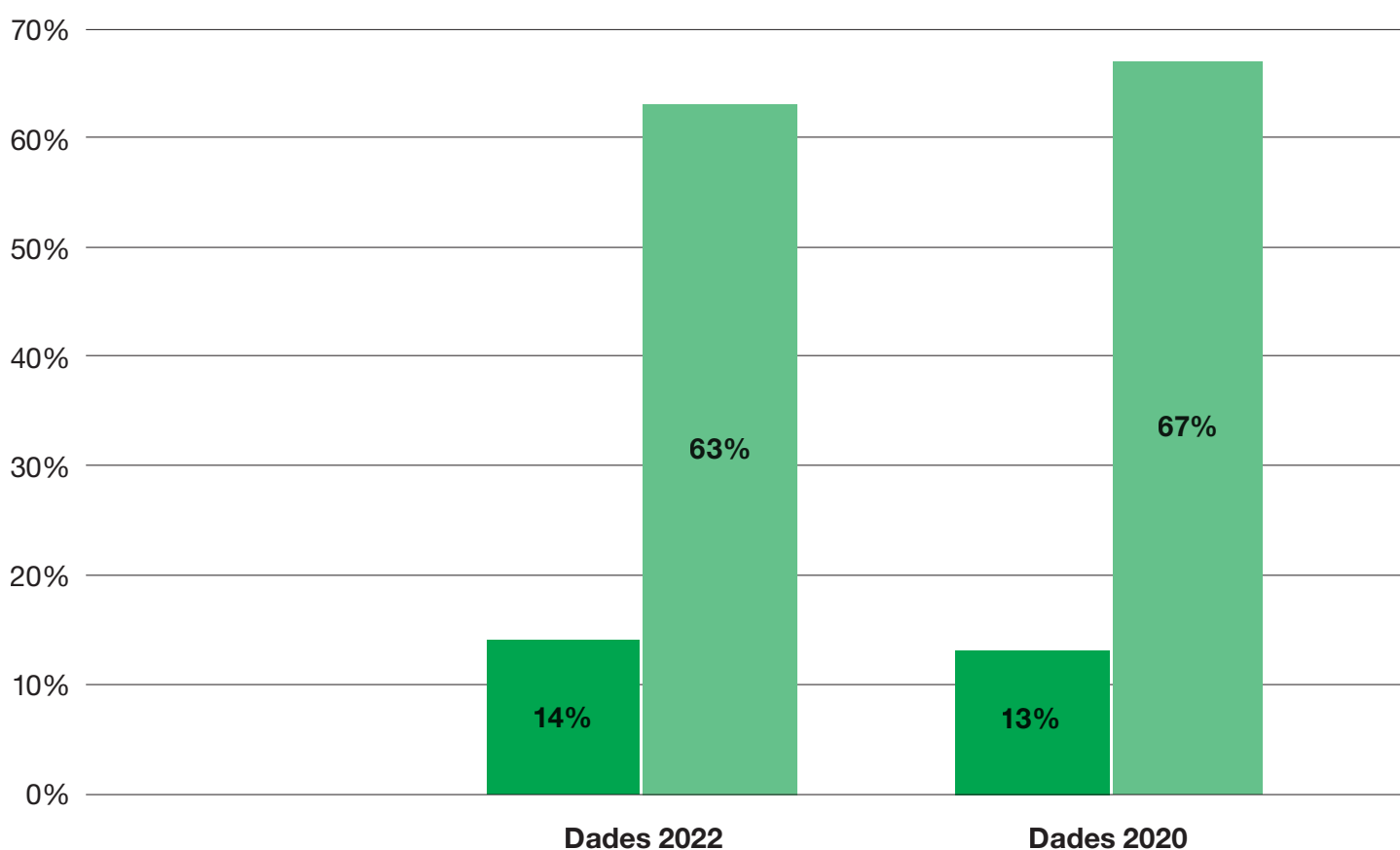
Opinió sobre l'exigència de fer inversions per a la transformació cap a l'economia circular. Comparativa 2022-2020

Pregunta:

Quina és la seva opinió respecte a la implantació de mesures relacionades amb l'economia circular?

Aquesta opinió de necessitat d'inversions s'ha reduït lleugerament en relació als resultats de l'enquesta de l'any 2020, que era d'un 67%.

Aquesta reducció probablement és deguda a la inclusió d'empreses d'1 a 9 persones treballadores que en un 57% del casos consideren que la transformació requereix fer inversions (gràfic 40).

- No exigeix inversions específiques
- Exigeix inversions específiques i, en conseqüència, nous recursos financers

Gràfic 42

Opinió sobre la facilitat o fre de la implantació de l'economia circular per obtenir finançament per grandària. 2022

Pregunta:

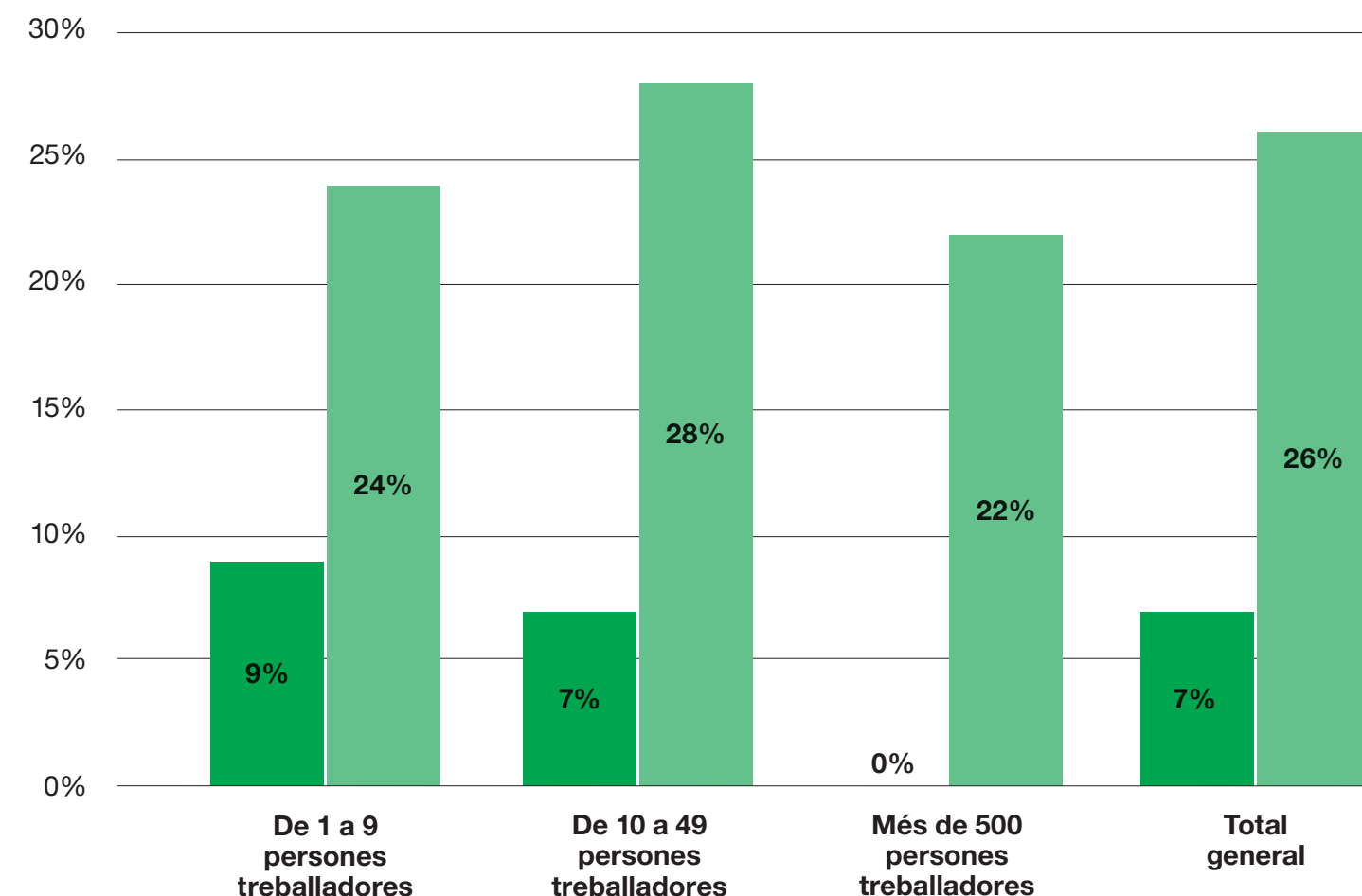
Quina és la seva opinió respecte a la implantació de mesures relacionades amb l'economia circular?

El 26% de les empreses considera que la implantació de l'economia circular és més aviat una facilitat/oportunitat que no pas un fre en el moment de demanar finançament. Per contra, un 6% de les empreses considera que és un fre.

Les grans empreses amb més de 500 persones treballadores consideren que l'economia circular és una facilitat/oportunitat per demanar finançament en un 22% de les empreses i no hi ha cap empresa d'aquest grup que consideri que és un fre.

Les empreses més inclinades a considerar que l'economia circular és un avantatge al moment de demanar finançament són les d'entre 10 i 49 persones treballadores, amb un 28% de les empreses i només amb un 8% que consideren que és un fre.

Les empreses d'entre 1 i 9 persones treballadores, també s'inclinen per considerar-la una facilitat en el 24% de les empreses, però n'hi ha un 9% que ho considera un fre.

- És un fre per a l'obtenció de finançament destinat a inversió
- Facilita obtenir finançament i ajuts de les administracions públiques

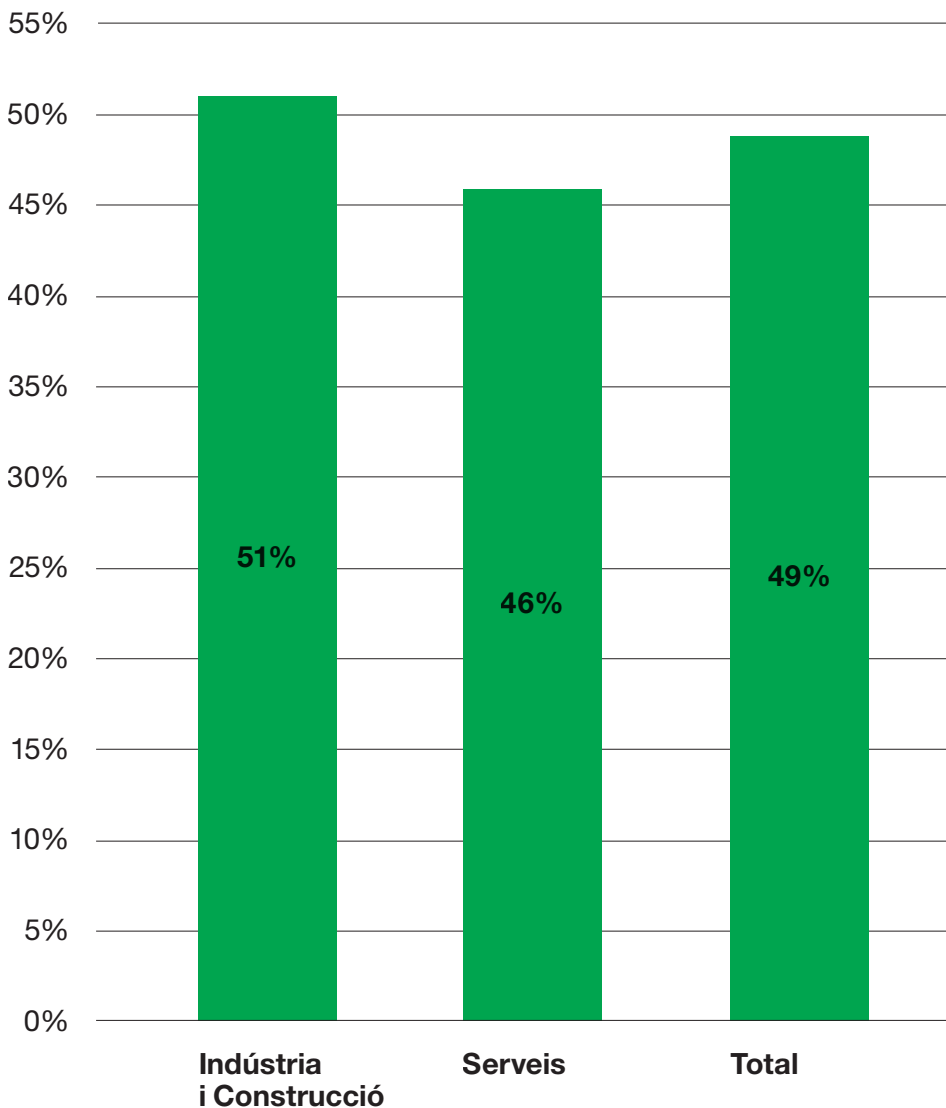
Gràfic 43

Empreses que han portat a terme inversió en innovació tecnològica per l'implementació de l'economia circular per sector. 2022

Pregunta:

En els darrers anys han invertit en innovació tecnològica per implantar l'economia circular?

El gràfic 43 mostra que el 49% de les empreses afirma haver dut a terme inversions en innovació tecnològica per avançar cap a l'economia circular. Aquest percentatge puja fins al 51% en les empreses industrials i de construcció.

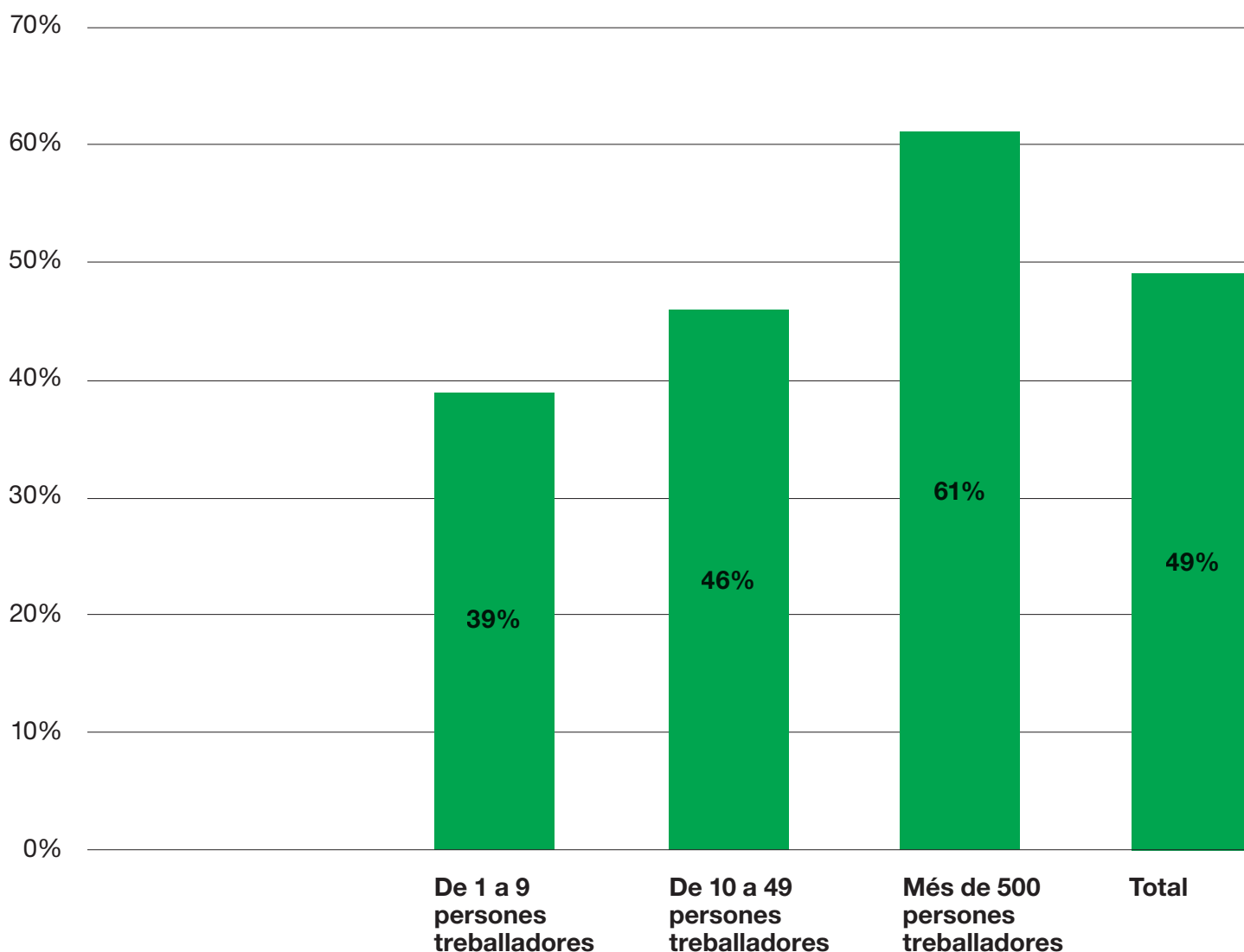
Gràfic 44

Empreses que han portat a terme inversió en innovació tecnològica per l'implementació de l'economia circular segons grandària. 2022

Si s'observa les inversions per grandària empresarial, el percentatge d'empreses que afirmen haver fet aquest tipus d'inversió és del 61% per a les grans empreses i només del 39% per a les més petites.

Pregunta:

En els darrers anys han invertit en innovació tecnològica per implantar l'economia circular?

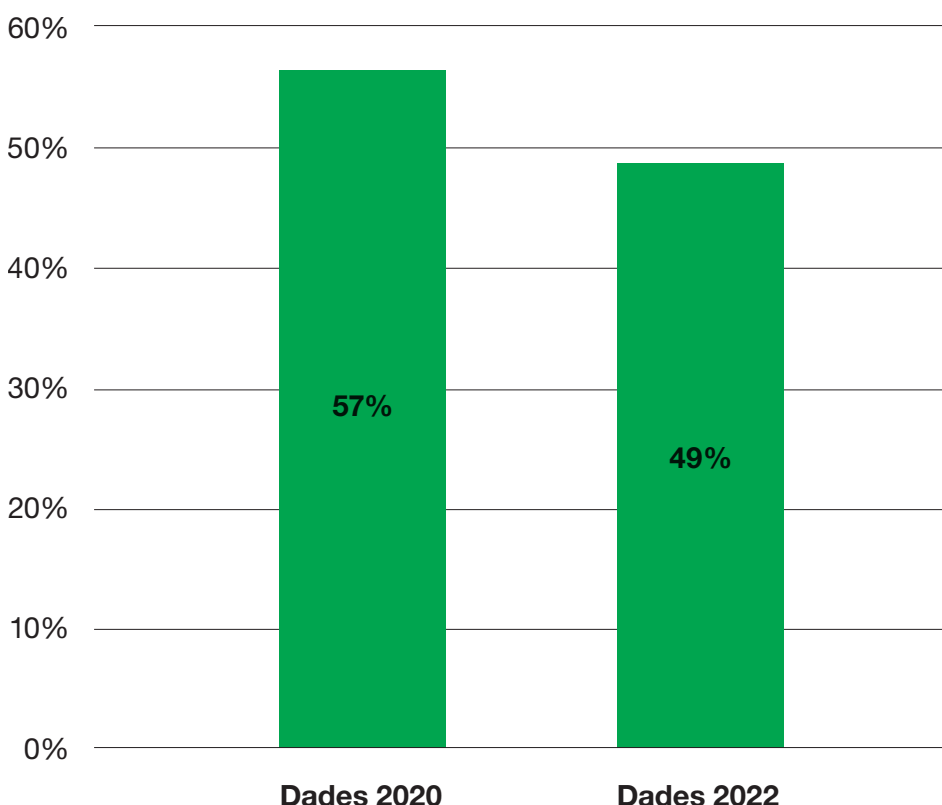
Gràfic 45

Empreses que han portat a terme inversió en innovació tecnològica per l'implementació de l'economia circular. Comparativa 2022-2020

Pregunta:

En els darrers anys han invertit en innovació tecnològica per implantar l'economia circular?

En relació a l'enquesta de l'any 2020, la proporció de les empreses que han fet inversions en innovació tecnològica orientada a l'economia circular, s'ha reduït del 57% al 49%.

Gràfic 46

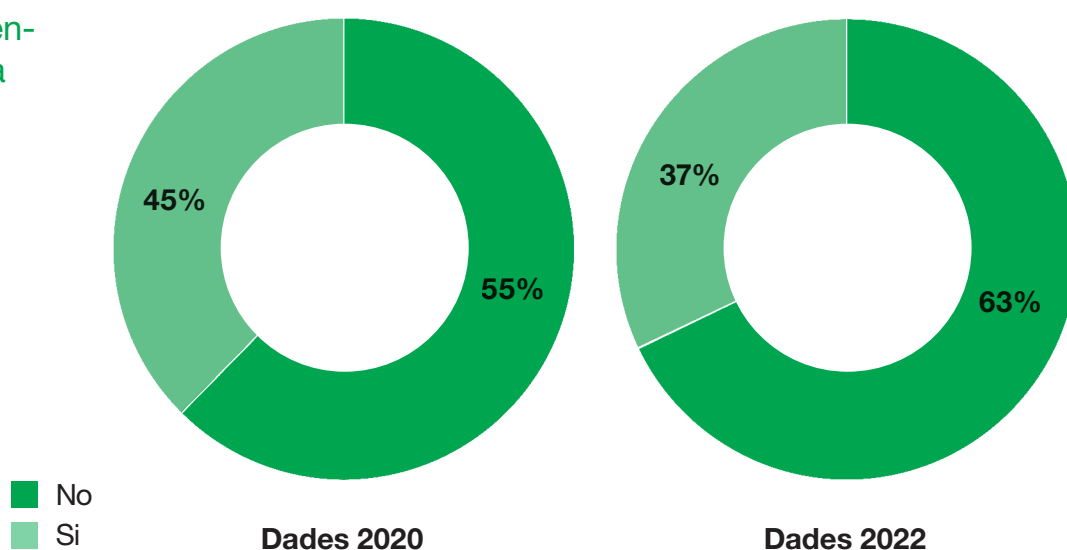
Proporció d'empreses de les que han fet inversions que han rebut ajut. Comparativa 2022-2020

Pregunta:

En cas afirmatiu, han rebut algun ajut o subvenció per finançar aquesta inversió?

Del 49% de les empreses que ha fet inversions tecnològiques orientades a l'economia circular (*gràfic 45*), només un 37% ha aconseguit subvencions (*gràfic 46*).

Com a conclusió, l'any 2022 s'ha reduït el percentatge d'empreses que han fet inversions i també s'ha reduït el percentatge d'empreses que han rebut subvencions.

Gràfic 47

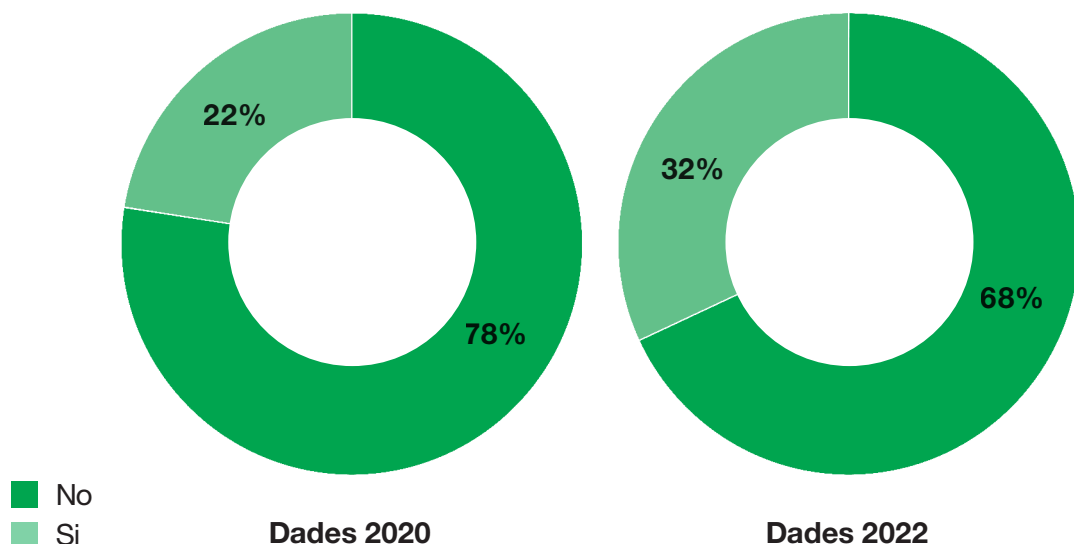
Variació de les respostes
anteriors a causa de la
COVID-19.
Comparativa 2022-2020

Pregunta:

Creu que les preguntes
anteriors han canviat arrel
de la COVID-19?

Bloc 6: Valoració de l'impacte de la COVID-19

Al gràfic 47 es pot apreciar que les empreses consideren en un 68% dels casos que les respostes no s'han vist afectades per la COVID-19, mentre que a l'enquesta de l'any 2020, aquesta consideració de no afectació pujava fins el 78% de les empreses.

Els aspectes en els quals es considera que la COVID-19 ha influït a l'empresa són molt diferents entre les dues edicions, 2020 i 2022.

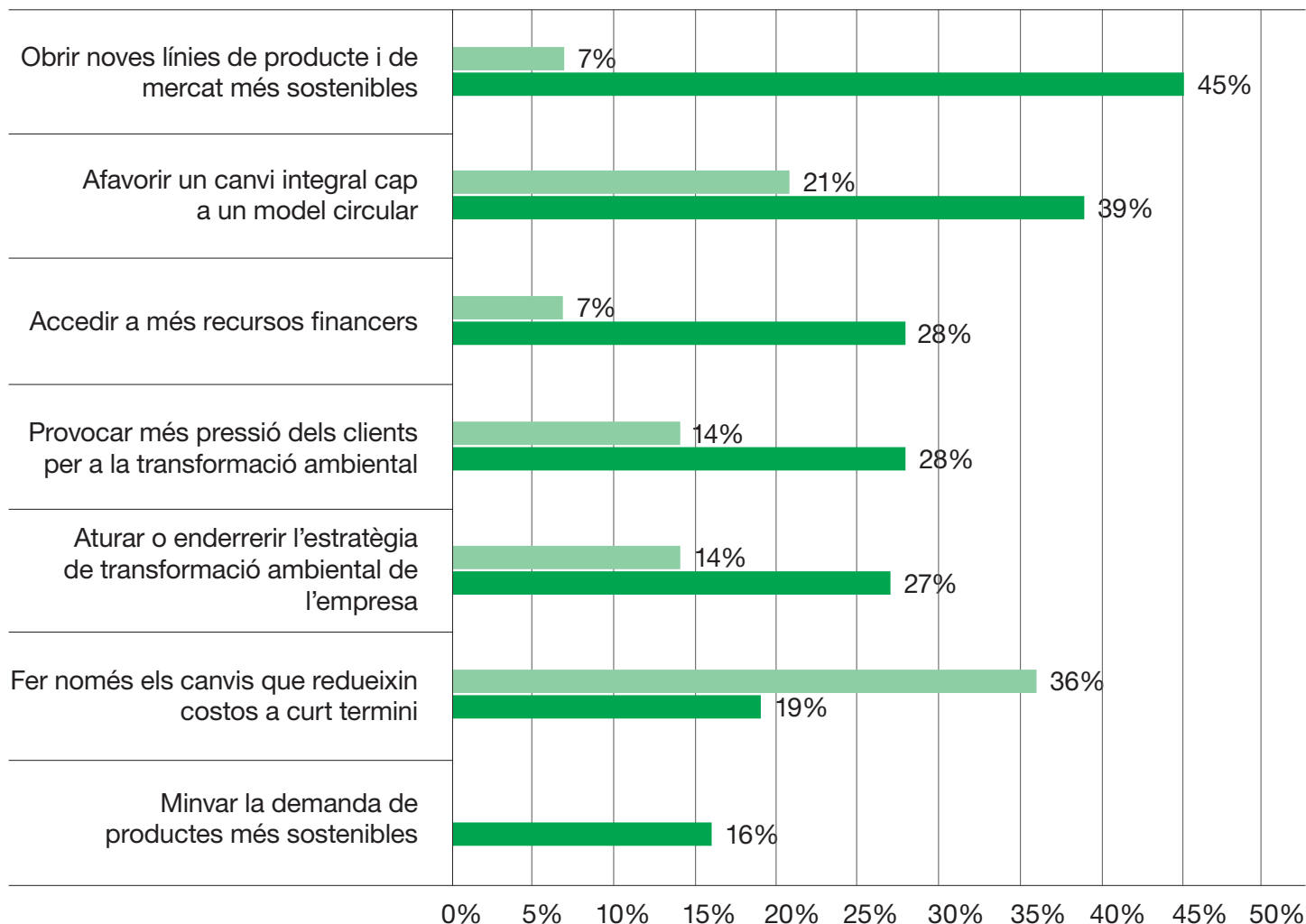
Tots els aspectes es valoren a l'enquesta de l'any 2022 com a més influents que a l'any 2020, excepte el canvis que afecten a la reducció de costos. La reducció de costos es va considerar un aspecte important de l'impacte de la COVID-19, l'any 2020, però el pas del temps pot haver fet veure que la COVID-19 té multitud d'altres impactes que inicialment es valoraven menys i que han afectat a l'obertura de noves línies de productes i mercats més sostenibles, amb un 45%, a afavorir canvis més integrals cap a un model circular, amb un 39% o a les facilitats de finançament, amb un 28%.

Gràfic 48

Canvis derivats
de la COVID-19.
Comparativa 2022-2020

Pregunta:

En cas afirmatiu, indiqui'ns
en quins aspectes creu que
la COVID-19 pot influir a la
seva empresa.

Desde 2020

Desde 2022

4 Oportunitats per a l'actuació futura

Pel que fa a les oportunitats per a l'actuació futura, cal indicar que les respostes a l'enquesta de l'any 2022 no han aportat gaire oportunitats noves i clares en relació a les ja indicades a l'enquesta de l'any 2020.

Considerem que les oportunitats indicades en el baròmetre anterior, que es detallen a continuació, continuen vigents:

1. Millorar l'accés a informació detallada i de qualitat sobre l'economia circular, de manera que s'ampliï la visió dels seus camps d'actuació, afavorint una millor comprensió de temes que requereixen innovació com l'ecodisseny, la *servitització* i la responsabilitat ampliada de l'empresa, entre d'altres.
2. Continuar i ampliar l'esforç per millorar el coneixement i ús tant dels instruments de finançament públic i privat, com d'altres eines existents per facilitar la innovació en economia circular.
3. Ajudar a les empreses petites i mitjanes a detectar oportunitats d'innovació.

Probablement es requereixi més informació i acompanyament a aquestes empreses per detectar projectes per anar cap a l'economia circular.

A aquestes oportunitats ja assenyalades en el baròmetre de l'any 2020, s'hi podria afegir:

1. Augmentar la especificitat dels instruments de suport: endegar programes per impulsar diferents estratègies d'economia circular segons la tipologia d'empresa i model de negoci dels actors interessats. D'acord amb les dades del baròmetre, les empreses ja impulsen iniciatives sobre l'ús eficient dels recursos i la seva recuperació, la valorització de residus i l'ús de primeres matèries renovables.

Desenvolupar programes per reforçar temes on hi han iniciatives reals i sobretot, facilitar l'escalatge de les iniciatives relacionades amb l'extensió de vida útil dels productes, les quals han augmentat considerablement en aquests últims anys.

Analitzar els canvis necessaris per reduir les barreres relatives a la disponibilitat de material reciclat de qualitat i a la dificultat per recuperar materials per a reciclar. Ambdues barreres han estat puntuades com a prioritàries pel conjunt de les empreses. Per altra banda, els models de negoci orientats a la servitització són claus per una acció transformadora vers un sistema circular però caldria superar les dificultats per adaptar la cadena de producció i implementar noves assegurances.

2. Millorar el programa de difusió i comunicació dels progressos en economia circular. Avaluar l'impacte econòmic, social i ambiental de les iniciatives impulsades per les empreses és un tema amb un gran marge de millora. Aprofitar, també per aquest tema, les organitzacions empresarials i el desplegament del marc regulador europeu en aquesta direcció i les sinèrgies amb les plataformes d'economia circular com el hub Catalunya Circular.

La Comissió d'Economia i Sostenibilitat del Col·legi d'Economistes de Catalunya va impulsar l'elaboració d'una enquesta per conèixer el grau de desenvolupament de l'economia circular a Catalunya.

El consell d'edició agraeix les revisions fetes al document per part dels següents membres de la Comissió d'Economia i Sostenibilitat: Xavier Calm, Marta Calvet, Eugènia Bailach i Roger García.

L'acollida de la iniciativa per part del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya, Foment de Treball, PIMEC i la Càtedra d'Economia Circular i Sostenibilitat del Tecnocampus han fet possible fer-lo realitat com un projecte col·lectiu i arribar a elaborar la segona edició del Baròmetre d'economia circular de l'empresa catalana.

Agraïment especial a la dedicació de Mireia Cañellas i a Íngrid Vives del Departament d'Acció Climàtica, Agricultura i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya i de Salvador Sedó de Foment del Treball i Joan Barfull de PIMEC que han fet possible també la difusió dels qüestionaris a les empreses. També al Dr. Josep Mª Raya i la Dra. Mar Isla des de la Càtedra d'Economia Circular i Sostenibilitat del Tecnocampus pel tractament estadístic de les dades i a la seva directora, Dra. Sònia Llorens, pel suport en l'anàlisi.

Amb la col·laboració

Amb la col·laboració tècnica de:

Centres universitaris adscrits a la

